



En utredning på uppdrag av Föreningen Skogen

Mats Hannerz och Camilla Ahlstedt, Silvinformation AB

15 april 2015

FÖRENINGEN
SKOGEN

”If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together”.
(Afrikanskt ordspråk.)

Förord

Alla vi som arbetar med digital kommunikation inom skogssektorn inser förstås potentialen för att tillgängliggöra kunskap, kommunicera med varandra och utbyta erfarenheter. Men utnyttjar vi potentialen fullt ut, på ett smart och effektivt sätt? Idag finns flera lovvärda ansatser där delar av skogssektorn gått samman för att nå olika målgrupper. Skogsskötselkunskap sprids till studenter, tjänstemän, skogsägare och entreprenörer via Skogsskötselserien, Skogencyklopedin, Kunskap Direkt och Skötselskolan. Allmänheten bjuds på övergripande information, frågelåda och skogliga nyheter genom Skogssverige. Skogen i Skolan har sin webb som ger tips för skolundervisningen. Skogforsk fokuserar på branchgemensamma forskningsresultat i sin Kunskapsbank.

Gemensamt för dessa webbsatsningar är att de finansieras och styrs av flera olika aktörer inom skogssektorn. Ofta står samma organisationer bakom flera parallella webbsatsningar. Det ligger nära till hands att fundera över om inte styrning, finansiering, förvaltning och redaktionellt arbete skulle bli bättre med ett tätare samarbete och uppluckrade gränser. Det var, som vi förstätt det, en av utgångspunkterna för denna utredning.

Men webben i skogen rymmer så mycket mer. Det finns en mängd ”producenter” av kunskap – primär kunskap från forskningen och anpassade råd och verktyg från myndigheter, företag och tillämpade forskningsinstitut. I utredningen har vi tagit ett bredare grepp på skogsbrukets digitala kommunikation. Hur syns skogssektorn på webben? Känner vi våra målgrupper och deras behov? Finns det skogligt godis i cyberrymden som aldrig kommer upp till ytan i Googles sökningar? Gör vi en massa dubbelarbete?

Uppdraget ”Kartläggning och förslag för effektivisering av skogssektorns digitala kommunikation startade den 22 januari 2015 och redovisades vid Skogsnäringsveckan den 15 april samma år. En styrgrupp med representanter för beställarna Föreningen Skogen, Skogsstyrelsen, SLU, LRF Skogsägarna och Skogforsk har gett löpande synpunkter. Förslagen som lämnas i utredningen är dock våra egna. Vi har förstås vår egen belastning som redaktörer och webbexperter i tidigare organisationer men vi hoppas att vi ändå kan ge en ärlig och balanserad bild.

Kalmar och Växjö i april 2015

Mats Hannerz och Camilla Ahlstedt, Silvinformation AB

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattning.....	5
Inledning.....	8
Motiv för uppdraget	8
Målsättning och frågeställningar.....	8
Uppdragets genomförande.....	9
Tidigare kännedom om skogsägares internetvanor.....	12
Svenskarna surfar men fortfarande är inte alla med.....	12
Internets betydelse bland skogsägare.....	12
Skogstjänstemäns internetanvändning.....	14
Resultat av enkät till skogsägare	15
Urval och svarsrespons	15
Grundläggande information om de svarande.....	15
Internetanvändning	16
Personliga kontakter viktigast för skoglig information	18
Flera olika källor ger nyheter om skog	21
Kunskapssajterna är dåligt kända	21
Facebook dominerar bland sociala nätverk	23
Kunskaper hinder för internetanvändningen	24
Övriga kommentarer	26
Våra kommentarer till skogsägarenkäten	26
Resultat från enkät till yrkesverksamma.....	28
Urval.....	28
Grundläggande information om de svarande.....	29
Kännedom om skogliga webbsajter.....	32
Sociala nätverk.....	36
Yrkesfolket överskattar vikten av många informationskällor för skogsägare	37
Hinder för internet	38
Utbildning i nya metoder.....	38
Övriga kommentarer.....	40
Våra kommentarer till yrkesenkäten	41
Skoglig kunskap på nätet – vad finns idag?	42
Kunskapswebbarna – en översikt	42
Skogssverige.....	43
Skogsskötselserien	46
Skogforsks kunskapsbank.....	47
Jobba i skogen	49
Skogensencyklopedin	50
Kunskap Direkt.....	51
Säker skog	53
Skötselskolan	54
Skogsskada	55
Markinfo.....	56
Övriga webbresurser på SLU	56
Bioenergiportalen – för skogsbränslemarknaden	58
Träcentrum – bra träslagsinformationen om lövträd.....	59
Svenskt Trä – ”allt” om träets utnyttjande.....	59

Riksantikvarieämbetet	59
Skyddad Skog.....	59
Skyddad natur.....	59
Skogsstyrelsen.....	59
PEFC	60
FSC.....	60
WWF.....	60
Skogsföretag och skogsägareföreningar	60
Wikipedia.....	62
Waldwissen.net.....	63
Samverkan mellan sektorns webbar - intervjuer.....	64
Samordningsvinster mellan kunskapswebbarna.....	64
Samverkan mellan företagen	64
Samverkan mot allmänheten.....	65
Målgruppsanpassning.....	66
Driva trafik och sökoptimering	66
Sociala medier.....	66
Sammanfattande kommentarer.....	67
Från forskning till praktik - intervjuer.....	68
Kontakterna mellan forskning och bransch	68
Skoglig forskningskommunikation på S-fak	69
Mycket på SLUs webb men svårt att hitta	70
Från forskning till rådgivning.....	70
Våra tankar kring kunskapsöverföringen från forskning.....	71
Ser man skogen bland alla träd? – Skogssektorns synlighet på nätet	72
Viktigt att ligga i topp.....	72
Sökmotoroptimering – ”Content is king” och bra inlänkar.....	72
Jobba mot rätt söktryck?	73
Sökord till en specifik sajt.....	74
Hur rankas skogens sajter?	74
Bilagor	79

Sammanfattning

Föreningen Skogen i samarbete med LRF Skogsägarna, Skogforsk, Skogsstyrelsen och SLU, gav i januari 2015 i uppdrag åt Silvinformation AB att genomföra en ”Kartläggning och förslag till effektivisering av skogssektorns digitala kommunikation”. Målet med utredningen var att ta fram ett beslutsunderlag och förslag för hur hela skogssektorns digitala spridning av kunskaper till olika målgrupper kan effektiviseras.

Utredarna genomförde två enkätstudier, en till skogsägare och en till skogstjänstemän och entreprenörer. Dessutom gjordes en kartläggning med kommentarer av befintliga kunskapsresurser på nätet och om skogssektorns synlighet vid sökningar på nätet. För att få en bild av skogssektorns syn på samverkan och om hur forskningsresultat kan nå ut genomfördes ett 15-tal intervjuer med webb- och kommunikationsansvariga, rådgivare och forskningskommunikatörer.

I rapporten presenteras bakgrundsmaterialet i form av enkätresultaten, kartläggningen av befintliga webbsidor med skoglig kunskap, sammanfattningen av intervjuerna samt resultaten från sökbarhetsanalyserna. Rapporten kompletteras med förslag på en palett av åtgärder för att öka effektiviteten och synligheten för de skogliga webbarna, med tonvikt på de branschgemensamma kunskapstjänsterna. Dessa förslag är dock utelämnade i den publika rapportversionen.

Skogsägare och internet

Enkäten bekräftar bilden att målgruppen skogsägare är heterogen och att stora grupper inte använder nätet aktivt, framför allt bland äldre skogsägare och de med högst grundskoleutbildning. Av alla skogsägare använder 60 % internet dagligen på dator, men minst 15 % använder det inte alls. Bristande datakunskaper och skogliga kunskaper begränsar nyttan av information på nätet för många skogsägare. Personliga kontakter följt av fysiska träffar och olika tryckta material anses som viktigare informationskällor än internet. 40 % ansåg dock att internet var en ganska eller mycket viktig informationskälla, vilket är en ökning sedan en motsvarande enkät 2008 (29 %).

De gemensamma kunskapstjänsterna (Kunskap Direkt, Skogsskötselserien, Skötselskolan, Skogssverige, Skogforsk) är dåligt kända medan Skogsstyrelsens, skogsägareföreningars och virkesköparens hemsidor är mer välanvända. Det pekar på dessa sajters viktiga roll att visa upp och länka till de gemensamma kunskapssajterna.

Facebook dominerar bland de sociala medierna medan Twitter inte används alls.

Skogligt yrkesverksamma och internet

Både tjänstemän och entreprenörer använder internet i sitt arbete, och dagligen är det 77 % som använder det på datorn för frågor som rör skog och skogsbruk. Den dagliga användningen på mobil och surfplatta är 31 % resp. 29 %, och det syns ingen stor skillnad mellan tjänstemän och entreprenörer.

Många av de branschgemensamma kunskapstjänsterna används flitigt av tjänstemännen. Kunskap Direkt har använts av 75 % och Skogsskötselserien av

63 %. För entreprenörerna är användningen betydligt lägre. Entreprenörerna finns däremot oftare på virkesköparnas hemsidor, Skötselkolan och Skogsforum. De använder också Skogforsks hemsida.

Nyttan av de gemensamma kunskapstjänsterna mättes också. Av de som använt en tjänst ansåg 77 % att de hade nytta av Kunskap Direkt, 61 % av Skogsskötselserien och 60 % av Skötselkolan.

Bland de sociala nätverken dominerar Facebook även för de yrkesverksamma. Det är framför allt de yngre (upp till 40 år) som är aktiva på Facebook.

Enkäten visade också att yrkesverksamma överskattar vikten av många informationskanaler för skogsägare. Medan yrkesverksamma tror att internet och skogs dagar är viktigt för skogsägare, är det bara hälften så stor andel skogsägare som håller med.

Skoglig kunskap på nätet

En översiktlig granskning av kunskapsorienterade hemsidor på internet visar att det finns ett stort utbud. De branschgemensamma tjänsterna Kunskap Direkt, Skogsskötselserien, Skötselkolan och Skogforsk innehåller den mesta informationen som behövs för att stödja det dagliga behovet av skogskunskap för skogsägare och yrkesverksamma. De olika skogsskötselsajterna har dock mycket överlappande information. Deras användning och synlighet på nätet är också låg i förhållande till de ambitiösa innehållen.

Skogssverige och även Skogencyklopedin innehåller bredare skoglig information som kan användas av till exempel allmänheten. Skogssverige täcker hela skogssektorn inklusive industrin. Nyhetsbreven från Skogssverige är uppskattade och hela sajten har höga besökstal. Faktasidorna skulle kunna bli en mer självklar ingång om skog för en kunskapstörstande allmänhet.

Det finns en stor mängd information och tjänster på SLUs webb. Det är dock svårt att hitta den mer branschspecifika informationen, som kan vara splittrad på olika undersidor. I rapporten ges exempel på en utländsk hemsida (Waldwissen.net) som på ett ambitiöst sätt har samlat skogliga forskningsresultat för praktikens användare.

Det finns mycket information även på enskilda organisationers och företags hemsidor som är intressant för hela branschen att ta del av.

Bland allmänheten är Wikipedia ofta en första ingång när man söker kunskap om skog. Svenska Wikipedia har idag 172 artiklar i kategorin Skogsbruk, och dessa hade 379 000 visningar på årsbasis. Wikipedia är en viktig kanal där skogssektorn kan öka sitt engagemang och sin synlighet.

Samverkan inom branschen – intervjuer

Intervjuer med kommunikations- och webbansvariga visar att det finns en positiv inställning till samverkan och ett delat ansvar för branschgemensam kunskap till både yrkesverksamma och allmänhet. De egna webbredaktionerna kan och vill då lägga fokus på affärsrelaterad information. Det finns också önskemål om att samarbeta och öka den gemensamma kompetensen kring besöksanalys, sökoptimering, målgruppsanalys, sociala medier och

användbarhet. En ökad synlighet för hela sektorn på nätet kan bidra till ett ”kunskapslyft” om skog bland både allmänhet och beslutsfattare.

Från forskning till praktik – intervjuer

Intervjuer med forskningsföreträdare och forskningskommunikatörer ger en tydlig bild av att den populära forskningskommunikationen till branschen har låg prioritet på webben. Ett undantag är Skogforsk, som på sin nya hemsida nästan helt fokuserar på forskningsresultat. Kontakten mellan branschen och SLU tenderar att bli svagare i takt med att färre forskare och doktorander har skoglig bakgrund eller svenskt ursprung. Forskningskommunikation och tillämpad forskning meriterar inte för akademisk karriär.

Vid SLUs skogsfakultet finns drygt 350 forskare och doktorander, och den årliga produktionen av vetenskapliga artiklar uppgår till drygt 500. Detta borde avspeglas i populär kommunikation, men det är bara en bråkdel som kommuniceras via serien Fakta Skog eller som pressnyheter. Det finns dock en mängd information på institutioners och programs hemsidor, både som referat av forskningsrapporter och som verktyg för hjälp med planering (Heureka m.m.), miljöövervakning (Artportalen, MarkInfo m.m.) och skogsskydd (Skogsskada och Snytbaggens hemsida). Informationen är dock splittrad och svårångad på många undersidor och i programsidor som ligger utanför det mer synliga nyhetsflödet.

Forskarnas resultat behöver förädlas för att bli omsatta till praktiska råd. Här framgick också av intervjuerna att Skogsstyrelsen satsar mindre resurser idag till rådgivning i skogsskötsel frågor. Föreningen Skogens föregångare hade också en viktig roll som förmedlare av forskningsresultat. I Sverige saknas den aktör som tar ett helhetsgrepp på förmedlingen från forskning till praktik. I rapporten hänvisar vi bland annat till finska Tapio, som har en sådan roll.

Hela analysen pekade mot ett behov av en plattform för skoglig forskningskommunikation, där inte bara SLUs utan många andra universitets och instituts resultat kan förmedlas på ett lättåtkomligt sätt.

Skogssektorns synlighet på nätet

För att synas på webben är det nödvändigt att hamna högt i sökmotorernas resultatlistor. Här konstaterade vi att skogssektorns webbar rankas högt för interna skogliga uttryck. Däremot hamnar skogswebbarna längre ner för frågor kring hållbarhet och miljö, där i stället sajter utanför branschen får en högre ranking. I en minitest med gymnasie studenter konstaterade vi att Wikipedia, Nationalencyklopedin och ideella organisationers hemsidor rankades högt när eleverna skulle söka fakta om hållbart skogsbruk eller allmänna fakta om skog.

Förslag till effektivisering

I en separat bilaga presenterar utredarna förslag på aktiviteter för att öka samverkan inom branschen och mellan de olika kunskapssajterna, höja besökstalen, nå ut bättre till relevanta målgrupper och nå ut med forskningsinformation. Förslaget ligger till grund för en potentiell satsning på ökad samverkan och effektivisering.

Inledning

Under hösten 2014 växte konkreta planer fram för en bredare översyn av de skogliga webbsidorna. Diskussioner hade förts under flera år, inte minst som en följd av att de branschgemensamma satsningarna på information har blivit många, med delvis olika stödjande aktörer och med redaktioner och styrgrupper som arbetar parallellt och delvis överlappande. Finansiärerna har uttryckt en önskan om mer samordning och effektivare kommunikation, både kostnads- och resultatmässigt. Användningen av de olika webbtjänsterna varierar dessutom stort, och det har setts som viktigt att öka synligheten och användarnyttan för alla tjänster.

På initiativ av Föreningen Skogen tillsattes en projektgrupp som formulerade ett uppdrag. Beställare av uppdraget var Föreningen Skogen. Utöver Föreningen Skogen finansierades uppdraget av Skogforsk, LRF Skogsägarna, Skogsstyrelsen och SLU.

Uppdraget har genomförts av Silvinformation AB, som efter beslut om finansiering kunde starta arbetet den 16 januari 2015. Hela uppdraget slutredovisades på Skogsnäringsveckan den 15 april 2015.

Styrgruppen har bestått av Bengt Ek (Föreningen Skogen, ordförande och sammankallande), Erik Viklund (Skogforsk), Marianne Eriksson (LRF Skogsägarna), Britt-Marie Larsson (Skogsstyrelsen) och Olof Bergvall (SLU).

Motiv för uppdraget

I uppdragsbeskrivningen formulerades motiven för uppdraget som:

”Många skogliga organisationer har webbsidor och –tjänster med kunskap och information om skog/skogssektorn som delvis överlappar varandra i innehåll och målgrupper. Det kan också finnas målgrupper som inte nås av skoglig information via branschens sajter utan i stället söker den via utomstående, ibland mindre trovärdiga, digitala media.

Flera skogliga webbplatser brottas med begränsade resurser samtidigt som samma typ av innehåll skapas på flera platser parallellt.

De olika sajterna drar inte full nytta av varandra för att generera besöks trafik och hjälpa användaren att hitta rätt.”

Målsättning och frågeställningar

Målsättningen med uppdraget var att ta fram ett beslutsunderlag och förslag till effektivisering av hela skogssektorns digitala kommunikation av kunskaper till olika målgrupper. Uppdragets tyngdpunkt har legat på att kartlägga webbplatser med skoglig kunskap till alla målgrupper, från experter till en intresserad allmänhet.

Uppdraget innehöll fyra olika delfrågor där förslag skulle lämnas:

- Bättre informationsstruktur i hela skogssektorn: Vilka ämnesluckor bör sektorn fylla, kan sektorn undvika dubbelarbete, vilka aktörer kan ta ett särskilt ansvar för att förmedla vad?

- Effektivare arbetsfördelning: Hur kan vi dela med oss av material, vilken information kan flera aktörer ta fram tillsammans, vem kan ta ett huvudansvar för information inom ett område?
- Hur ska vi nå ut bättre? Metoder för att nå rätt målgrupper, samarbeten för ökad trafik, kommunikation av information som hämtas utanför branschen, hur följer vi upp vår användning?
- Effektivare och förstärkt finansiering: Hur ska vi organisera den gemensamma finansieringen av webbsatsningarna, finns andra medel som kan bidra till en bättre webb?

Uppdragets genomförande

Vi fann att vi behövde angripa uppdraget från flera håll för att kunna kartlägga innehåll på sajterna, hur de webb- och kommunikationsansvariga arbetar och hur målgrupperna använder webben.

Litteraturstudier

Vi har inte gjort någon djupgående litteraturstudie, men har samlat relevanta fakta kring internetvanorna hos svenskar i allmänhet och skogstjänstemän/skogsägare i synnerhet.

Enkäter till skogsägare

Skogsägare är en av de primära målgrupperna för skoglig kunskap på nätet. Men när vi ut till dem? Vilken datamognad finns och hur använder de nätet? En vanlig utgångspunkt är att skogsägarna är som ”svensken är mest”, och i så fall ger den årliga undersökningen ”Svenskarna och internet” svar på också skogsägarnas datavanor. Tidigare studier har dock visat att många skogsägare är äldre och kan ha en något lägre tillgång till bra internetuppkoppling. Vi följde upp en tidigare studie med data insamlade 2008 (Hannerz m.fl. 2010¹) med en ny enkät som skickades till 150 skogsägare i vardera Vetlanda och Vindelns kommuner. Enkäten skickades som brevpост, för att därigenom inte tappa svar från de som saknar eller sällan använder e-post. Svaren skickades portofritt med svarspost till Föreningen Skogen och skannades därefter in i enkätverktyget. Enkäten skickades ut den 23 februari 2015. Ingen påminnelse skickades ut.

Postadresser till respondenter tillhandahölls av Skogsstyrelsen. Skogsägare med minst 10 hektar registrerad skogsmark inom respektive kommun ingick i bruttourvalet.

Enkäten konstruerades och analyserades i Artologiks verktyg (www.artologik.se).

Enkäter till skogligt yrkesverksamma

En motsvarande men något justerad enkät skickades också till skogstjänstemän och entreprenörer som e-postenkät. Stora delar av enkäten kan jämföras med en motsvarande enkät som gjordes 2010 för Skogsskötselseriens och Kunskap

¹ Hannerz, M., Boje, L. & Löf, M. 2010. The role of internet in knowledge-building among private forest owners in Sweden. Ecological Bulletins No. 53, 223-234.

Direkts räkning (Hannerz & Fries 2011²). Enkäten skickades ut den 9 mars 2015 och påminnelser gick ut den 13 och 17 mars.

Adresser till respondenter på skogsbolag och skogsägareföreningar samlades in hösten 2014 från företagens och organisationernas egna hemsidor. Adresser till Skogsstyrelsen erhöles från myndigheten själv, och till entreprenörer från SMF.

Analys av skogliga webbsidor

Vi har översiktligt surfat på skogliga webbsidor för att bedöma vilken information de innehåller och vilka målgrupper de ser ut att rikta sig till. Fokus vid genomgången har legat på skoglig kunskap, alltså inte hur t.ex. ett företag når ut med företagsspecifik information.

Analysen utgick från en kartläggning av branschgemensamma skogliga kunskapsajter som gjordes som ett förspel till detta uppdrag hösten 2014.

Vid analysen har vi gett våra personliga kommentarer kring styrkor och utvecklingspotentialer. Kartläggningen är långtifrån fullständig, men vi vill ändå peka på att det finns mycket ”skatter” gömda i den skogliga cyberrymden. En del är väl kända, andra förtjänar större uppmärksamhet.

Intervjuer med kommunikatörer

Vi har genomfört öppna men semistrukturerade intervjuer med webb- och kommunikationsansvariga på företag, myndigheter och organisationer. Intervjuerna varade i cirka 30 minuter och innefattade frågor om samordningsvinster inom sektorn, målgrupper och kommunikationskanaler, och hur deras effekt följs upp, sociala medier som används och vilka skogliga webbplatser man ser som nyttiga utanför den egna organisationen.

Intervjuerna vände sig till företrädare för Skogsstyrelsen, Skogforsk, LRF Skogsägarna, Mellanskog, Norrskog, Norra Skogsägarna, StoraEnso och Skogssverige.

Intervjuer med forskningsföreträdare

Forskningen är en av de primära ”producenterna” av skoglig kunskap. Vi konstaterade tidigt att forskningsresultat har svårt att nå ut på bred och populär front. Vi har därför intervjuat ett flertal företrädare för forskning och forskningskommunikation/rådgivning från SLU (Pelle Gemmel, Annika Mossing, Olof Bergvall), Skogforsk (Erik Viklund), Tapio (Ritva Toivonen) och Skogsstyrelsen (Carl Appelqvist).

Övriga intervjuer

Vi har kompletterat studien med intervjuer med Wikipedia (Jan Ainali), sökordsspecialister från två företag samt ”återanvänt” tidigare intervjuer med bl.a. Waldwissen. Vi har också fört informella samtal med skogsägare, gymnasielärare och skogsanställda under arbetets gång.

² Hannerz, M. & Fries, C. 2011. Användning av webbtjänsterna Kunskap Direkt och Skogsskötselserien – en enkätundersökning bland skogsbrukets fältpersonal. Arbetsrapport från Skogforsk nr 734, 46 s.

De skogliga webbarnas synlighet på nätet

”Sökmotoroptimering” betraktas ibland som något fult och otillåtet, men i praktiken arbetar alla webbansvariga med synlighet för sökmotorerna. Innehållet ska vara relevant och bra, användare ska hitta sina sökbegrepp på sidan och ”bra” sidor genererar länkar från andra domäner.

Vi har översiktligt undersökt hur de skogliga sajterna syns i Googles sökmotorer och hur de rankas för olika frågor. Vi har därför haft kontakt med två sökmotorkonsulter och dessutom gjort några egna analyser med tillgängliga gratisverktyg på nätet.

En fråga som är svår att fånga är hur ”allmänheten” egentligen söker kunskap om skog och vilka sidor de finner trovärdiga och relevanta. Vi gjorde därför två ministudier med gymnasiestudenter som fick söka skoglig information för ett fiktivt projektarbete. De två uppgifterna formulerades mer eller mindre öppet, men gav båda intressanta indikationer på att skogssektorn saknar den självklara informationen om skogsbruk i ett hållbarhetsperspektiv.

Förslag för bättre skogswebbar

Uppdraget avslutades med förslag till bättre samordning, marknadsföring och organisation kring de branschgemensamma webbarna. Förslagen bygger på resultaten av kartläggningen och är utredarnas egna.

Tidigare kännedom om skogsägares internetvanor

Internet som kommunikationskanal är så självklar idag att vi inte reflekterar över hur många som faktiskt nås och vilka behov de har. När webbtjänsterna började byggas upp inom skogsbruket från mitten av 1990-talet var det mer aktuellt att undersöka tillgång till dator, internet och bandbredd hos skogsägare och skogstjänstemän. Skogsbarometern följde till exempel tillgången till internet fram till 2007, men därefter samlas ingen ny statistik in.

Här sammanfattar vi några av de studier som har gjorts tidigare och vars resultat delvis ligger till grund för de enkätundersökningar som vi genomfört i denna utredning. Eftersom skogsägare inte är en homogen skara utan snarare ett tvärsnitt av befolkningen är också studier av svenskarnas allmänna surfvanor intressanta.

Svenskarna surfar men fortfarande är inte alla med

Sverige är ett av världens mest uppkopplade länder, med över 90 % internetanvändare i åldern 6-65 år³. I World Economic Forums index, som uttrycker internets ställning, ligger bara Singapore och Finland före oss. Användningen fortsätter dessutom att öka. Det tillkommer nya internetanvändare samtidigt som tiden som tillbringas på nätet ökar. 40 % av svenskarna använder internet flera gånger om dagen och 76 % åtminstone dagligen. Den ökade användningsfrekvensen kan tillskrivas smarta mobiler och surfplattor som blivit ”var mans egendom”. Av alla svenskar över 12 år hade 53 % tillgång till surfplatta och 73 % till smart mobil år 2014.

Samtidigt finns en grupp som aldrig använder internet. År 2014 var det 1 miljon svenskar som stod utanför det digitala kommunikationssamhället. Åldern spelar stor roll, men också ointresse för teknik och funktionshinder som dyslexi, nedsatt rörlighet och synproblem. Om all kommunikation samlas på webben kommer alltså en relativt stor grupp att stå utan information.

Internets betydelse bland skogsägare

Skogsbarometerns uppgifter fram till 2007 visade att internettillgången ökade snabbt under första halvan av 2000-talet, från 58 % år 2002 till 76 % 2007. Siffrorna ligger något tiotals procent under SCBs siffror för internetanvändning bland svenskar i allmänhet under samma period. Skillnaden kan bero både på att skogsägaren i allmänhet är äldre och att en större andel är bosatt i områden med sämre internetutbyggnad.

Idag vet vi att internetanvändningen kryper uppåt i åldrarna men att användningen ändå är betydligt lägre än hos den yngre befolkningen. I Svenskarna och Internet var det år 2014 56 % av alla från 66-75 år som använde internet dagligen. Över 76 år låg siffran på 24 %. Samtidigt finns många skogsägare i dessa åldersklasser. Skogsstyrelsens statistik⁴ visar att av

³ Findahl, O. 2014. Svenskarna och internet 2014. .SE (Stiftelsen för internetinfrastruktur)

⁴ www.skogsstyrelsen.se, statistik Tabell 2.4

Sveriges 329 500 skogsägare var 76 500 mellan 65 och 74 år, och knappt 43 000 75 år och uppåt.

En bild av skogsägarers surfvanor gavs i en undersökning gjord 2008 bland skogsägare i två kommuner i södra Götaland⁵. Undersökningen byggde på 327 svar och visade att 61 % hade tillgång till internet med bredband, ytterligare 14 % hade internet med telefonmodem, men 25 % saknade internet i hemmet. Fyra av tio använde internet dagligen, och 30 % använde internet i skogsbruket minst en gång i månaden. I studien undersöktes bl.a. internets roll som kommunikationskanal, hinder för internetanvändning och vilka webbplatser som användes.

Studien visade att av pensionärerna (65 år och uppåt) saknade 55 % internet i hemmet. Av svarande upp till 50 år använde 38 % internet i skogsbruket minst en gång i månaden, för 65 år och äldre var motsvarande siffra 12 %. Undersökningen visade också på stora skillnader beroende på utbildning. Bland högskoleutbildade hade 94 % tillgång till internet i hemmet jämfört med 52 % för de med högst grundskola eller folkskola. Studien visade också att större fastighetsägare (minst 50 hektar) använde internet i skogsbruket oftare än mindre fastighetsägare, och att utbor hade större tillgång till internet och mer frekvent användning än åbor.

En annan slutsats av studien var att andra informationskanaler oftast var viktigare än internet. Personlig rådgivning, medlemsblad och facktidningar räknades som viktigare än internet.

Liknande slutsatser har dragits av andra studier. Gunnarsson m.fl. (1998)⁶, Mattsson m.fl. (2003)⁷ och Linde (2007)⁸ visade att personlig rådgivning och information via facktidningar och medlemsblad var viktigare än internet under den period när studierna gjordes (omkring och efter millennieskiftet). I Mattssons m.fl. undersökning av privatskogsägarers behov av forskningsinformation kom information på internet på sjunde plats efter bl.a. tidningsartiklar, informationsblad, exkursioner och skogs dagar. Bland skogliga tjänstemän ansågs internetinformation vara något viktigare, men fortfarande var artiklar i facktidningar och konferensföredrag viktigare informationskanaler.

I Lindes (2007) undersökning av skogsägarers informationsinhämtning efter stormen Gudrun uppgav bara 4 % att internet var den viktigaste

⁵ Hannerz, M., Boje, L. & Löf, M. 2010. The role of internet in knowledge-building among private forest owners in Sweden. *Ecological Bulletins* No. 53, 223-234.

⁶ Gunnarsson, Å., Flensburg, P. & Sjö Dahl, D-E. 1998. Kartläggning av sydsvenska skogsägarers behov av IT och IT-kompetens. Rapport från Skogsresurs, Högskolan i Växjö.

⁷ Mattsson, L. M.fl. 2003. Privatägd skog: värden, visioner och forskningsbehov. Rapport från Sufor/Brattåsstiftelsen.

⁸ Linde, V. 2007. Hur olika skogsägarkategorier har försett sig med underlag för beslut och åtgärder efter stormen Gudrun. SLU, Inst för skoglig resurshushållning, Arbetsrapport 190.

kunskapskanalen, och 5 % att det var den näst viktigaste. Viktigare var i stället personliga kontakter, skoglig fackpress och lokal medlemsinformation.

Skogstjänstemäns internetanvändning

I en enkät om Kunskap Direkt och Skogsskötselserien samlade Hannerz & Fries (2011)⁹ in uppgifter om skogstjänstemäns internetanvändning. Då var det 91 % som använde internet i stort sett dagligen.

Studien visade också att 75 % av tjänstemännen kände till Kunskap Direkt och 60 % kände till Skogsskötselserien. 59 % respektive 53 % hade använt tjänsterna mer än någon enstaka gång. Båda tjänsterna användes för att söka fakta, men också till stor del för att hänvisa skogsägare till att läsa mer.

Tidigare undersökningar gjorda för Kunskap Direkt visar att tjänstemännen anser att webbaserad rådgivning är viktigt. På frågan ”Anser du att webbaserade hjälpmedel kan vara ett stöd vid rådgivning till skogsägare” svarade år 2002 50 % ”Ja, absolut”¹⁰. Vid en uppföljning år 2006¹¹ svarade 59 % ”Ja, absolut”.

⁹ Hannerz, M. & Fries, C. 2011. Användningen av webbtjänsterna Kunskap Direkt och Skogsskötselserien – en enkätundersökning bland skogsbrukets fältpersonal. Skogforsk, Arbetsrapport nr 734.

¹⁰ von Essen, M. 2002. Känner du till Kunskap Direkt? – enkät till inspektorer och distriktschefer, januari 2002. Skogforsk Arbetsrapport nr 514.

¹¹ Hannerz, M. 2006. Kunskap om Kunskap Direkt – enkät till distriktschefer och inspektorer, oktober 2006. Skogforsk, Arbetsrapport nr 628.

Resultat av enkät till skogsägare

Enkäten omfattade 18 frågor med en- eller flervalssvar och i några fall med fritextsvar (hela enkäterna finns i bilagor). Frågorna delades upp i beskrivning av den svarande (fastighetens och bostadens kommun, storlek på fastigheten, medlemskap i skogsägareförening, ålder, kön och utbildning), internetanvändning (frekvens och fördelning på dator, surfplatta och mobil), informationskällor om skog (internet i relation till andra källor som personliga kontakter, facklitteratur, medlemsblad, exkursioner m.m.), informationskällor för nyheter om skog, kännedom om några olika hemsidor om skog, användning av sociala nätverk och hinder för att använda internet i skogsbruket. I fritextfält fick de svarande ge övriga kommentarer och tips.

Jämförelsen med 2008 hänför sig till en enkätstudie med svar från 327 skogsägare i Östra Göinge och Laholms kommuner¹². Många av frågorna i den studien var identiska med den här presenterade enkäten.

Urval och svarsrespons

Enkäten skickades till 150 skogsägare i vardera Vindeln och Vetlanda kommuner. Bruttourvalet gjordes av Skogsstyrelsen och omfattade skogsägare med minst 10 hektar skogsmark. Ett nettourval gjordes efter stratifiering på fastighetsstorlek och typ (närbo och utbo¹³). I varje grupp drogs de första namnen efter sortering på förnamn i alfabetisk ordning.

Antal skogsägare som fick enkäten i respektive kommun Vindeln och Vetlanda uppdelat på utbo/närbo och fastighetsstorlek.

	10-20 ha	21-50 ha	51-100 ha	>100 ha	Summa
utbo	15	15	10	10	50
närbo	30	30	20	20	100

Totalt inkom 87 svar (29 %). Alla svarade dock inte på alla frågor.

Grundläggande information om de svarande

	Antal utskick	Antal svar
Vetlanda	150	45
Vindeln	150	41
Utbo	100	34
Närbo	200	51
Fastighetens storlek:		

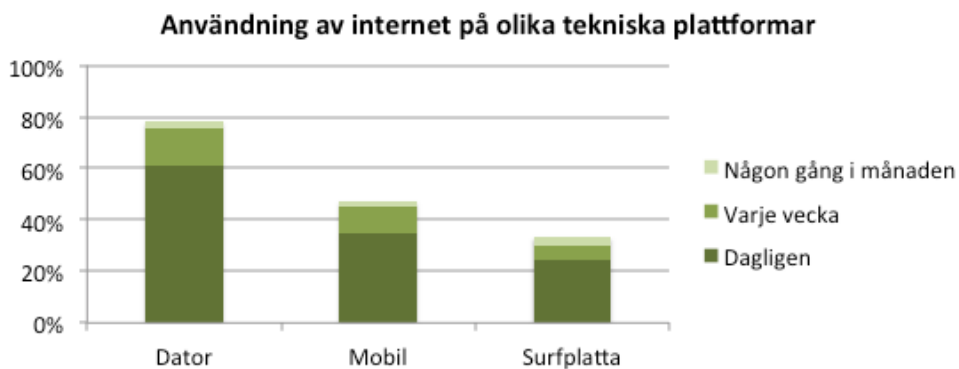
¹² Hannerz, M., Boje, L. & Löf, M. 2010. The role of internet in knowledge-building among private forest owners in Sweden. Ecological Bulletins No. 53, 223-234.

¹³ Här används Skogsstyrelsens definition. Närbo äger fastighet och är bosatt i samma kommun, en utbo är skriven i annan kommun än där fastigheten ligger. I de fall skogsägaren har flera fastigheter har vi valt att utgå från den som är registrerad i Vindeln respektive Vetlanda kommuner.

<10 ha	0	1 (1,2 %)
10-50 ha	70	40 (47,6 %)
51-100 ha	30	16 (19,0 %)
>100 ha	30	27 (32,1 %)
Medlem i skogsägareförening:		
Ja		57 (67,9 %)
Nej		27 (32,1 %)
Ålder:		
21-30 år		2 (2,4 %)
31-40 år		4 (4,7 %)
41-50 år		10 (11,8 %)
51-60 år		18 (21,2 %)
61 eller äldre		51 (60,0 %)
Man		63 (72,4 %)
Kvinna		24 (27,6 %)
Högsta utbildning:		
Grundskola/folkskola eller motsvarande		31 (36,0 %)
Gymnasieskola/studentexamen eller motsvarande		33 (38,4 %)
Universitet/högskola eller motsvarande		22 (25,6 %)

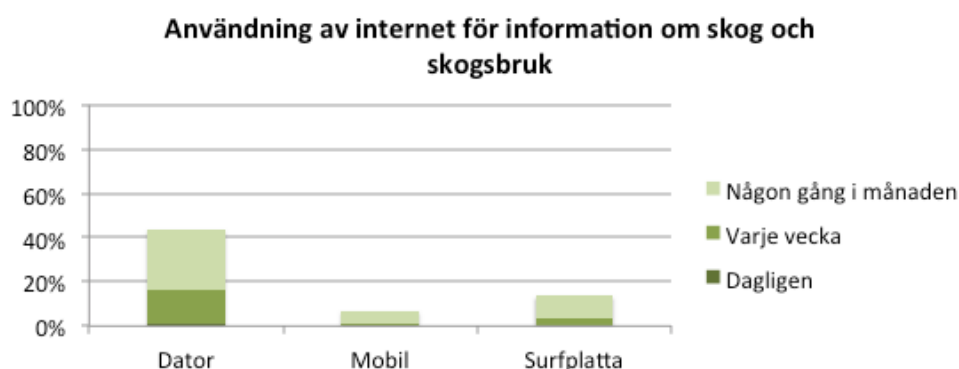
Internetanvändning

61 % av de svarande använder internet dagligen på dator, 34 % på mobil och 24 % på surfplatta. Intressant är den stora andelen som aldrig (eller mer sällan än en gång i månaden) använder internet: 15 % på dator, 38 % på mobil och 55 % på surfplatta. Andelen ”icke-användare” är troligen ännu högre eftersom alla inte hade svarat på frågorna om mobil (77 svar) och surfplatta (74 svar).



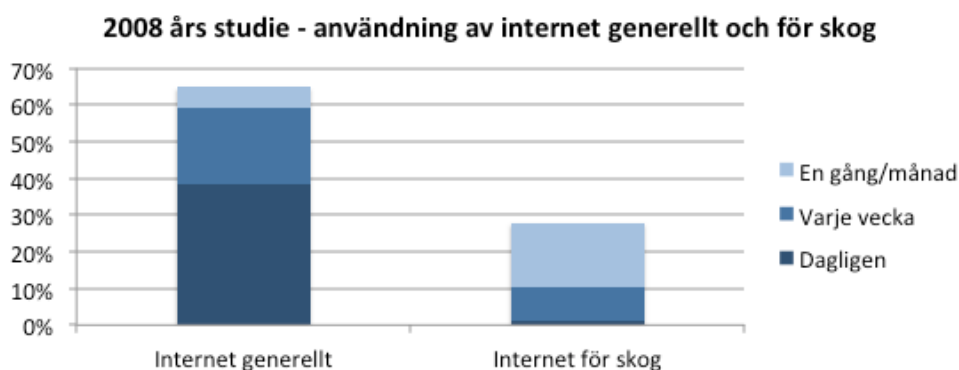
Andel svarande som använt internet på dator, mobil eller surfplatta minst någon gång i månaden.

Om frågan begränsas till internetanvändning i frågor som har med skog och skogsbruk att göra sjunker användningen kraftigt. Det var bara en svarande som angav att dator användes dagligen och ytterligare 12 använde det varje vecka.



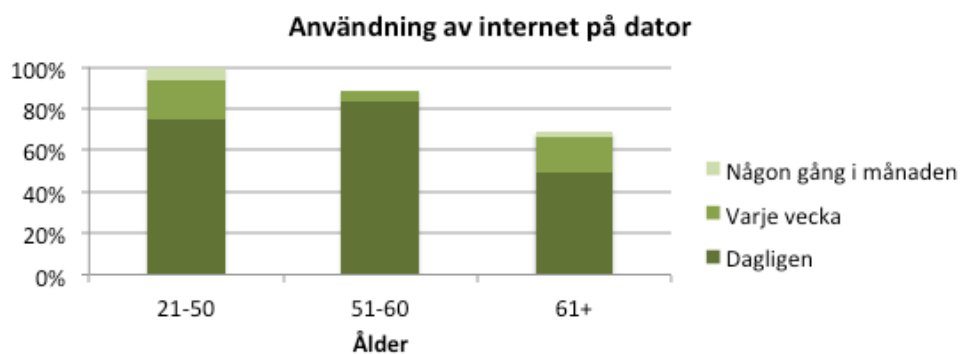
Andel svarande som använt internet för att söka information som har med skog och skogsbruk att göra.

Jämfört med 2008 års studie har andelen som använder internet ökat. Då var det 38 % som använde internet dagligen och idag är det 61 % (jämförelse bara för dator). Internetanvändning för information om skog och skogsbruk ökade också. De som använde det åtminstone varje vecka ökade från 10 % till 15 %.

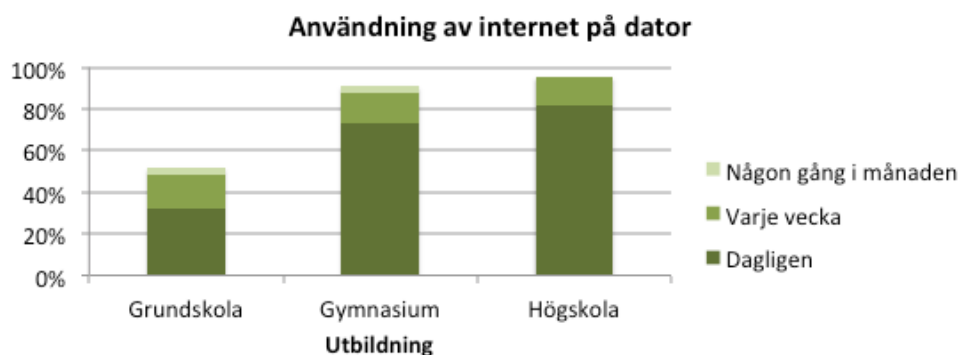


Andel i 2008 års studie som använde internet dagligen, varje vecka eller varje månad.

Internetanvändningen är högre för unga och högutbildade. Upplösningen på åldrar är låg eftersom en majoritet av de svarande var över 60 år men det syns ändå en trend. 82 % av de höskoleutbildade använde internet på dator varje dag, men bara 32 % av dem med grundskola eller motsvarande. Det finns naturligtvis en autokorrelation mellan ålder och utbildning, då fler unga har högre utbildning, men vårt material är inte tillräckligt stort för att göra fördjupade analyser.



Andelen svarande som använder internet på dator minst en gång i månaden i olika åldersgrupper.



Andelen svarande som använder internet på dator minst en gång i månaden i grupper med olika utbildningsnivå.

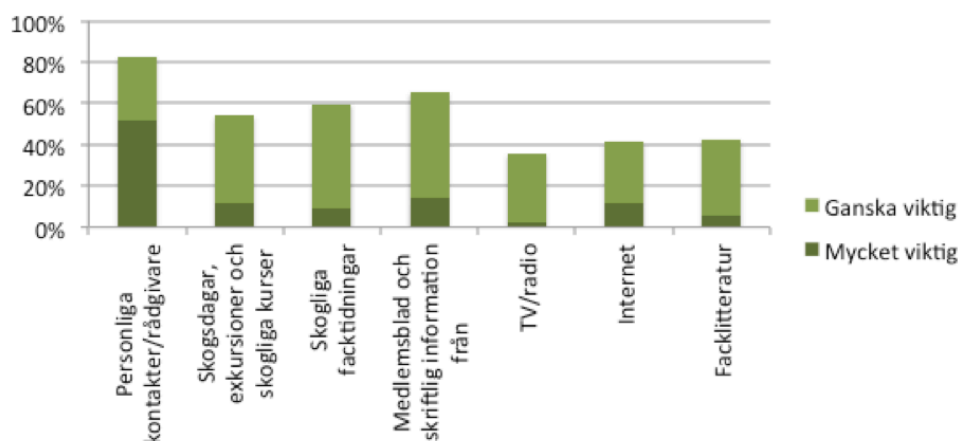
Personliga kontakter viktigast för skoglig information

På frågan om hur viktiga olika informationskällor om skog och skogsbruk är svarar en majoritet att personliga kontakter och rådgivare är viktigt. Hela 52 % tycker att de är mycket viktiga och 31 % ganska viktiga.

Traditionella kanaler från skogsbranschen som skogs dagar, skogliga facktidsningar och medlemsinformation från t.ex. skogsägarförening eller virkesköpare är också viktiga, även om en betydligt mindre andel anser dem som ”mycket viktiga”.

Internet betraktas som mycket eller ganska viktigt av 41 %. Det är ungefär samma nivå som facklitteratur och något mer än TV och radio.

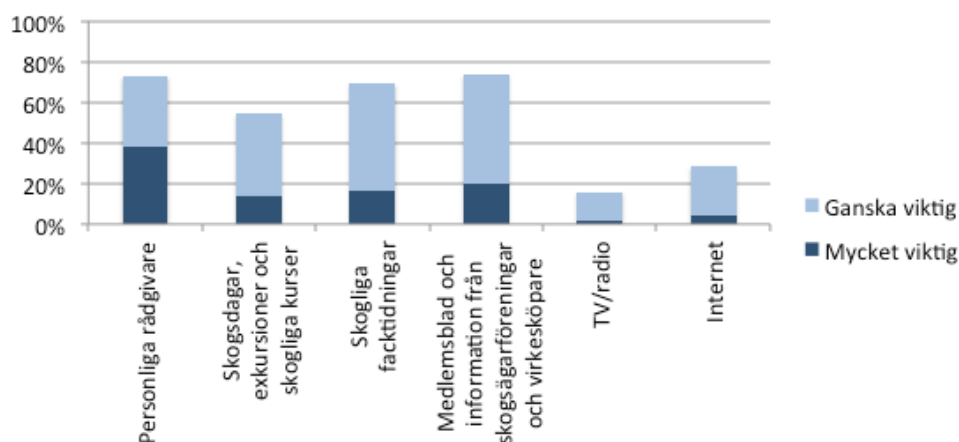
Andel som anser olika kanaler viktiga för information och rådgivning om skog och skogsbruk



Andel svarande som tycker att olika informationskällor är viktiga för information och rådgivning om skog och skogsbruk.

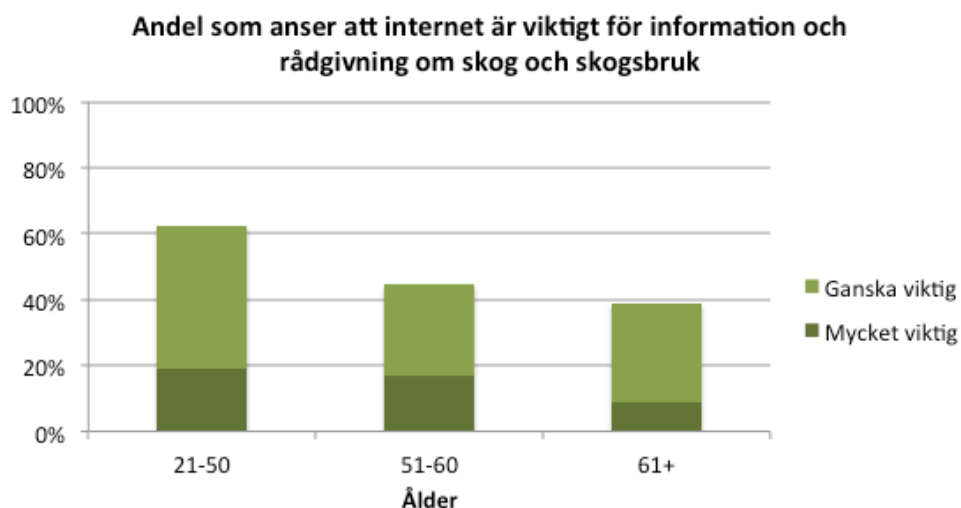
Betydelsen av personliga rådgivare har inte ändrats, snarare har den ökat, sedan enkäten till skogsägare 2008. En skillnad är att andelen som tyckte att internet var viktigt nådde upp i 29 % år 2008 jämfört med 40 % idag.

2008 års studie - andel som anser olika kanaler viktiga för information och rådgivning om skogsskötsel

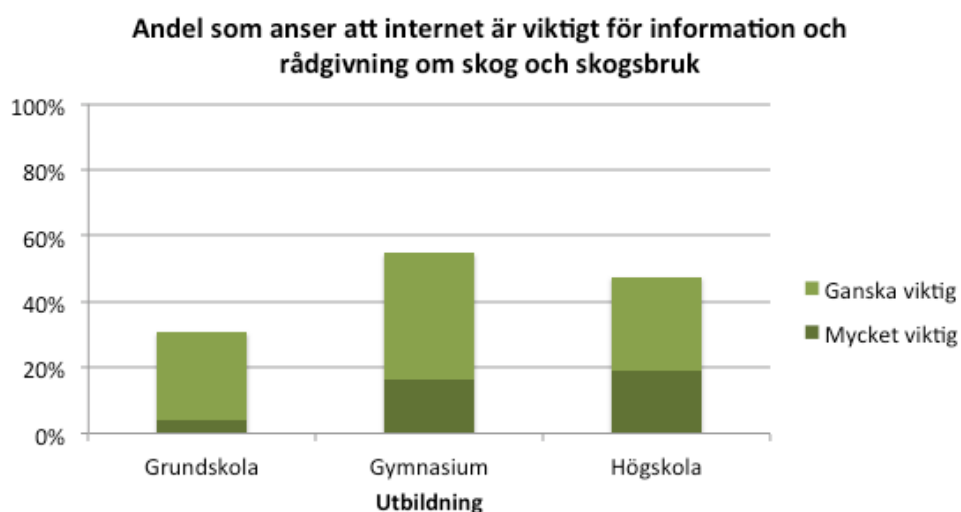


Andel svarande i 2008 års undersökning som tycker att olika informationskällor är viktiga för information och rådgivning om skog och skogsbruk.

Personliga kontakter är viktigast också för yngre och välutbildade även om internet hamnar högre i prioritet än bland andra grupper. Bland de ”unga” (upp till 50 år) ansåg 63 % att internet är ganska eller mycket viktigt. Bland gymnasie- och högskoleutbildade tyckte 55 % respektive 48 % att internet var ganska eller mycket viktigt.



Andel svarande som anser att internet är viktigt för information om skog och skogsbruk fördelat på åldersgrupper.



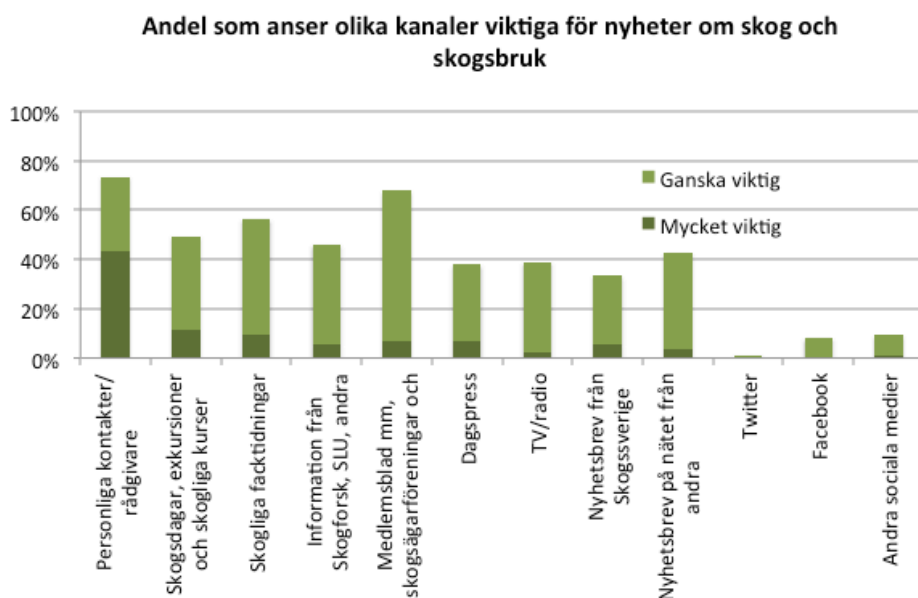
Andel svarande som anser att internet är viktigt för information om skog och skogsbruk i grupper med olika utbildningsnivå.

Fritextkommentarer till frågan om olika informationskällor:

- Släkting
- Har en pensionerad skogvaktare som ansvarar för skog och skogsbruk
- Med släkting som skogsmästare är den kontakten naturlig.
- Har själv jobbat i skogen i 40 år
- Egen firma idag
- Pensionerad skogstjänsteman
- Internet och TV/radio är mycket viktiga informationskällor men är snarast verktyg/bärare av info, där jag inte direkt söker skogsinfo.

Flera olika källor ger nyheter om skog

Vi ställde frågan om hur viktiga olika informationskällor är när man söker aktuella nyheter som berör skog och skogsbruk. Här förväntade vi oss en större spridning. Det visade sig att personliga kontakter och traditionell tryckt information från skogsbranschen ansågs viktiga. Nyhetsbrev från Skogssverige och andra leverantörer ansågs viktiga av 34-42 %, ungefär i samma nivå som TV och radio. Twitter ansågs viktigt av bara en svarande och Facebook av sju (8 %).



Andel svarande som anser att olika informationskällor är viktiga för NYHETER om skog och skogsbruk.

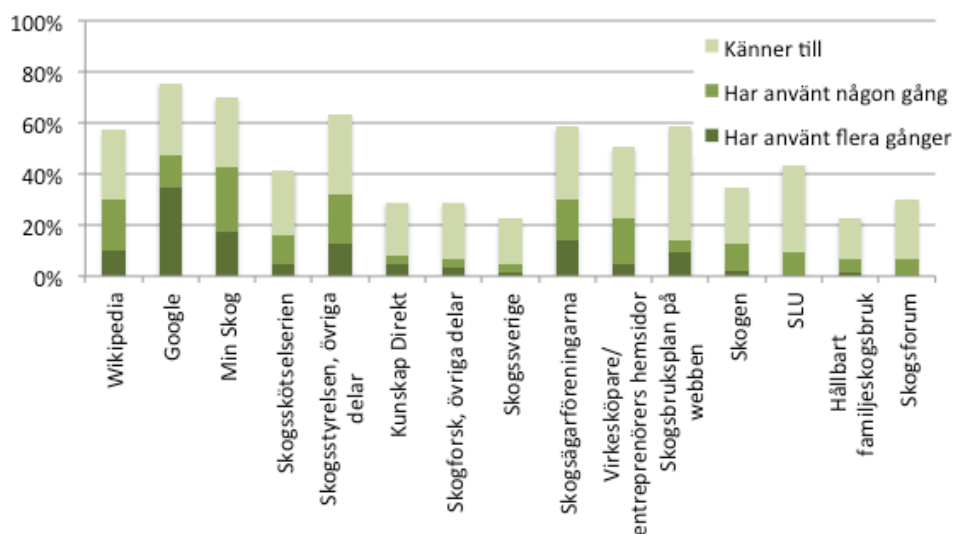
På frågan om man prenumererar på ett nyhetsbrev på internet om skog och skogsbruk svarade bara 7 av 80 ja. Andelen svarande var för lågt för att göra analyser, men av de 7 som prenumererade så hade alla minst gymnasie- eller högskoleutbildning.

I fritextsvaren hade två angett Skogsstyrelsens nyhetsbrev och en bilagor från Skogen.

Kunskapssajterna är dåligt kända

Skogsstyrelsens, skogsägarföreningars och virkesköparens hemsidor är de enda som används i någon större omfattning bland skogsägarna. Skogsskötselserien sticker ut bland kunskapssajterna med 16 % som har använt det någon gång. Motsvarande för Kunskap Direkt var bara 8 %. Skogssverige, Föreningen Skogens hemsida och Skogforsk är visserligen kända av 20-40 % men har bara använts av 4-9 % av skogsägarna.

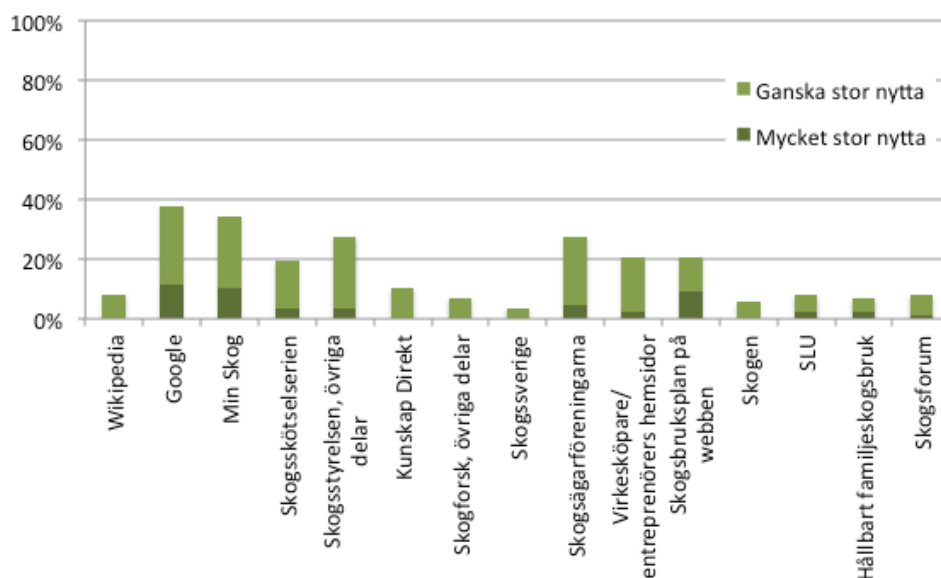
Andel som känner till eller har använt olika hemsidor för skog och skogsbruk



Andel svarande som känner till eller har använt olika hemsidor för skog och skogsbruk.

Vi ställde också frågan om vilken nytta man såg att man hade av de olika hemsidorna. Här är nivåerna mycket låga. Det är bara Google, Min Skog och Skogsbruksplan på webben som når upp till 10 % ”Mycket stor nytta”. Andelen användare för de branschgemensamma kunskapssajterna är för få för att kunna dra några slutsatser kring hur många av de aktiva användarna som också anser sig ha nytta av dem.

Andel som har nytta av olika hemsidor för skog och skogsbruk



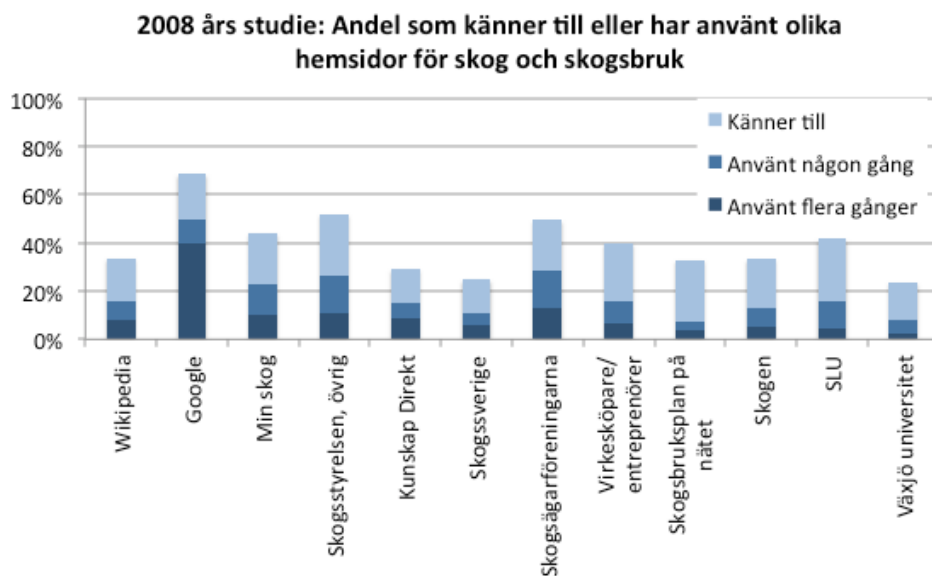
Andel svarande som hade nytta av de olika hemsidorna för skog och skogsbruk.

Fritextsvar på frågan om olika skogliga webbplatser:

- Har ingen dator (2 svar)/ Har ej internet
- En del kommer jag att söka upp på internet nu när jag vet att det finns.
- Är inte aktiv i skogen. Den sköter min far.

- Jag är bara delägare så jag är aldrig inne på nätet gällande skogen.
- Läser inte på internet om det inte är alldeles speciellt.
- Vi på landsbygden har ej anammat detta verktyg på grund av dåliga kommunikationer
- Använder mig nog inte av internet så mycket för att hålla mig ajour om skogsbruket.

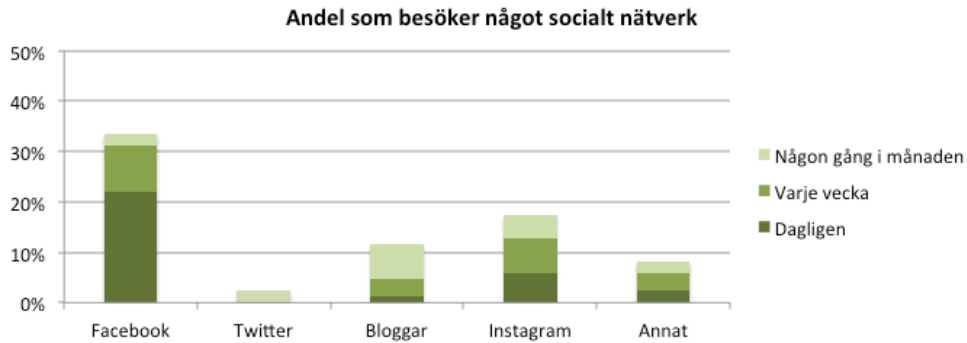
I 2008 års undersökning var svarsalternativen något färre och annorlunda men flera av dem var identiska. Vid en jämförelse mellan 2015 och 2008 framgår att det idag är fler som känner till och använder Wikipedia, Google och Min Skog. Även år 2008 var Skogsstyrelsen, skogsägarföreningarna och virkesköparens hemsidor mest använda. Kunskap Direkt, Skogssverige och SLU har i stället gått åt andra hållet och har färre användare och färre som känner dem.



Andel svarande i 2008 års undersökning som kände till eller hade använt olika skogliga hemsidor.

Facebook dominerar bland sociala nätverk

Bland sociala nätverk sticker Facebook ut. Det är 31 % som använder Facebook åtminstone varje vecka. Twitter används inte alls (bara 2 som svarade ”någon gång i månaden”). Instagram hade förvånansvärt många användare, och bloggar används av ungefär 10 % åtminstone någon gång i månaden. Frågan ställdes som ”Hur ofta besöker du något socialt nätverk på internet”, vilket inte säger något om man är aktiv användare och skribent i nätverken. Bloggarna kan vara bloggar som läses utan att kommenteras.



Andel svarande som besöker något socialt nätverk på internet.

Vi var nyfikna på om det fanns en könsskillnad i användningen av sociala nätverk. Facebook är enda nätverket som hade tillräckligt många svar, och där syns en tendens att kvinnor är flitigare användare med 41 % som använde det åtminstone varje vecka jämfört med 29 % för män. Instagram användes varje vecka av 29 % av kvinnorna men bara 8 % av männen.



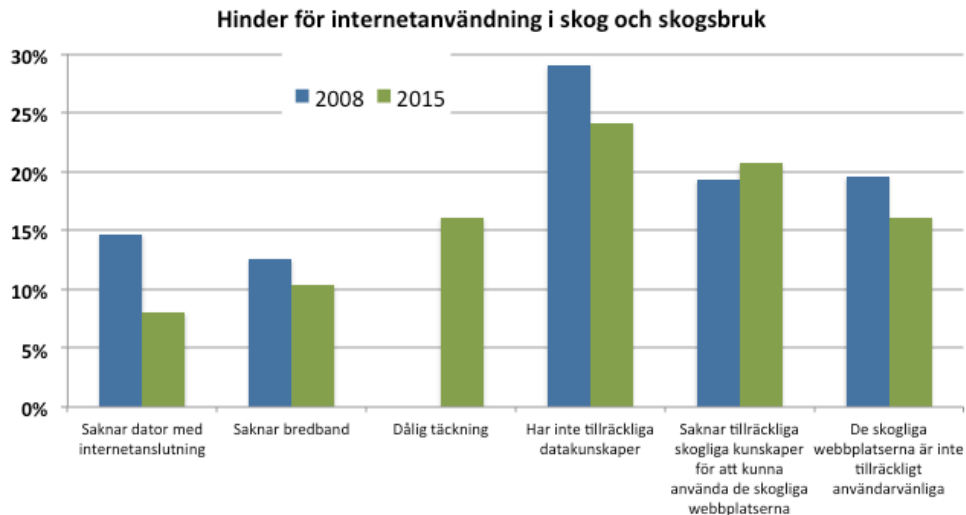
Andel män och kvinnor som använder Facebook som socialt nätverk.

Fritextkommentarer om sociala nätverk:

- Har fortfarande bra kontakter med skogsbrukets företrädare och intresse för skogsbruket.
- Jag driver skogsproduktion på 500 ha och ett entreprenadföretag med 6 anställda. Jag har inte tid med trams.
- Blocket
- Dagstidning
- Direktkontakt med skogsägarförening samt övriga som har kunskap.

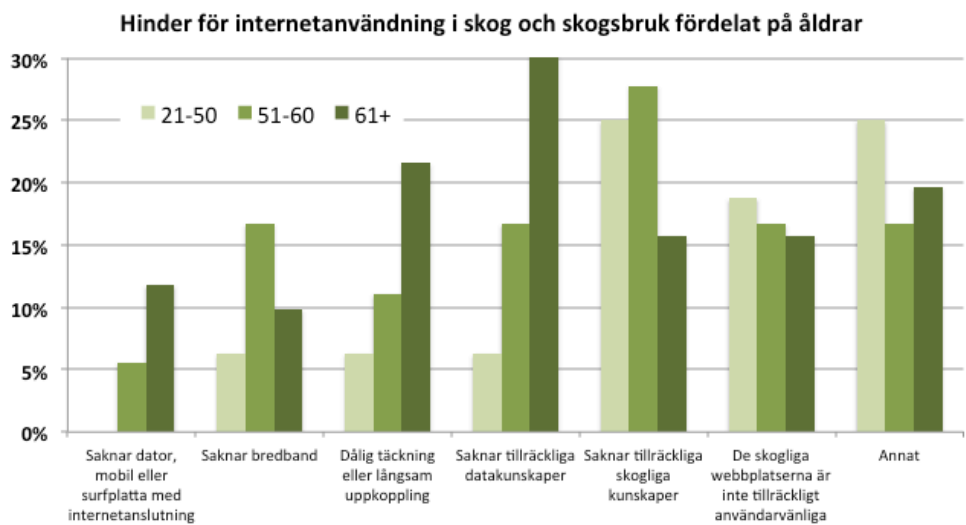
Kunskaper hinder för internetanvändningen

Vi ställde samma fråga om hinder för internetanvändningen 2008 och 2015. Det visade sig att det är färre som saknar dator med internetanslutning och något färre som saknar bredband idag. Fortfarande är det dock en stor andel (idag 24 %) som säger sig ha otillräckliga datakunskaper, men också otillräckliga kunskaper om skog för att kunna tillgodogöra sig de skogliga webbplatserna.



Andel svarande i 2008 och 2015 års undersökningar som uppgett olika hinder för internetanvändning.

Åldern verkar ge utslag för vilka hinder man ser med internetanvändningen. I den äldsta gruppen är andelen ”saknar tillräckliga datakunskaper” och ”dålig täckning eller långsam uppkoppling” hög. Däremot anser de äldre inte att de saknar skogliga kunskaper.



Andel svarande som uppgett olika hinder för internetanvändning i skogsbruket i olika åldersgrupper.

Fritextkommentarer om hinder för internetanvändningen:

- Ser inga hinder att hitta det jag söker (7 svar med samma innebörd)
- Dålig täckning i fält (trådlöst)
- Inte intresserad. Allt går via privata kontaktrelationer.
- Har ingen dator
- Ointresse av internet. Ge mig text på papper.
- Inte ett dugg intresserad av skog. Frågar kunnig person direkt.

- Saknas kunskap om detta medium. Tänk så många skogsägare som är för gamla för att lära sig detta.
- Tid
- Är naturintresserad och tycker datorteknik är av litet intresse

Övriga kommentarer

Här fick respondenterna ange några andra kommentarer och tips, t.ex. ”Någon favoritsajt du brukar använda? Något du saknar på webben idag? Hur kan skogsbrukets hemsidor bli bättre?”

- Lättanvända kartor
- Enkla program
- Skippa hemsidor m.m. -> gå ut i skogen (röj, plantera, var aktiv skogsägare!)
- Södra
- Youtube
- Glöm inte att alla inte har dator samt internet inte når alla. Gammal skogsarbetare i 45 år hälsar.

Våra kommentarer till skogsägarenkäten

Resultaten bekräftar bilden att många skogsägare är äldre och vana vid traditionell rådgivning och kunskapsöverföring. Andelen som använder internet dagligen har dock ökat sedan 2008 och uppgår idag till 61 % på dator, 34 % på mobil och 24 % på surfplatta.

Trots det begränsade materialet kan vi dra slutsatser att äldre och lägre utbildade använder internet i mindre utsträckning, något som bekräftas också av de mer generella studierna i Svenskarna och internet. Vi noterar också att yngre (upp till 50 år) och mer välutbildade ser internet som en viktig kanal för information om skogsbruk, men fortfarande betraktar alla ålders- och utbildningskategorier personlig rådgivning som viktigast.

De skogliga kunskapssajter som är i fokus för vår kartläggning är dåligt kända och har inte ökat i användning sedan 2008. Vi kan inte jämföra Hållbart familjeskogsbruk, Skogsforum och Skogsskötselserien eftersom de alternativen inte ingick i den tidigare enkäten.

Vi konstaterar dock att Skogsstyrelsen, skogsägarföreningarna och olika virkesköparens sajter är kända och används. Det visar också vikten av att dessa visar upp de gemensamma resurserna på webbkartan med tydliga länkar och inspirerande information. Resultaten pekar också på vikten av kontinuerlig marknadsföring av kunskapssajterna, inte minst genom de tryckta publikationer som trots allt läses av många skogsägare.

Bland sociala medier är Facebook (och till viss del Instagram) helt dominerande med 30 % som använder det åtminstone varje vecka. Facebook är därför en kanal som, rätt använd, kan användas för kommunikation.

Frågan om hinder i datoranvändningen visar att den tekniska kunskapen är en flaskhals. Här har skogsbranschen att välja mellan att hjälpa till med utbildning

av skogsägare i internetanvändning eller att rikta sin internetkommunikation till de grupper som är mer datorvana.

Att så många svarar att de saknar skogliga grundkunskaper för att tillgodogöra sig de skogliga sajterna är en varningsklocka som visar på behovet av en mer grundläggande skogskunskap ("skogbruk for dummies") som introduktion till djupare information. Det kanske är så att skogsbruket använder en ämnesjargong som är självklar i branschen men inte utanför.

Resultat från enkät till yrkesverksamma

Enkäten skickades ut med e-post den 9 mars 2015. I enkäten fanns översiktlig information och en länk som ledde till enkäten hos Artologik. Enkäten gick att besvara både på dator och i mobil. Påminnelser skickades ut den 13 mars och 17 mars.

Urval

Enkäten skickades ut till 610 yrkesverksamma inom skogssektorn. Urvalet fördelades på anställda vid Skogsstyrelsen, skogsägarföreningar, skogsbolag och entreprenörer. Ett bruttourval gjordes genom att hämta webbadresser från organisationernas hemsidor. Skogsstyrelsen bistod med en separat lista av sina anställda, och SMF med en lista på entreprenörer. I första hand valde vi personal som arbetar operativt i fält och i kontakter med skogsägare (virkesköpare, planläggare, produktionsrådgivare etc.) efter vår egen bedömning av personalkategorierna på företagens hemsidor.

Enkäten skickades till följande:

Organisation	Skickade enkäter	Autoretur	Enkäter som nådde mottagaren	Antal svar
Skogsstyrelsen	150	11	139	56
Skogsägarföreningar (Södra, Norra, Norrskog, Mellanskog)	150	3	147	51
Skogsbolag (Sydved, Sveaskog, SCA)	110		110	31
Entreprenörer	200	15	175	26
Annan	0		0	3
Summa			571	167

Totalt inkom 167 svar, 29,2 %. Svarsfrekvenserna varierade från 40 % (Skogsstyrelsen), 35 % (skogsägarföreningar), 28 % (skogsbolag) till 15 % (entreprenörer).

I fritextkommentarer fick de svarande ge kommentar, t.ex. om annan anställning:

- är samtidigt egen företagare
- Pensionär
- Även Skogsförvaltning.
- Vikarie på Skogsägareförening
- Ämnesspecialist
- Virkesköpare entreprenör
- Avverkningsledare Sveaskog

Grundläggande information om de svarande

	Antal svar
Är du själv skogsägare?	
Ja	91
Nej	76
Ålder	
21-30 år	14
31-40 år	44
41-50 år	36
51-60 år	50
61 eller äldre	22
Kön	
Man	131
Kvinna	33
Högsta utbildning	
Grundskola/folkskola eller motsvarande	10
Gymnasieskola/studentexamen eller motsvarande	28
Skogstekniker	35
Skogsmästare	31
Jägmästare/skogsvetare	35
Annan universitetsutbildning	19
Forskarutbildning (doktor eller licentiat)	5
Annan yrkesutbildning	3

Enkäten vände sig ju till både skogstjänstemän och entreprenörer och dessa kategorier skiljer sig i många avseenden. På frågan om utbildning var det 9 % av tjänstemännen som hade högst gymnasieutbildning medan samtliga entreprenörer tillhörde denna kategori. Bland entreprenörerna var bara en svarande kvinna, medan kvinnorna utgjorde 23 % av tjänstemannakåren. Entreprenörerna var också i högre grad skogsägare själva – 69 % jämfört med 52 % bland tjänstemännen. De tenderade också att vara något äldre. 31 % var över 60 år jämfört med 10 % bland tjänstemännen.

Kvinnorna var i regel yngre – 64 % var högst 40 år jämfört med 28 % av männen och 6 % var över 60 år jämfört med 15 % av männen. De var också mer välutbildade – 66 % hade en längre universitetsutbildning (jägmästare eller motsvarande) jämfört med 28 % av männen.

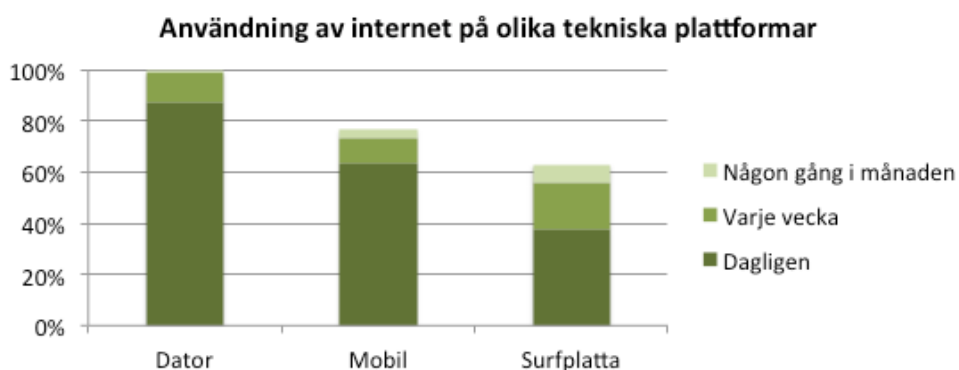
Kommentarer till frågan om utbildning:

17 respondenter hade specificerat sin utbildning. Här fanns bland annat 2 lärarutbildade, 5 biologer, 3 ekonomer, andra högskole- och yrkesutbildningar.

Internetanvändning

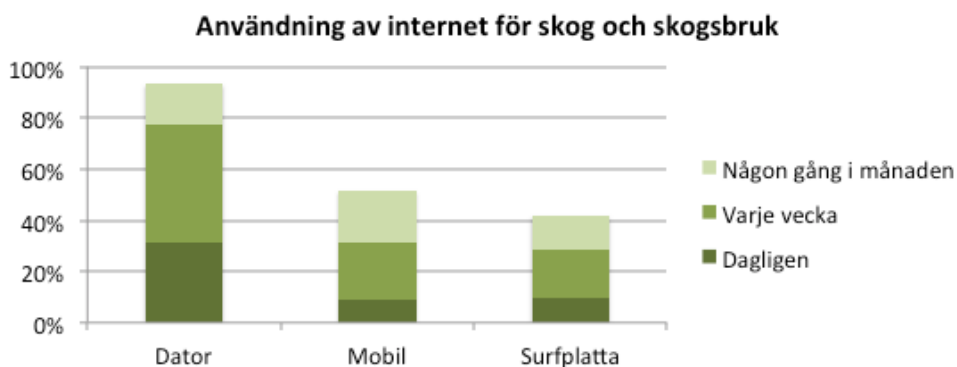
87 % använde internet i datorn dagligen, och 99 % åtminstone varje vecka. Internet användes dagligen i mobil av 63 % och på surfplatta av 38 %.

Det var bara 8 respektive 16 % som aldrig använde mobilen eller surfplattan för internet.



Skogstjänstemän och entreprenörer som använder internet i dator, mobil och surfplatta.

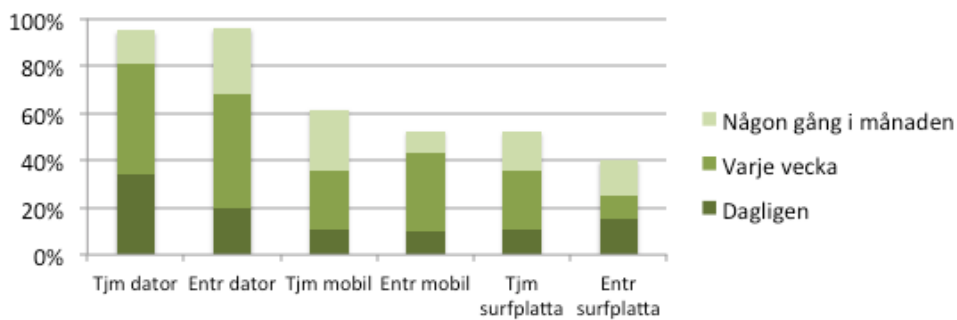
När det kommer till användning i skog och skogsbruk sjunker användningen precis som för skogsägarna, men den är på en betydligt högre nivå. Totalt använde 77 %, 31 % och 29 % dator, mobil eller surfplatta för skogsfrågor åtminstone någon gång i veckan.



Skogstjänstemän och entreprenörer som använder internet i frågor som har med skog och skogsbruk att göra fördelat på dator, mobil och surfplatta.

Användningen av internet för skog och skogsbruk skiljer sig inte mycket mellan tjänstemän och entreprenörer. Den specifika skillnad som finns går mellan tjänstemän i skogsägarföreningar, där 51 % använde surfplatta åtminstone varje vecka. Motsvarande för skogsbolag var 22 %, Skogsstyrelsen 28 % och entreprenörer 25 %.

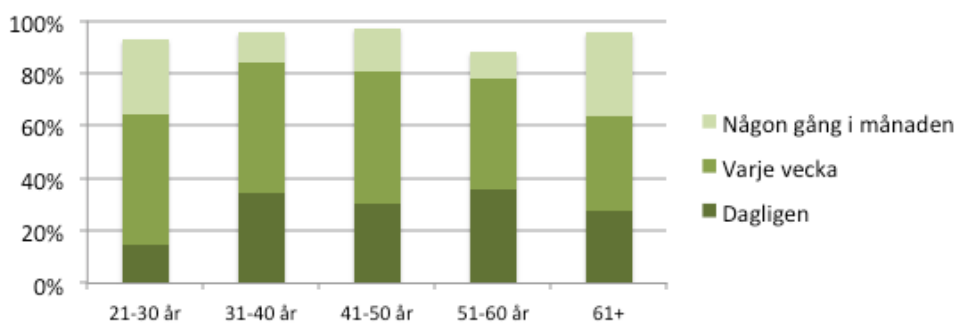
Användning av internet för skog och skogsbruk



Användningen av internet för skog och skogsbruk fördelat på olika plattformar och tjänstemän respektive entreprenörer.

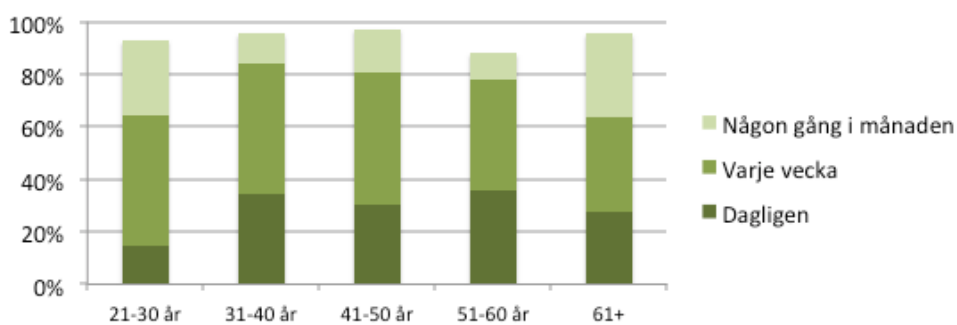
Till skillnad från skogsägarna går det inte att läsa ut några tydliga ålderstrender. Både dator, mobil och surfplatta används även av de äldre yrkesverksamma. Något förvånande var internetanvändningen för skog och skogsbruk lägst i åldersklassen 21-30 år.

Användning av internet för skog och skogsbruk på dator

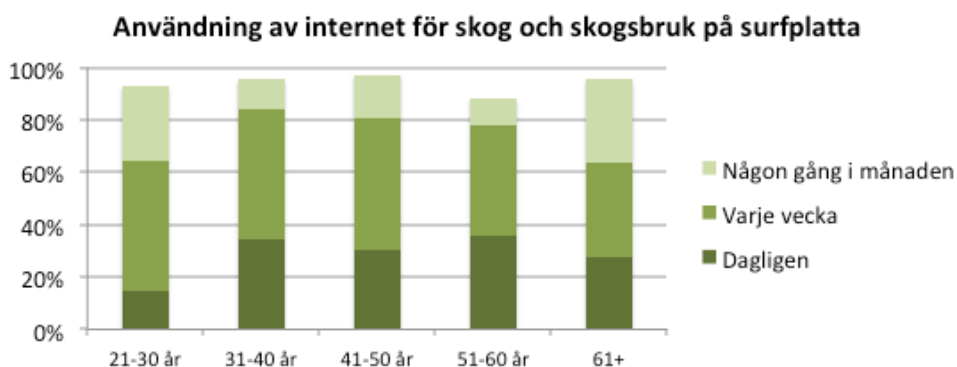


Användning av internet för skog och skogsbruk på dator i olika åldrar.

Användning av internet för skog och skogsbruk på mobil



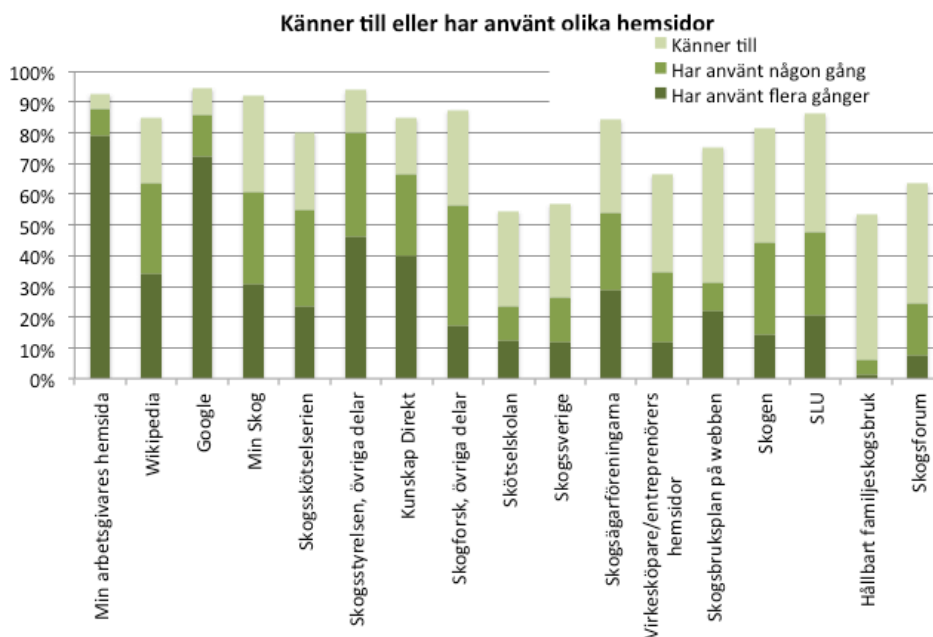
Användning av internet för skog och skogsbruk på mobil i olika åldrar.



Användning av internet för skog och skogsbruk på surfplatta i olika åldrar.

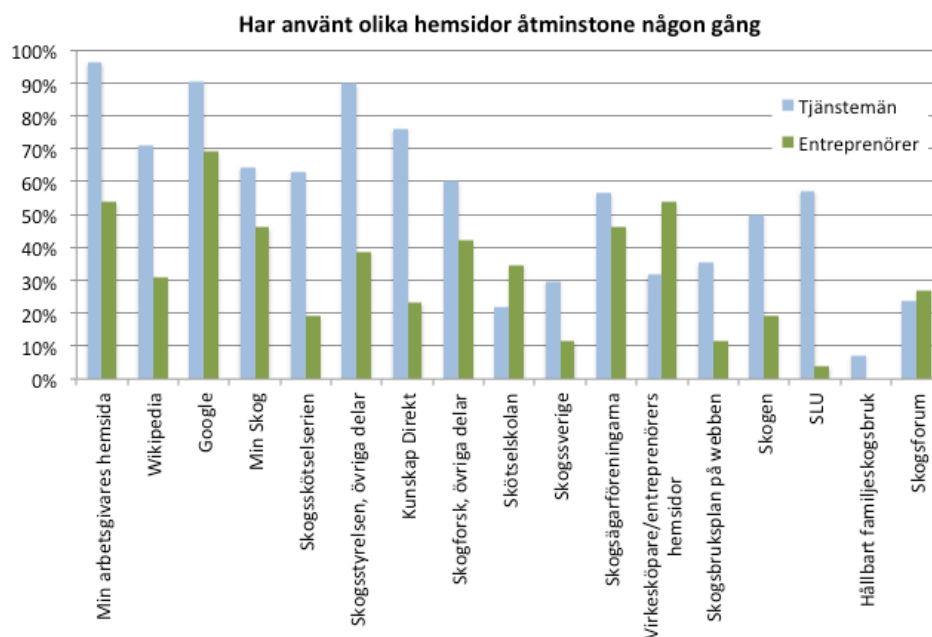
Kännedom om skogliga webbsajter

Utöver ”Min arbetsgivares hemsida” och Google använde många Skogsstyrelsens sidor och Kunskap Direkt. Det var 40 % som hade använt Kunskap Direkt flera gånger och 13 % som hade gjort det med Skogsskötselserien. Skogssverige är betydligt mindre använt, även om över hälften känner till det.



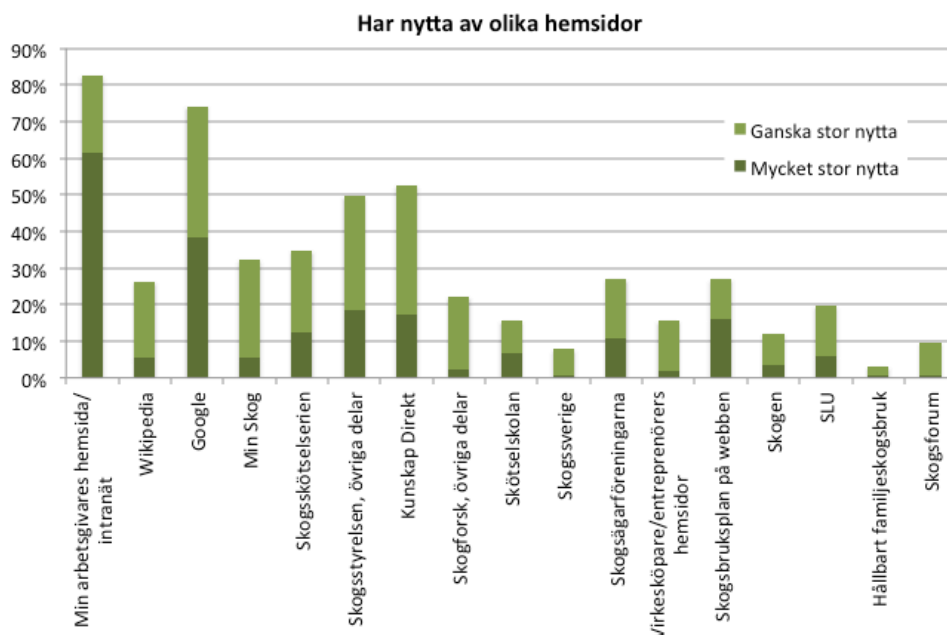
Andel skogstjänstemän och entreprenörer som känner till eller har använt olika skogliga hemsidor och verktyg.

Entreprenörer och tjänstemän väljer olika sidor. Bland de branschgemensamma kunskapssajterna står Kunskap Direkt ut, där 75 % av tjänstemännen har använt det. Motsvarande för Skogsskötselserien är 63 %. Entreprenörerna använde dessa betydligt mindre. Däremot finns entreprenörerna i högre grad på virkesköparens hemsidor, Skötselskolan och Skogsforum. Entreprenörerna använder också Skogforsks hemsida. Vi frågade aldrig efter tjänsten www.jobbaiskogen.se som är en del av Skogforsks sajt, specifikt riktad till entreprenörer.



Andel skogstjänstemän och entreprenörer som har använt olika hemsidor åtminstone någon gång.

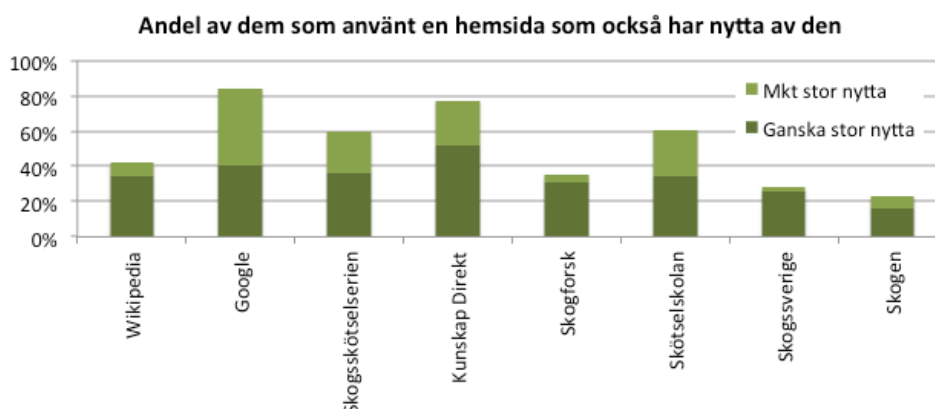
De sidor som anses mest nyttiga är av naturliga skäl arbetsgivarens hemsida och Google, men också Skogsskötselserien, Kunskap Direkt, Skogsstyrelsens hemsida och Skogsbruksplan på webben sticker ut med 16-19 % som ansåg dessa vara ”mycket nyttiga”.



Andel skogstjänstemän och entreprenörer som anser att de har nytta av olika skogliga hemsidor och verktyg.

Om man visar bara de som har angett att de använder en hemsida ser resultaten ut som i figuren nedan. Här visas endast de gemensamt finansierade kunskapssajterna. Av dessa sticker Kunskap Direkt ut där 77 % av ”användarna” ansåg att de hade nytta av den. Skötselskolan och

Skogsskötselserien har också höga nivåer (61 resp. 60 %), medan 28 % av användarna anser sig ha nytta av Skogssverige.



Procent av dem som har använt en hemsida som anser att de har nytta av den.

Kommentarer, andra sidor man känner till eller använder i sitt skogliga yrkesliv:

- Facebook Skogsstyrelsen och Vi som gillar skog.
- Skogligajobb
- Naturvårdsverkets webb, Regeringen och departementens info, ideella föreningar som WWF, Skogssällskapet, Naturskyddsföreningen. EU
- Maskintillverkare
- Artdatabanken
- Smf
- Forestry.gov.uk

Kommentarer till frågan om nytta med sidorna:

- Skogliga grunddata hos Skogsstyrelsen
- ATL o Skogsland
- Artdatabanken

Kommentarer, Är det något du saknar eller tycker skulle bli bättre på skogsbrukets hemsidor?

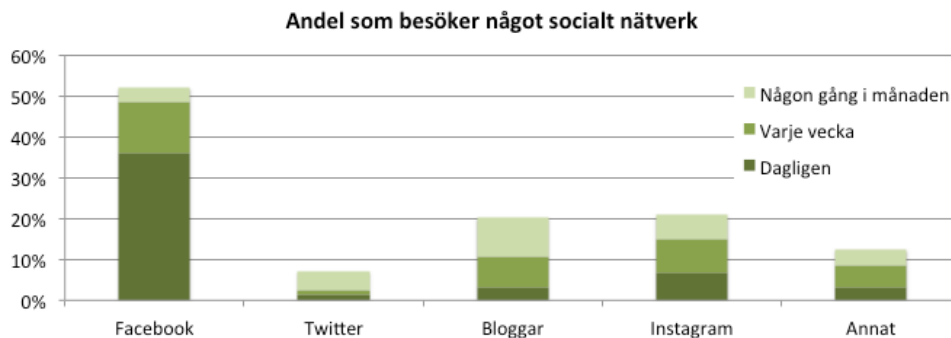
- Årligt uppdaterade laserdata.
- Koppling mellan skogsbruksplaner och andra skogliga hemsidor.
- Många sidor är mycket elementära, men så ska det förmodligen vara.
- Skapa någon enkel, lättillgänglig meny där man hittar mera djupgående kunskaper.
- strukturen, borde bli lättare att söka fram enskilda personer eller befattningar på skogsbrukets sidor
- Mer av grundläggande förkovran för skogsägare och allmänhet, dvs hur det funkar i skogsbruket, skogliga begrepp och vad som händer med skogsråvaran.
- Spretigt. Svårt med överblick.

- Begreppet skogsbrukets hemsidor är så brett, svårt att sätta fingret på enskilda saker som behöver bli bättre.
- Skogsforum som är länkade till varandra där man kan söka på ett enkelt sätt
- funktionen att på ett enkelt sätt kunna söka fram snabba och konkreta svar efterfrågas.
- Appar som kan användas som mätinstrument ex höjdmätare, digitala volymstabeller etc
- Mer saklig och kritisk granskning av skogsbruket.
- Kunskap direkt är klockren för att hänvisa undrande och fundersamma skogsägare-
- Skogliga grunddata från laserscanning på Skogsstyrelsens hemsida
- kunskap direkt
- Företagets interna GIS applikationer. Skogssverige är bra portal med mycket samlad information.
- Tycker att Kunskap Direkt är väldigt bra
- KunskapDirekt, MinaSidor
- skogsbruksplanen
- Skogforsk har bra läromedel om hänsyn till forn- och kulturlämningar
- Skogforsks Kunskap Direkt
- Skogliga grunddata hos Skogsstyrelsen
- Google är bra för att hitta aktuella artiklar när man inte har tillgång till bibliotek. Går för det mesta att läsa "abstract" även om inte hela artikeln är tillgänglig.
- Skötselserien är en bra backup för att säkerställa baskunskaper.
- SKS hemsida, google
- Kunskap direkt och dess verktyg är mycket användbara
- Kunskap direkt och skogsstyrelsens hemsida
- Skogsskötselserier, kunskap direkt, Skogliga grunddata
- skogforsk och skogsstyrelsen har bra sidor
- Skogforsks sidor är sakliga och utan vinstintresse. Därför känns de pålitliga och seriösa.
- Samarbeten är bra ex Kunskap Direkt
- Skogsstyrelsens och KunskapDirekt
- Kunskap Direkt är perfekt för mig med skoglig utbildning och med ett jobb inom praktiskt skogsbruk
- Kunskap Direkt, bra verktyg och överskådlig info
- SLU rödlistade arter
- Kunskap Direkt- lätt att använda och innehåller mycket bra information, lättillgänglig.
- Kunskap Direkt ger handfasta råd. Skogencyklopedin är också mycket bra. Skogsskötselserien innehåller grundfakta om skogsskötsel = bra.
- Min arbetsgivares hemsida är förstås viktig. Google använder jag ofta och även Wikipedia som man dock bör vara något försiktig med eftersom allt inte alltid är korrekt. Min facklitteratur använder jag mycket frekvent och har allra störst nytta av. Jag använder vårt ArcGis system mycket som jag har mycket stor nytta av samt att jag också använder ArcMap som gör att jag kan använda GIS-systemet på ett mer avancerat sätt.
- Kunskap direkt och Skogsstyrelsens sidor är de som jag använder allra mest och som jag har mest användning för. Bra och användbar information för många sammanhang.
- Forsök och skogens pärlor
- Som privat skogsägare så borde man sätta sig in i vad som finns på Skogstyrelsens sidor inte minst "mina sidor"
- Skoglig grunddata.
- Kunskap direkt

- Kunskap direkt är en mycket bra sida både för den mindre kunniga och för mig som virkesköpare.
- Skogsentreprenad.nu
- Kunskap direkt är ett bra exempel på överföring av kunskap från forskning till näring. Skogsstyrelsens Mina sidor är ett underutnyttjat verktyg för skogsägarna. I synnerhet är kartfunktionerna och möjligheten att planera sina skogsbruksåtgärder i Mina sidor mycket bra och lättanvända.

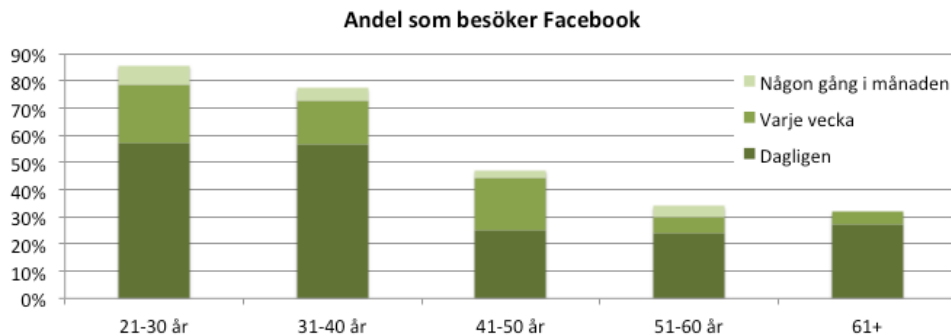
Sociala nätverk

Precis som för skogsägare så sticker Facebook ut med flest användare. 36 % använde Facebook dagligen. Twitter är relativt okänt eller icke-använt i skogsbruket. Endast två svarande använde Twitter dagligen.



Andel skogstjänstemän och entreprenörer som besöker något socialt nätverk.

Även om internetanvändningen inte skiljde sig mellan olika åldersgrupper så slår åldern stort på användningen av sociala nätverk. Facebook användes dagligen av 57 % av alla upp till 40 år, men bara av 27 % av de över 60 år.



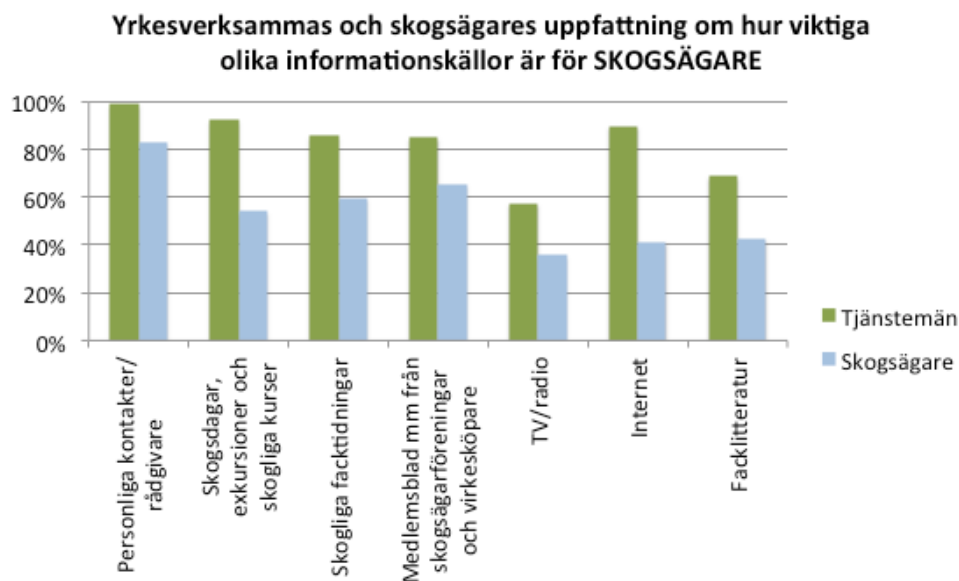
Användning av Facebook fördelat på olika åldersgrupper bland skogstjänstemän och entreprenörer.

Fritextkommentarer om sociala nätverk:

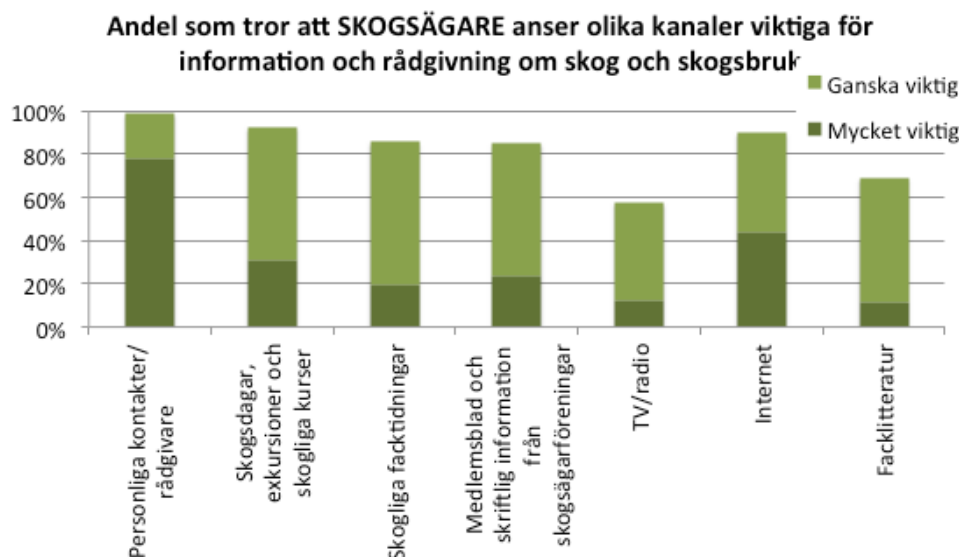
- LinkedIn, GOOGLE+,
- Flashback, forum-sidor
- medlemssidor
- Olika former av forum.
- Olika diskussionsforum inom mina fritidsintressen, exv fiskesnack.com

Yrkesfolket överskattar vikten av många informationskällor för skogsägare

Personlig rådgivning hamnar i topp när de yrkesverksamma ska bedöma skogsägarnas behov av information kring skog och skogsbruk. 99 % tror att de är mycket eller ganska viktiga. Prioriteringen stämmer överens med skogsägarnas svar på samma fråga. Generellt har dock skogstjänstemännen satt högre vikt på alla informationskanaler. Man överskattar till exempel vikten av internet. 44 % tror att det är mycket viktigt och 46 % ganska viktigt för skogsägare. Bland skogsägarna var motsvarande siffror 11 och 30 %.



Andel som svarat "mycket" eller "ganska" viktigt för olika informationskällors betydelse för skoglig information och rådgivning. Tjänstemännens svar anger vad de tror är viktigt för skogsägare, skogsägares svar vad de tycker själva.



Andel skogstjänstemän och entreprenörer som tror att olika kanaler är viktiga för SKOGSÄGARES information och rådgivning om skog och skogsbruk.

Hinder för internet

De allra flesta, 57 %, ser inga hinder alls för att använda internet i skogsbruket. Dålig täckning anges av 38 %, och 22 % saknar tillräckliga datakunskaper.



Andel skogstjänstemän och entreprenörer som uppger olika typer av hinder för användning av internet i skogsbruket.

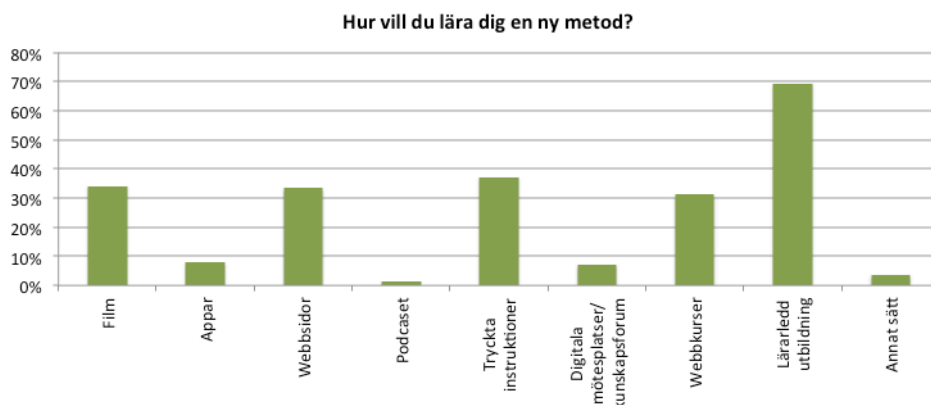
Fritextkommentarer om hinder:

- informationen jag söker finns sällan, och jag blir tvungen att gå till bokhyllan med kurslitteratur.
- Svårt att hitta det man söker. För många steg/nivåer på sidorna gör att det är svårt att hitta. Svårt att få överblick.
- generationsfråga, mina barn har inga hinder, min far har aldrig startat en dator.
- Ser inga större hinder men inte alltid lätt att söka fram just de delar som är intressanta för tillfället.
- Vet inte om jag ska utgå från mig själv eller skogsägare i allmänhet i frågan, så utgått från mig själv.
- Privata kan sakna möjlighet till att skriva ut och många har det inlärningsättet och mentala behovet.
- Det kan vara svårt att lita på informationen som står på nätet. Människor kan inte veta varifrån informationen kommer. Svårt att hitta rätt information. Det kan vara svårt att få en heltäckande bild om vilka alternativ som finns om t.ex. skogsskötsel, det folk hittar kanske inte är det bästa utan det bästa är det som folk inte hittar.
- Inte för egen del, men möjliga hinder för andra
- Oklart vad som finns på en del sajter.
- Svåra att hitta och man måste veta vad man söker efter

Utbildning i nya metoder

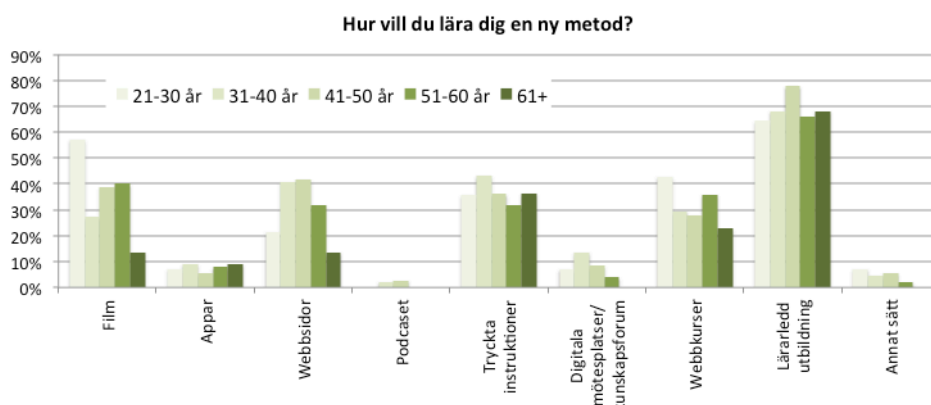
Vi ställde frågan om på vilket sätt man vill lära sig en ny metod i skogsbruket. Avsikten var att se om det finns intresse för nya kanaler. Resultaten ska förstås tolkas försiktigt eftersom det självklart beror på vad man fått i uppdrag att lära sig.

Diagrammet visar ändå att lärarledda utbildningar står sig bra, även om tryckta instruktioner, filmer och webbkurser finns med.



Så här vill skogstjänstemän och entreprenörer lära sig nya metoder i skogsbruket. Frågan löd "Tänk dig att du har fått i uppdrag att lära dig en ny metod i skogsbruket. Hur vill du då helst få metoden presenterad för dig?". Flera alternativ kunde anges.

Vi ville också se om det fanns en ålderseffekt, om nya medier som webb och appar skulle attrahera yngre i högre grad. Den verkar dock inte finnas. Det är lika stort behov hos unga som hos gamla att utnyttja lärarleddning och tryckta instruktioner. Det var möjligen en övervikt för film hos de yngsta.



Andel i varje åldersgrupp som har fyllt i hur de helst vill lära sig en ny metod i skogsbruket. Flera alternativ kunde anges.

Fritextkommentarer till utbildning i nya metoder:

- Praktiska instruktioner i fält
- verkligheten slår det mesta, men kostsamt med verksamhet i fält.
- Jag tycker det bästa är att träffas i fält för att titta på konkreta exempel. Sedan är olika tekniska hjälpmedel jättebra men ska kanske inte vara förstahandsalternativet.
- Ska man lära sig en metod ordentligt, professionell nivå, så krävs lärare som kan metoden fullt ut eftersom verkligheten alltid skiljer sig från den standardisering som måste göras när något ska presenteras i medial form. Tyvärr svårt att få tag på lärare som kan "metoden" på riktigt och det kräver att metoden utvecklas i samspel med eleverna så att läraren så småningom når professionell nivå.
- Exkursioner, helst öga mot öga.
- En förstudie via webbkurs för att få insikt i metoden och i förlängning tillämpning i fält för att få praktisk erfarenhet

- Information eller kurs från Skogsstyrelsens personal.
- Exkursion
- Typ alla är bra! Dumt att bara kunna välja tre så därför väljer jag inga.
- Exkursion i fält är mycket viktigt både som ung och gammal. Man behöver se hur saker och ting är tänkta i praktiken/skogen och kunna ta diskussionen i kring ämnet på plats där det faktiskt skall utföras.

Övriga kommentarer

Har du några kommentarer och tips. Något du saknar på internet idag? Hur kan skogsbrukets hemsidor bli bättre?

- Jag upplever att "skogsbrukets hemsidor" inte har någon målbild för sina besökare. Man siktar för brett och når ingen. För invecklat för nybörjaren och för tunt för den insatte.
- Bättre baskunskap hos de som gör hemsidorna
- Videos om skogsskötsel och avverkning samt drivning, flis och grothantering.
- Skogsskötselserien borde översättas till engelska, dels med tanke på att språket på universitet och högskolor blir mer och mer internationellt och dels med tanke på att svenskt skogsbruk behöver en ordentlig och bred information som visar att den verksamhet som bedrivs är SFM (Sustainable Forest Management). Översatt till svenska "uthållig markanvändning" med tanke på att SFM handlar om hela skogen och inte om ett verkesskördande "skogsbruk".
- Att hela tiden tänka på användarvänligheten.
- Skogsbruket måste bli bättre på att informera allmänheten om vad skogsbruket sysslar med. På ett för allmänheten begripligt språk. Alltför bor i städerna, långt från skogen, och då förändras synen på hur och varför skogsbruk bedrivs.
- Fråga 6 och 7 är svåra att svara korrekt på eftersom olika typer av datorer fungerar helt interagerat. Gränserna mellan de olika verktygen suddas ut. min "platta" är en stationär dator om jag sitter på kontoret, och är en surfplatta om jag går därifrån. Min telefon förser min dator med datatrafik i bland och ibland är det tvärt om.
- Men en viktig generell fråga är nog ändå utmaningen till att ibland mer belysa en holistiskt kunskapsförmedling med mera sammanhang och perspektiv i relation till de många nödvändiga specialkunskaper som ofta mkt. väl belyses.
- Att bruka och förvalta skog är något vi gör för kommande generationer och mycket långsiktigt. Men konsekvenser av de åtgärder som genomförs/alt. ej genomförs idag belyses ofta inte alls. Jag tror vi är betjänta av mer reflektioner ang. just detta. Inte minst med tanke på de många mål vi har i skogsbruket nationellt och internationellt och kanske en mer oviss framtid ur olika synpunkter :Klimat ,förändrade marknadsvillkor etc. Att vara mer förberedd att möta framtiden, bättre beslutsunderlag, ej enbart kvartalsperspektiv etc.
- Någon total innehållsförteckning på en officiell sida, som talar om var man kan hitta olika information och kunskap, så att man slipper gå mellan olika webbsidor.
- Någon typ av samordning. Samma sak finns på olika webbsidor.
- Borde bli lättare att söka fram enskilda personer eller befattningar på skogsbrukets sidor
- Uppdaterade hemsidor är väl det som känns viktigast. Det gör att man känner förtroende och att människorna bakom är drivna med tydliga mål.
- Presentera alla åtgärder. Gör det enkelt. Hänvisa till kontakter.
- Generellt så tror jag man ska fundera över, alternativt fråga om, vad exv privata skogsägare efterfrågar. Tror ibland att vi inom skogsbruket lätt snöar in på saker som mest vi själva förstår oss på.
- Anställ fler naturvårdsbiologer som kan instruera i hållbart skogsbruk.
- En gemensam ingång till alla (de flesta?) skogshemsidor skulle underlätta. Skogsbrukets hemsidor ligger ibland lite dolda under concern- (eller motsvarande) -uppgifter.

- Information på andra språk än svenska, ffa komplettera med engelska. Finns till viss del på Skogsstyrelsens hemsidor men i väldigt liten utsträckning i övrigt.
- Det måste vara enkelt och överskådligt.
- Mer om generationsskifte, och introduktion till nya skogsägare.
- Debatten i tidningar och TV är ofta kritisk till skogsbrukande och man framhåller sällan det värde det genererar.
- Enkla och användarvänliga sökfunktioner i form av appar/hemsidor.

Våra kommentarer till yrkesenkäten

Studien bekräftar tidigare undersökningar om skogstjänstemännens internetvana. I Hannerz & Fries (2011)¹⁴ enkät med svar från 397 skogstjänstemän använde 91 % internet dagligen. Enkäten, där data samlades in 2010, hade fokus på Kunskap Direkt och Skogsskötselserien. Då var det 75 % som kände till och 59 % som hade använt Kunskap Direkt. Idag är nivån högre, 76 % av tjänstemännen har använt Kunskap Direkt. Samma utveckling syns för Skogsskötselserien. År 2010 svarade 60 % att de kände till serien, och 53 % hade använt den. Idag har 63 % använt den.

Trots de positiva trenderna för kännedomen om de branschgemensamma kunskapssajterna ser vi att kunskapssajter som Skogssverige, Skogforsks kunskapswebb och SLU inte utnyttjas i den grad de skulle kunna göras. Här finns ett behov av intern marknadsföring av resurserna.

De fria kommentarerna till enkäten visar på många brister och utvecklingsvägar. Det upplevs ofta som svårt och snårigt att navigera på den skogliga webbkartan, och flera önskar enklare, eller färre, ingångar till skoglig kunskap. Det framhålls också vikten av mer balanserad information kring miljö och hållbarhet.

Andra förslag som förs fram är mer information om skogsbruk på engelska (som nästan saknas idag) och att målgruppsanpassningen är för otydlig ("man siktar för brett och når ingen"). Det saknas också bra information till allmänhet och till nya skogsägare utan tidigare skoglig kunskap.

¹⁴ Hannerz, M. & Fries, C. 2011. [Användningen av webbtjänsterna Kunskap Direkt och Skogsskötselserien – enkätundersökning bland skogsbrukets fältpersonal. Skogforsk, Arbetsrapport nr 734, 2011.](#)

Skoglig kunskap på nätet – vad finns idag?

I det här avsnittet har vi i första hand tittat närmare på de branschgemensamma kunskapswebbarna. Informationen om syfte, besöksstatistik, förvaltare, finansiärer och vad man erbjuder övriga branschen är huvudsakligen hämtat från styrgruppens kartläggning hösten 2014. I några fall har de kompletterats efter ny information från webbsidorna eller genom intervjuer med webbansvariga.

Vid sidan av de på förhand utpekade sajterna har vi också gjort nedslag på andra webbar för att kartlägga just kunskap och funktioner som kan ha en bredare användning än utanför det egna företaget. Företagswebbarnas information riktas i första hand till deras kunder och leverantörer men trots det kan det finnas bra innehåll som förtjänar att bli känt.

Kartläggningen måste av naturliga skäl bli ytlig och långtifrån fullständig. Webben rymmer så mycket och det kan rymmas mycket mer ”godis” i den digitala rymden. Det gäller inte minst forskningswebbarna som är gigantiska i omfång men inte helt lättöverskådliga.

För de beskrivna sajterna ger vi den definition vi hittar på hemsidan. Våra egna reflektioner pekar på styrkor och utvecklingspotentialer enligt vår subjektiva bedömning. I den mån vi ser möjligheter till förbättringar och samarbeten, pekar vi också på det.

Kunskapswebbarna – en översikt

Gemensamt finansierade kunskapswebbar

	Målgrupp					Besök/mån*
	Skogsägare	Skogsentr	Skogstjm	Skogsstud	Allmänhet	
Skogsverige	x		x		X	45-55 000
Kunskap Direkt	X		X	X		20 000
Skogsskötselserien	X		X	X		400
Skogforsk kunskapsbank		X	X			3 000
Jobba i skogen		X	X			500
Skogencyklopedin	X		X	X	X	25-30
Skötselskolan		X				
Skogen (Föreningen och tidningen)	X		X			22 000

*Besökssiffrorna är uppgifter från webbansvariga och är mätta på något olika sätt. En standardiserad rapport vore önskvärd.

Skogssverige

www.skogssverige.se



Innehåll	allmänna skogs fakta, dagsnyheter om skog och industri, frågelåda, kalendarium.
Syfte	Att öka kunskapen hos allmänheten. Avlasta organisationerna genom gemensamma funktioner.
Förvaltning/hemvist	Föreningen Skogen
Finansiär	Skogssektorn
Responsiv design	Ja (sedan april 2015)
Erbjuder	Nyhetsflöde till intressenternas webbar. Gemensamt kalendarium

Egen beskrivning av innehållet

”Syftet var att samla information om skogssektorn på internet då SkogsSverige grundades 1995 i internets barndom. SkogsSverige var då en pionjär och bland de första webbplatserna.

SkogsSverige ger dig skoglig kunskap i form av omvärldsbevakande nyheter om skogssektorn, faktasidor om de nio ämnesområdena: Skog, Trä, Papper & massa, Bioenergi, Klimat & miljö, Politik & ekonomi, Forskning och utbildning, Friluftsliv & jakt och Lika villkor. Dessutom har vi en Frågelåda med över 6000 frågor som har besvarats av Expertpanelen bestående av ett nittiotal forskare från SLU och Linnéuniversitetet samt specialister från övriga delar av skogssektorn.

Du kan prenumerera på våra fem nyhetsbrev. Vi har ett dagligt och ett veckobrev med skogliga, omvärldsbevakande nyheter. Det engelska nyhetsbrevet World Forest News speglar den internationella skogssektorn. SkogsSveriges Frågelåda har ett månatligt nyhetsbrev med publicerade frågor och svar. Dessutom får du veta mer om vad som händer på de skogliga utbildningarna på SLU och Linnéuniversitetet i nyhetsbrevet Forskning & rapporter.

I våra sociala medier hittar du live-reportage från skogliga mässor och evenemang. Ett antal studenter gör också inlägg och tweets på vår Facebook-sida och vårt Twitter-konto där du kan följa deras studietid och lära dig mer om vad som sker på utbildningarna.”

Våra reflektioner

Faktasidorna

Det ursprungliga syftet att samla information om skogssektorn finns fortfarande kvar genom faktasidorna som dominerar sajten topnavigation. Det framgår inte vilken målgruppen är, men den kan antas vara allmänheten, studenter och journalister som behöver översiktlig fakta om skog, papper, trä, bioenergi, klimat & miljö, forskning & utbildning, politik & ekonomi samt friluftsliv & jakt. Skogssveriges ämnesområden ska spegla hela skogssektorn för att målgrupperna ska få en överskådlig bild. Ämnet ”Lika villkor” finns också med som en branschgemensam angelägenhet.

Faktasidorna har ett sympatiskt och ambitiöst syfte, dessa fakta är ofta splittrade på många olika platser. Samtidigt ställer syftet krav på att innehållet är ajourhållet och helst redaktionellt förvaltad av experter. Uppgifterna är sällan primära utan hämtade från andra faktasajter och statistiksamlingar.

En snabb genomgång tyder på att innehållet har gått från att vara splittrat och spretigt till att nu vara betydligt mer strukturerat och uppdaterat. Mängden faktasidor är imponerande och navigationen har förbättrats betydligt efter att sajten ändrades till responsiv design våren 2015.

Mängden fakta kan illustreras av att bara fliken ”Skog” har drygt 130 sidor. Informationens djup varierar, och det är här som Skogssverige fortfarande kan ge ett lite splittrat intryck. Många sidor är ”ärvda” från tidigare förvaltare, till exempel långa avsnitt om skogshistoria, hur man bygger en tjärdal, julgranar m.m., men fortfarande kan dessa sidor ha ett informationsvärde.

Vi tror att Skogssverige måste bestämma sig för vilken ambitionsnivå och målgrupp de allmänna faktasidorna ska ha. Den information som finns idag kräver ett nästan dagligt redaktionellt arbete med kontroller i primärkällor (och de är förmodligen hundratals) och av länkar. Är det mer bestående information i encyklopediform krävs en omarbetning till enklare och mer strukturerad fakta, som sedan kompletteras med länkar till primära källor (t.ex. statistik från Skogsindustrierna eller Skogsstyrelsen). En annan lösning är att skapa artiklar som i sig är tidsdokument. Dessa skulle kunna hämtas från tidningen Skogen eller andra platser.

Ett sätt att göra fakta tillgängligt för en bred allmänhet är att släppa innehållet till Wikipedia, och därmed göra allmänheten delaktig i underhållet.

Faktadelen skulle också förstärkas väsentligt om Skogsencyklopedin visas även på Skogssveriges hemsida, inte bara på tidningen Skogens.

Frågelådan

Frågelådan innehåller svar på 6463 frågor. Ibland är svaren korta, men ibland har riktigt ambitiösa forskare gett långa svar av stort värde. Frågelådan ger ett något omodernt intryck även om det finns en sökfunktion. En hjälp och bättre

sökfunktion skulle underlätta mycket. Vi har förstått att det pågår diskussion om att utveckla frågelådan.

Kalendariet

Ett gemensamt kalendarium är oerhört värdefullt för den som planerar aktiviteter. Det kräver dock att det är uppdaterat och marknadsfört i branschen. I dagsläget saknas till och med vissa av Föreningen Skogens aktiviteter. Kalendariefunktionen bör prioriteras och marknadsföras hos alla intressenter, och göras om så att det går att hovra över datumen. Det bör gå att skapa gemensamma kalendrar som kopplar till varandra.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevet är populärt vilket syns av det stora antalet prenumeranter (4 700) och de besöksträffar det genererar. Samtidigt finns många andra aktörer som gör egna nyhetsbrev (ATL, Skogsaktuellt). Kostnaden för att skapa nyhetsbrev är trots allt begränsad eftersom det mesta görs som ett urval ur Meltwaters flöde. Skogssveriges nyhetsbrev har fördelen att det länkar till mer eller mindre primära källor och inte till omskrivna artiklar (jämför med ATL).

Vad tycker användarna?

Besöken på Skogssverige analyseras fortlöpande och redaktionen arbetar aktivt med anpassning för att öka sökbarhet och trafik. Sajten har en imponerande besökstrafik med 45-55 000 besök per månad. En analys år 2014 visade att 65 % av besökarna tillhörde allmänheten, 25 % var skogstjänstemän och 10 % journalister. Ungefär 60 % av besöken gick till faktasidorna.

Trots statistiken är det angeläget att undersöka hur olika användargrupper faktiskt utnyttjar informationen på Skogssverige. Höga besökssiffror för sidor som annonseras i nyhetsbrevet eller som är säsongsaktuella (julgranar) räcker inte för att se om faktasidorna faktiskt används. Hur frågelådan används är också intressant. Söker användarna bland svaren, och hur många träffar är det på enskilda sidor?

Skogsskötselserien

www.skogsstyrelsen.se/skogsskotselserien

Innehåll	Kunskap om skogsskötsel och hänsyn.
Syfte	Kvalitetssäkrad skötselkunskap på högskolenivå.
Förvaltning/hemvist	Skogsstyrelsen
Finansiär	SKS, LRF, SLU, Skogsindustrierna, Skogssällskapet, Ljungbergs, Energimyndigheten.
Besök/månad	400 unika
Responsiv design	Nej
Erbjuder	Länkning till sidan. Powerpointfiler.

Egen beskrivning av innehållet

”Fördjupade kunskaper om skogsskötsel: Skogsskötselserien är en sammanställning av kunskap om skogsskötsel skriven av forskare och redaktionellt bearbetad. Den ger en djupare teoretisk grund inom skogsskötselområdet och kompletterar därmed webbtjänsten Kunskap Direkt som ger råd om praktiska tillämpningar och tillhandahåller verktyg.”

Våra reflektioner

Skogsskötselserien uppfyller ambitionen att vara en mer eller mindre komplett och kvalitetssäkrad faktasamling om skogsskötsel och hänsyn. De revisioner som görs så snart efter den första upplagan säkerställer att informationen är tillräckligt aktuell. Grundläggande kunskaper om skogsskötsel är ganska långlivade. Ibland händer dock saker snabbt som gör att informationen behöver ändras. Detta är dock inte ett stort problem om revisioner görs med 5-10 års intervall.

Skogsskötselserien är en kunskapsbank men inte en handbok för skogsskötare. För det krävs att informationen bearbetas till rådgivningsmaterial, vilket också görs av Skogsstyrelsen, Kunskap Direkt m.fl.

Serien har en något undanskymd plats på Skogsstyrelsens hemsida men borde hittas genom att länken visas på de flesta sidor under ”Sköta skog”. Den saknas dock på många, liksom på sidor om miljöhänsyn.

Seriens böcker finns bara som pdf-filer. Det gör förmodligen innehållet svårare att hitta för sökmotorerna. Skogsskötselserien skulle därför vinna på att skapa parallella webbsidor. Det underlättar också för den som länkar utifrån till vissa fakta, t.ex. från Kunskap Direkt eller Skogsstyrelsens övriga sidor.

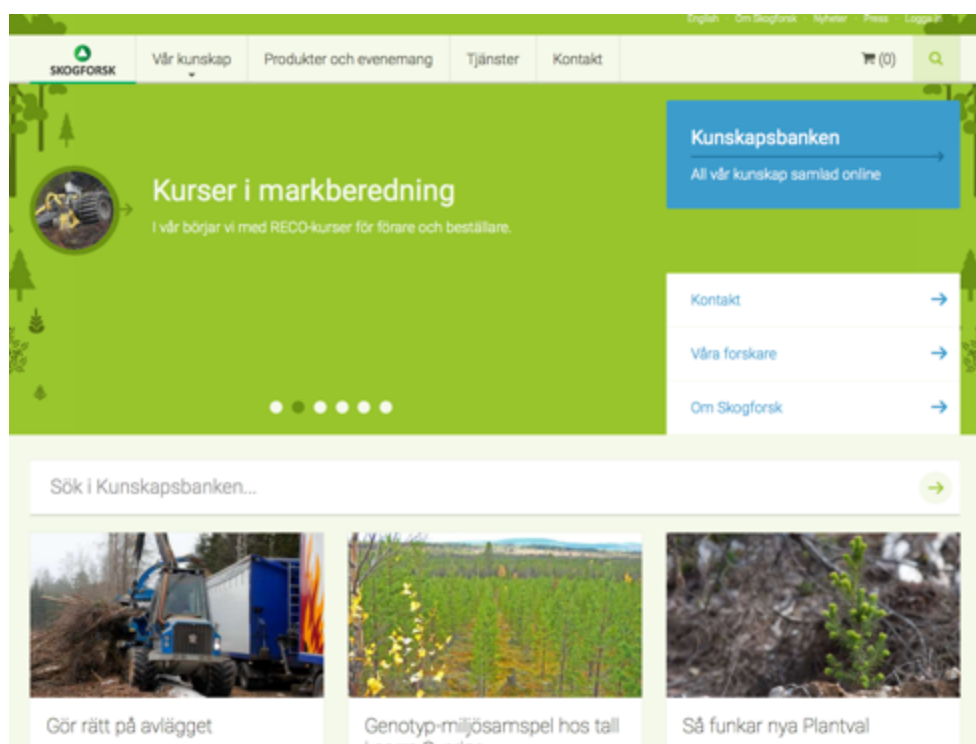
”Frågor för självstudier” finns för vissa delar. Idag öppnas frågorna bara upp som ett dokument för utskrift, med skrivna hänvisningar till var svaren finns. Här finns mycket att vinna på en mer genomarbetad webbfunktion där man kan testa sig själv och få svaren. En sådan frågefunktion skulle kunna användas av många andra aktörer (t.ex. Kunskap Direkt och Skötselkolan).

De låga besökssiffrorna borde vara en varningsklocka för att marknadsföringen inte lyckats. Här är alltså placeringen, marknadsföringen och inte minst möjlighet att leta upp information i webbsidor i stället för pdf-filer viktigt.

Skogsskötselserien bör samverka med andra skötseljänster på webben i högre grad. En samverkan med Kunskap Direkt, Skogssverige, Skötselkolan och Skogsstyrelsens egna skötsel sidor kan leda till bättre exponering och effektivare utbyte av information. Ett gemensamt redaktionsråd för kunskapswebbarna är en början på ett utvidgat samarbete.

Skogforsks kunskapsbank

www.skogforsk.se



Innehåll	Forskningsartiklar och -nyheter
Syfte	Samlingsplats för all Skogforsks kunskap. Integrerad i intranät och kopplad till personliga nyhetsbrev. Ska göra forskningsresultat lätt tillgängliga i syfte att underlätta framtida tillämpning av ny kunskap.
Förvaltning/hemvist	Skogforsk
Finansiär	Skogforsk (skogsnäringsen och staten).
Responsiv design	Ja

Erbjuder	Tillgång till verktyg, samproduktion av material. Ökad integration med t.ex. Skötselkola, Kunskap Direkt, Skötselserien och andra med intresse. Kan eventuellt breddas till samlad kanal för all svensk forskning.
----------	--

Egen beskrivning på hemsidan

”All vår kunskap samlad online”

Reflektioner

Kunskapsbanken byggs snabbt ut. Idag (2015-03-19) innehåller den 506 artiklar. Artiklarna är en mix av reportage i Vision, referat av rapporter, tidigare Resultat och filmklipp. Tryckta publikationer kan ofta laddas ned som pdf-filer.

Det går att söka med egna sökord och filtrera innehållet med författare, ämne och år.

Lösningen känns som rätt i tiden. Kunskapen hamnar definitivt i fokus på Skogforsks hemsida. Den gömmer ingen kunskap, och användaren behöver inte söka i olika register beroende på vilken rapportserie artiklarna funnits i tidigare. Samtidigt det stora utbudet lätt bli sin egen fiende. Det är svårt att få överblick över vilka artiklar som är tidningsreportage, notiser eller längre forskningsartiklar. Här skulle någon form av kategorisering kunna göras. På sikt kan blandningen bli ett problem som kräver någon form av åtgärd, t.ex. ämnesuppdelning.

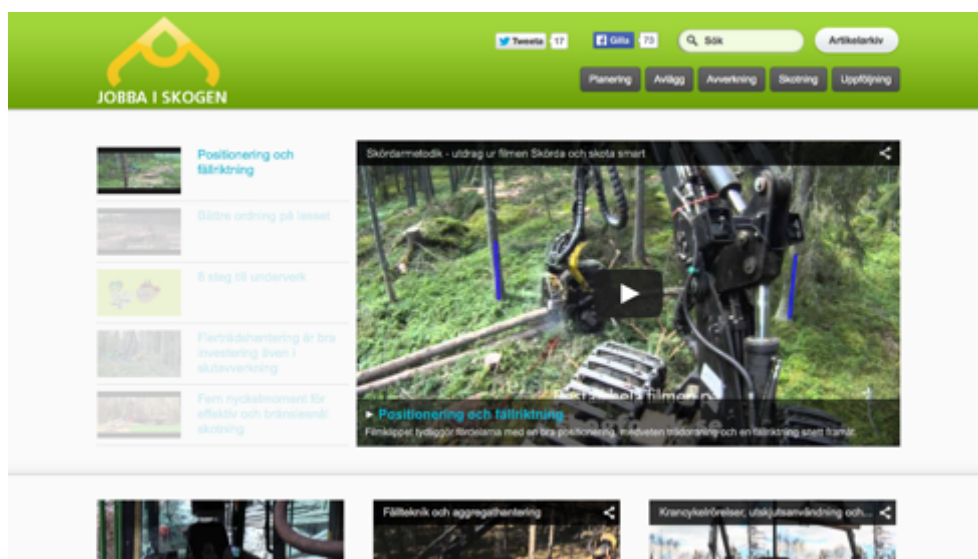
Det är inte heller säkert att sökfunktionen fungerar fullständigt. En snabb genomgång visade att det fanns artiklar som vi inte kunde hitta trots att de enligt redaktörerna ska ligga där.

Den som letar efter en given referens i ett Resultat eller Redogörelse kan ha problem idag om man inte känner titeln exakt.

En nackdel med det stora inflödet av både historiska och nya artiklar gör det svårare att se vad som är nytt på Skogforsks sida. Det finns en nyhetslista men alla forskningsartiklar visas inte i den.

Jobba i skogen

www.jobbaiskogen.se



Innehåll	Handledningar
Syfte	Gör-så-här-råd riktade mot entreprenörer och planerare i drivningskedjan
Förvaltning/hemvist	Skogforsk
Finansiär	Skogforsk (skogsnäringsen och staten).
Responsiv design	Nej

Egen beskrivning på hemsidan

”Jobbaiskogen.se ska ge inspiration och sprida aktuell kunskap om drivningsarbete. På webbsidan finns artiklar, tips, praktiska exempel, kalkylverktyg, filmer, checklistor med mer.”

Våra reflektioner

Innehållet vänder sig till praktiker och fyller på så vis en funktion. I grunden skiljer sig dock artiklarna inte så mycket från Kunskapsbanken. Artiklarna skulle kunna flyttas till den och till Skogforsks Youtube-kanal. Vad vi har förstått pågår sådana diskussioner.

Skogensencyklopedin

www.kunskapdirekt.se/skogensencyklopedin

KUNSKAP DIREKT Skriv ut

FÖRENINGEN SKOGEN
Skogensencyklopedin

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z Å Ä Ö

Skogensencyklopedin

xantofyll, bladgult - syrehaltiga, gula färgämnen av karotentyp i växter och en del andra organismer. Xantofyllerna zeaxantin, anteraxantin och violaxantin finns i växternas kloroplaster. Violaxantin är ett antennpigment som fångar in ljusenergi hos växter vilken sedan leds över till klorofyll och utnyttjas i fotosyntesen. Blir ljuset för starkt omvandlas violaxantin via anteraxantin till zeaxantin, som avleder den bildade överskottsenergin från klorofyllet. Violaxantin återbildas när ljuset blir svagare.

xerofyt - benämning på växt som är anpassad att växa i torrt klimat. Xerofyt som överlever torrperioderna som frön kallas efemär. Fröna groer när det regnar varefter de på mycket kort tid växer upp. Blommar och sätter frö. Xerofyt växer i torra områden och i skog.

Innehåll	Ordbok
Syfte	Kvalitetsgranskade begreppsbeskrivningar och artiklar av ord som används kring skog, skogsbruk och skogsnäring.
Förvaltning/hemvist	Föreningen Skogen med förvaltning hos Skogforsk
Finansiär	Föreningen Skogen (medlemsavgifter).
Responsiv design	Nej
Erbjuder	SE kan bäddas in i andra webbsidor. Är en del av Kunskap Direkt men finns också inbäddad på skogen.se.

Egen beskrivning på hemsidan

”Skogensencyklopedin på webben är ett samarbete mellan Föreningen Skogen och Skogforsk, som också är huvudfinansiärer. Det redaktionella arbetet har utförts av Textassistans AB.

Den ursprungliga Skogensencyklopedin gavs ut år 2000 av Föreningen Skogen (dåvarande Sveriges Skogsvårdsförbund), och innehöll 8400 artiklar och ordförklaringar. Skogensencyklopedin har under 2009-2011 reviderats och kompletterats.

Genom samarbetet är den reviderade versionen tillgänglig på webben via Kunskap Direkt och skogen.se. Skogensencyklopedin innehåller begrepp som kan påträffas i både äldre och nyare skrifter om skog, skogsbruk och skogsnäring. Begreppen är förklarade och definierade av flera av landets främsta experter. Definitioner av skogliga begrepp följer i huvudsak de som anges i Rikstermbanken och förklaringar av icke-specifikt skogliga begrepp har harmoniserats med Nationalencyklopedin.

I de förklarande texterna förekommer ord som är egna sökbara begrepp i Skogsencyklopedin, s.k. korsreferenser. Dessa är i föreliggande version inte markerade. Hänvisningar är markerade i kursiv stil (gäller ej latinska namn).

Skogsencyklopedin innehåller nu drygt 11500 sökbara begrepp.

Uppgifter ur Skogsencyklopedin får citeras fritt under förutsättning att följande källhänvisning anges: "Skogsencyklopedin 2011. Föreningen Skogen och Skogforsk."

Våra reflektioner

SE är en unik resurs som borde fått en mer framträdande roll. Den riskerar dock att snabbt bli historisk då innehållet inte uppdateras löpande. Ägarna bör diskutera en bättre användning, t.ex. genom att låta Nationalencyklopedin ta över förvaltningen. Ett alternativ är ett samarbete med Wikipedia, där vissa begrepp kan bli artiklar medan andra, kortare, definitioner blir en del av Wiktionary (ordboken). Föreningen Skogen kan fortfarande behålla upphovsrätten till SE om den släpps till Wikipedia (Wikipedia-artiklarna kan dock självklart ändras av andra, det ligger i Wikipedias natur).

Eftersom det idag saknas en Skogsordlista (den sista reviderades 1994) kan SE lyftas upp till att bli normerande och definierande för de skogliga begreppen. Det kräver dock ett löpande redaktionellt arbete för att fånga upp nya moderna uttryck. Här kan samverkan ske med Rikstermbanken.

SE visas idag på Skogens hemsida och i Kunskap Direkt. Den är byggd så att den kan visas också i andra webbsidor vilket borde vara ett attraktivt erbjudande för övriga branschen. Skogsstyrelsen och företag skulle då kunna visa SE som en sidobanner. Den borde också visas på Skogssveriges hemsida.

Kunskap Direkt

www.kunskapdirekt.se

Innehåll	Rådgivning om skogsskötsel och hänsyn för skogsägare och deras rådgivare med ämnesvisa fakta, "gör-så-här", instruktionsfilmer, beräkningsverktyg och interaktiva övningar
Syfte	Öka kunskapen om skogsskötsel. Ett stöd för skogsägaren och rådgivaren.
Förvaltning/hemvist	Skogforsk

Finansiär	Skogforsk, Skogsstyrelsen, LRF Skogsägarna
Responsiv design	Nej

Egen beskrivning på hemsidan

”Kunskap Direkt är ett kunskapssystem om hur man sköter och brukar sin skog. Kunskap Direkt vänder sig i första hand till skogsägare och skogliga rådgivare. Ett särskilt avsnitt om vägar vänder sig till väghållare i skogsbruket.

Innehållet har tagits fram i samarbete med forskare och experter vid Skogforsk, SLU, Skogsstyrelsen och skogsbruket.”

Våra reflektioner

Det är svårt för utredarna att ge rättvisa reflektioner eftersom båda har varit engagerade som redaktör respektive i styrgruppen för Kunskap Direkt. Vi menar dock att Kunskap Direkt har utvecklats till ett mycket bra och nästintill komplett kunskapssystem för praktisk skogsskötsel och hänsyn. Varje ämne har byggts upp tillsammans med experter från ett brett spektra av organisationer både inom forskning, myndighetsvärlden och praktiken, vilket har bidragit till att Kunskap Direkt har en bred förankring och acceptans långt utanför förvaltaren Skogforsk.

Vi ser dock flera förbättringspotentialer. Systemet är inte anpassat för mobil, och dess stora omfång kan göra det svårnavigerat för nya besökare. En översyn av innehållet har initierats. Kunskap Direkt skulle kunna samverka mer med Skogsskötselserien, Skogsstyrelsens Äga och Bruka-sidor samt Skötselsskolan för att kunna dela på idéer, praktiska råd, texter, film- och bildidéer. En samverkan kan också bidra till bättre marknadsföring av alla sajter.

Omfånget på Kunskap Direkt ställer också krav på det redaktionella underhållet. En modul som skapas i projektform behöver också kontinuerligt underhåll, något som inte alltid hinns med i den takt som skulle önskas.

Säker skog

www.sakerskog.se

Säker Skog Om Säker Skog Skaffa körkort Praktika & info Säker butik Kontakta Sök på sidan

Säkrare motormanuellt skogsarbete

för god arbetsmiljö och brukarnytta

Om sidan låser sig
tisdag, 17 mars, 2015 i Allmänt.
Om Säker Skogs hemsida låser sig, tryck på tangent F5 eller rensa cacheminnet!

Antalet utfärdade körkort
torsdag, 26 mars, 2015 i Allmänt.
Just nu är det 81 776 st motorsågs- och röjsågs-körkort utfärdade

Testa dig själv
Välj test här

Ta röjsågs- eller motorsågs-körkort

	Ge praktiska råd för ett säkrare och effektivare arbete med motorsåg och röjsåg i skogen
Syfte	Säkrare skogsarbete.
Förvaltning/hemvist	Säker Skog
Finansiär	Körkortsavgifter
Responsiv design	Ja

Egen beskrivning på hemsidan

”Vi på Säker Skog verkar för att de som arbetar med småskaliga redskap och metoder, som motorsåg och röjsåg, ska jobba i första hand säkrare, men gärna också lättare, roligare och mera lönsamt. Här på vår hemsida kan du följa vårt arbete, hämta råd och tips och själv dela med dig av dina kunskaper.”

Våra reflektioner

Säker Skog har en *Praktika* som ger praktiska och konkreta råd om utrustning och teknik vid motor- och röjsågsarbete. Här finns omfattande och detaljerad information som beskriver både nya och etablerade tekniker med text och pedagogiska bilder. Innehållet upplevs trovärdigt och aktuellt. Kopplingen till motorsågs-körkorterna gör att instruktionerna kan ses som normerande. Kunskap Direkt hänvisar till exempel till dessa sidor på alla platser som berör motorsågsteknik och säkerhet. I Praktikan finns också omfattande information om vedhantering, försäkringar och lagar.

Skötselskolan

www.skotselskolan.se



Innehåll	Kunskap om skötsel, planering och hänsyn
Syfte	Kunskapskrav för utförare av skogliga åtgärder
Förvaltning/hemvist	Skötselskolan genom SYN
Finansiär	Stora, SCA, Holmen, Sveaskog, Södra, Mellanskog och avgifter för deltagare.
Responsiv design	Ja

Egen beskrivning på hemsidan

”Skötselskolan är webbaserade utbildningar för dig som arbetar i skogen. Idag finns utbildningar i Markberedning, Plantering, Røjning, Gallring och Natur- och Kulturmiljøvård. Många av utbildningarna finns översatta till flera språk. Fler utbildningar kommer i framtiden.”

Våra reflektioner

Totalt har cirka 12 000 ”examina” utfärdats för skötselskolans kurser till och med 2014. De bolag som samverkar använder kurserna som ett krav för alla som utför arbeten, oavsett om det är en entreprenör eller en anställd skogsutbildad.

Skötselskolan kräver inloggning och kan därför inte granskas i publikt läge. Vi har haft möjligheten att titta på ett företags skolor för att få en överblick.

Materialet är noggrant granskat av experter på företagen. Den breda förankringen gör att innehållet landar så nära ”best practice” som möjligt. Alla råd är tydligt förankrade i de praktiska kraven på god skogsskötsel, hänsyn och arbetsmiljö. De är dessutom pedagogiskt anpassade för att kunna användas av alla oavsett tidigare utbildning. Enkla texter, förklarande bilder och röstuppläsning gör materialet lättillgängligt. Filmer med entreprenörer som berättar själva skapar igenkänning.

Projektgrupperna kring varje skötselskola är en stark resurs med både teoretiska och praktiska erfarenheter. Denna skulle kunna utnyttjas även för Kunskap Direkt och Skogsskötselserien. Ett ökat utbyte borde ge bättre pedagogik, mindre risk för motstridiga budskap och dessutom samverkan kring gemensamma satsningar på bilder, filmer och interaktiva verktyg.

Inloggningsförfarandet gör att redaktörer för andra kunskapssajter har svårt att hålla sig uppdaterade om utvecklingen. Ett mera transparent utbyte med generösa gästlogin skulle förmodligen hela skogsbranschen tjäna på.

Skogsskada

www-skogsskada.slu.se

Innehåll	Diagnos av skogsskador, fakta om skador och aktuella skaderapporter
Syfte	Att samla rapporter för att få en bild av skadeläget i landet
Förvaltning/hemvist	SLU
Finansiär	Myndighetsmedel
Responsiv design	Nej

Egen beskrivning på hemsidan

”Här finns information om svampar, insekter, vilt och annat som gör skada på skog i mer än 200 skadebeskrivningar. Den som vill kan få hjälp att diagnostisera en skada, rapportera den och även se på kartor över rapporterade skador i Sverige.”

Våra reflektioner

Skogsskada har ett ambitiöst syfte att fånga upp skadetrender på ett tidigt stadium genom att observatörer rapporterar in sina iakttagelser. En bestämningshjälp (diagnos) är uppbyggd så att man kan hitta olika skador beroende på träslag, ålder, skadad del av trädet och om hela eller delar av skogen är skadad. Diagnosverktyget kan troligen göras mer lättanvänt och översiktligt. Idag krävs kunskap om det är svamp, klimat, insekter eller annat som har orsakat skadan.

Varje skada beskrivs med text och bilder och texterna är författade av experter. En ny version av Skogsskada lanserades i april 2015, men den var inte tillgänglig vid vår genomgång. Rapportfunktionen var avstängd i väntan på lanseringen.

Vår bedömning är att Skogsskada har en viktig funktion men att den behöver bli mer känd och mer lättanvänd. Idag kan man bara hitta den om man känner till den och söker på namnet. På SLUs institutionssida (Inst. för Ekologi) saknas information. Skogsskada är ett exempel på nyttiga funktioner som tjänar på att bli samlade på en skoglig kunskapssida.

Markinfo

www-markinfo.slu.se

MarkInfo
English

Information
Klimat
MarkAllmänt
MarkKemi
Vegetation
Interaktiv

SLU Webb karta

Adress: Institutionen för

Direkt till...

- ...kemivariabler från SK 1993-2002
- ...ytblockigheten redovisas
- ...humuslagrets pH-trend
- ...rörligt markvatten
- ...ågoslagsfördelningen i Sverige
- ...årsmedeltemperaturen
- ...första höstfrosten
- ...den svenska berggrunden
- ...humuslagrets mäktighet
- ...jordmåner i Sverige
- ...läs om brunjordar
- ...vittringen i svenska skogsjordar
- ...trädslagsfördelningen
- ...vegetationstyper

Kort om...

MarkInfo är ett översiktligt informationssystem om markegenskaper och vegetation i Sverige. Systemet baseras huvudsakligen på data från Markinventeringen/Ståndortskarteringen, som är en rikstäckande återkommande inventering av skogsmarkens vegetation, kemiska och fysikaliska egenskaper på Riksskogstaxeringens fasta försöksytor.

Innehåll	Markegenskaper och vegetation baserat på ståndortskarteringen/markinventeringens databaser
Syfte	Söka uppgifter om mark, klimat, vegetation interaktivt och i fasta kartor.
Förvaltning/hemvist	SLU
Finansiär	Myndighetsmedel
Responsiv design	Nej

Egen beskrivning på hemsidan

”MarkInfo är ett översiktligt informationssystem om markegenskaper och vegetation i Sverige. Systemet baseras huvudsakligen på data från Markinventeringen/Ståndortskarteringen, som är en rikstäckande återkommande inventering av skogsmarkens vegetation, kemiska och fysikaliska egenskaper på Riksskogstaxeringens fasta försöksytor.”

Våra reflektioner

Markinfo presenterar utmärkta översiktliga kartor över klimat, mark och vegetation i landet. Det går också att göra egna beräkningar av förekomster av olika markprofiler m.m. för hela landet och på länsnivå. Beräkningarna kräver dock grundläggande markkunskap.

Markinfo förtjänar precis som Skogsskada en bättre synlighet. Funktionen går inte att hitta om man inte känner till den med sitt rätta namn. Precis som Skogsskada och en del andra tjänster från SLU är det ett utmärkt och värdefullt material men i en för gammal kostym.

Övriga webbresurser på SLU

www.slu.se

SLUs hemsida vänder sig till en mängd målgrupper – allmänhet, andra forskare, myndigheter, journalister, egna medarbetare och studenter. Av naturliga skäl är det mycket som ska samsas på de högsta sidnivåerna, inte minst genom att så många ämnen ska rymmas på samma universitetssajt. Det gör att ”skogliga” nyheter och tjänster är svåra att hitta, men det finns mycket. En del visas upp som nyheter och populärvetenskap, men mycket mer döljs

långt ner i strukturen på enskilda institutioners eller tillfälliga projekts undersidor. Här är bara ett axplock i godispåsen.

Taxwebb

www-taxwebb.slu.se

Taxwebb är ett sätt för utomstående att dra nytta av Riksskogstaxeringens stora material och göra enklare analyser, till exempel av lövträdsandelar i olika huggningsklasser, areal gammal skog etc. över olika tidsperioder. Det är inte helt lättanvänt men ändå en god ambition.

Riksskogstaxeringen övriga fakta

<http://www.slu.se/riksskogstaxeringen>

Skogsdata finns nedladdningsbart som pdf-filer från år 2000 och Excelfiler från 1988.

Äldre tidsserier kan visualiseras med verktyget Sverige eXplorer.

SLUs skogskarta (kNN-Sverige) visar variabler som ålder, höjd och volym i en inzoomningsbar karta. Uppgifterna bygger på Riksskogstaxeringen och satellitdata. Kartorna är mest användbara för lite större skogsområden (jämför Skogsstyrelsens Skogliga grunddata).

Centrum för biologisk mångfald

<http://www.slu.se/cbm>

Tidskriften **Biodiverse** med artiklar om biologisk mångfald

Ett myller av liv. Ett interaktivt läromedel om biologisk mångfald riktad mot elever och lärare på grundskolan och gymnasiet, lärarstuderande samt allmänheten.

Artdatabanken

<http://www.slu.se/artdatabanken/>

Rödlistan, med artfakta.

Artportalen för rapportering av fåglar, växter, däggdjur och ryggradslösa djur. Här finns mängder med funktioner för att söka och analysera rapporterna, dessutom en stor mängd bilder som användare har lagt in. Artportalen bygger på frivilligas rapporter och har blivit en succé, inte minst hos fågelskådare.

Dyntaxa – en taxonomisk databas som är en nationell referens för namnsättning av svenska organismer.

Trädportalen (www.tradportalen.se) – En samlingsplats för uppgifter om skyddsvärda träd utvecklad och förvaltd av ArtDatabanken på uppdrag av Naturvårdsverket. Portalen är öppen att använda för alla som vill rapportera skyddsvärda träd. I portalen finns mer än en halv miljon träd.

Fakta Skog

Normalt fyrsidiga populära forskningssammanfattningar riktade till yrkesverksamma inom skogs- och träbranschen, men även till

miljöintresserade. Faktanummer tillbaks till år 1995 är, med några års undantag, nedladdningsbara som pdf-filer.

Future Forests

www.futureforests.se

Nyhetsartiklar, populära forsknings-sammanfattningar i serien Rapport och populärtidningen Skog&Framtid.

Andra exempel

Granens hemsida (<http://www-gran.slu.se>). En lärobok om skogsskötsel i gran, senast uppdaterad 2006. Web-boken om gran är indelad i 26 omfattande ämneskapitel.

Bloggar (blogg.slu.se) med bl.a. Forskarbloggen (<http://blogg.slu.se/forskarbloggen/>) med initierade inlägg.

Smart Hänsyn (www.slu.se/smart-hansyn/), ett forskningsprogram om effekten av aktiv naturhänsyn.

Stubbskörd för ökad klimatnytta och begränsad miljöpåverkan (www.slu.se/stubbar). Ett stort projekt med mycket information om stubbskördens effekter.

Snytbagge och granbarkborre, www.snytbagge.se och <http://www2.ekol.slu.se/granbarkborre/>. Avdelningen för skogsentomologi (Inst. för ekologi) har ordentligt genomarbetade och pedagogiska sidor om snytbagge och granbarkborre. Dessa sidor underhålls löpande i takt med nya bestämmelser och nya forskningsresultat och kan betraktas som primära expertsajter för dessa områden. På snytbaggens hemsida kan man också ladda ner Snytbaggemodellen, en modell som också finns som en app.

Epsilon – Skogsbibliotekets databas med fulltextpublicering av SLUs publikationer. Här kan man söka och läsa examensarbeten och rapporter.

Skogsbilder – Skogsbibliotekets bildbank med en mängd historiska och aktuella bilder för icke-kommersiell användning.

Adaptiv älgförvaltning – En utbildningsmaterial med manualer, rapporter och filmer för adaptiv älgförvaltning.
<http://www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/algforvaltning/>

Bioenergiportalen – för skogsbränslemarknaden

www.bioenergiportalen.se

En samlingsplats för bioenergifrågor i jord- och skogsbruket. Drivs nu som projekt vid JTI, institutet för jordbruks- och miljöteknik. Har cirka 7 500 unika besökare per månad.

Avdelningen **Skogsbränsle** innehåller aktuell information om affärsmöjligheter och skogsbränslemarknaden. På det sättet skiljer den sig från Kunskap Direkt som har mer fokus på ”gör-så-här” i skogen.

Träcentrum – bra träslagsinformationen om lövträd

www.tracentrum.se

Stiftelsen Träcentrum i Nässjö är ett centrum för utbildning och utveckling riktad till trärelaterad industri och träintresserad allmänhet. Här finns gedigen fakta om lövträslagen, både som broschyrer och webbsidor.

Svenskt Trä – ”allt” om trädets utnyttjande

www.svensktra.se

Svenskt Trä är en del av Skogsindustrierna och verkar för kunskapsspridning, inspiration och utveckling som rör trä, träprodukter och träbyggande. Svenskt Trä vänder sig både till yrkesfolk och allmänhet och innehåller till och med byggtips för barn. Byggritningarna har fått ett stort genomslag i bygghandeln.

Riksantikvarieämbetet

www.raa.se

Här finns mängder med fakta om fornlämningar, sökbara i register som Fornsök, Bebyggelseregistret och Kringla.

Skyddad Skog

www.skyddadskog.se

Skyddad Skog är en karttjänst som samlar statens formella avsättningar samt de frivilliga avsättningarna hos Bergvik Skog, SFV, Holmen Skog, SCA Skog, Sveaskog och Svenska kyrkan. Kartan går att zoom in till skala 1:100 000 och visas som både vägmappa, satellit och hybrid.

Skyddad natur

En liknande kartfunktion för skyddade områden finns på Naturvårdsverkets hemsida. Denna är inzoomningsbar till skala 1:2 500.

<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Skogsstyrelsen

www.skogsstyrelsen.se

Skogsstyrelsens webbplats är en rik källa för kunskap och råd. En fullständig beskrivning skulle kräva en särskild utredning. Förutom Skogsskötselserien (se ovan) kan vi peka på:

Äga och bruka – sidor om skogsskötsel och hänsyn med länkar till fördjupning och aktuell lagstiftning.

Skogens paragrafer – en guide till vilka regler och råd som gäller för olika åtgärder beroende på var i landet de utförs.

Skogens pärlor – En sökbar karta med sumpskogar, nyckelbiotoper, biotopskydd, forn- och kulturlämningar och formellt skyddade områden.

Skogliga grunddata – detaljerade kartor över hela landet baserade på laserscanning. I kartan kan vem som helst zooma in ett skogsbestånd, rita in ett

område och räkna ut volym, medelhöjd, grundyta och mycket annat. Skogliga grunddata har kompletterats med markfuktighetskartor.

PEFC

<http://pefc.se>. På Svenska PEFC finns bra sidor om hur certifieringen fungerar och en beskrivning av den gällande standarden.

FSC

<https://se.fsc.org>. På svenska FSC finns beskrivningar av denna certifieringsform samt nedladdningsbar skogsbruksstandard.

WWF

www.wwf.se. På svenska WWF finns flera genomarbetade rapporter om skydd av skog och konflikten mellan att bruka och bevara.

Skogsföretag och skogsägareföreningar

Skogsföretag och skogsägareföreningar har i första hand affärsrelaterad information på sina hemsidor. Därför hittas på nästan alla grundläggande information om skogsskötsel från förnygring till slutavverkning, skogsbränsle och affärsprocessen. Här har alla byggt sina egna sidor som en service till sina kunder. Sidorna är ofta en bra, kanske bättre, start än den som kan ges i Kunskap Direkt och Skogsskötselserien, eftersom de ligger på en mer grundläggande nivå. Oftast beskriver de dock i första hand vilka tjänster företaget kan utföra och inte de praktiska råd som gör-det-självskogsbrukaren skulle efterfråga. Djupare information kan förstås finnas på olika medlems- och kundsidor efter login, men vi har bara fokuserat på de publika sidorna.

Många (de flesta) företagen lägger också ut sina kundtidningar som e-tidning eller pdf-filer. I dessa finns ofta läsvärda reportage med mycket kunskap.

Utan utpekanden konstaterar vi att långtifrån alla länkar vidare till de branschgemensamma kunskapstjänsterna. Här finns förbättringspotential.

I några fall har företag och föreningar tagit fram mer omfattande utbildnings- och rådgivningsmaterial. Ibland påkostat och av intresse även för andra än företaget och dess kunder. Några exempel följer här men det finns förstås fler:

Sveaskog – hitta dina strövskogar

<http://www.sveaskog.se/jakt-fiske-och-friluftsliv/strovskogar/hitta-dina-strovskogar/>

En kartfunktion där besökare kan få en beskrivning av skogarna på Sveaskogs marker. Det är inte helt lättanvänt men ändå bra service för besökare: *”Efter nio dubbelklick så dyker strövskogarna upp, efter elva klick så ser du etiketterna och du kan klicka på kartnålen för att se bilder.”*

Norra Skogsägarna

www.norra.se har en mängd nedladdningsbara översiktliga broschyrer om skogsvård, gallring, gödsling, markavvattning, skogsbränsle m.m. Praktiska råd i tidningen Norra Skogsmagasinet publiceras under vinjetten Norras skogsskola, och dessa kan laddas ned separat.

Södras skogsägarnät

www.sodra.com öppnade för några år sedan upp sitt skogsägarnät för viss information. Det är idag en mer omfattande handbok i skogsskötsel än många andra företags översiktliga sidor.

SCA Skog

På www.sca.com/skog finns mycket användbar information om naturhänsyn och ekologisk landskapsplanering. Bland annat kan den påkostade och genomarbetade handledningen Naturhänsyn vid slutavverkning laddas ned fritt. SCAs egna sparade områden kan också hittas i en kartfunktion. För skogsskötsel är dock informationen mycket kort och föredömligt enkel. I stället hänvisas till Kunskap Direkt.

Holmen Skog

www.holmen.com/sv/skog har haft en tradition av att ta fram rikt illustrerade och pedagogiska handledningar som har varit nedladdningsbara. Dessa verkar dock vara bortstädade från hemsidan idag. Boken **Riktlinjer för uthålligt skogsbruk** finns dock som pdf-fil. Den beskriver alla steg i skogsbruket med både förklarande fakta och konkreta riktlinjer för olika åtgärder från skogsvård till hänsyn.

Stora Enso Skog

På www.storaensoskog.se finns ett beräkningsverktyg som ska visa på vad man förlorar på att inte sköta sin skog. I ett annat verktyg framtaget av Areal beräknas värdet på en fastighet beroende på läge, areal, virkesförråd och åldersfördelning, arrondering samt eftersatta planteringar och röjningar, allt i grova klasser.

Billerud Korsnäs Skog

På www.billerudkorsnas.se finns de olika skogsbruksstegen beskrivna i fyrsidiga broschyrer med lite mer omfattande information än hos många andra bolag.

Skogssällskapet

På www.skogssallskapet.se vill vi särskilt lyfta fram tidningen Skogsvärden med många läsvärda reportage. Artiklar är dessutom utbrutna och sökbara som webbsidor.

Wikipedia

Wikipedia är förstås inte i första hand en skoglig kunskapsajt men det är en sajt som inte kan bortses ifrån eftersom många som söker kunskap på nätet startar sin resa i en Wikipediaartikel. I svenska Wikipedia görs 120-150 miljoner sidvisningar i månaden. Analyserna i avsnittet Synlighet på nätet visar att Wikipediaartiklar hamnar högt hos sökmotorerna, och att de används flitigt bland gymnasieelever, som trots allt är ganska representativa för den vetgiriga allmänheten.

SLU tog för några år sedan ett krafttag för att se över och öka informationen i Wikipediaartiklar, bland annat inom skogsskötselområdet (se artikel i News & Views ¹⁵). Projektet har en lägre aktivitet idag, åtminstone för skogssidan.

Kategorin ”Skogsbruk” (så som den kategoriserats av Wikipedia) har idag 172 artiklar på svenska Wikipedia. Totalt hade de 379 000 visningar under 2014. Bland enskilda artiklar kan nämnas ”Skogsbruk” med 15 000 visningar, ”Gran” med knappt 30 000 och ”Tall” med drygt 30 000 visningar på årsbasis. Det är läsarsiffror som är svåra att slå för enskilda artiklar i de skogliga kunskapsystemen.

Wikipedia drivs av en stiftelse och innehållet utvecklas på ideell basis av användarna. En Wikipedia-artikel kan redigeras av vem som helst som har ett redaktörskonto. Här ligger förstås en fara, men också en styrka. Om någon ”klottrar” brukar det ofta hinna raderas på 1-2 minuter, enligt Wikipedia Sveriges chef Jan Ainali. Trovärdigheten har ibland ifrågasatts men det finns studier som visar att många artiklar är lika eller mer pålitliga än i större uppslagsverk. Det gäller inte minst ämnen där många redaktörer har ett engagemang. En studie publicerad i Nature 2005 tog fasta på skillnader mellan Wikipedia och Encyclopedia Britannica, och fann att det fanns lika mycket fel i båda. En jämförelse med Tysklands största uppslagsverk Brockhaus år 2007 utföll till tyska Wikipedias fördel för de 50 artiklar som analyserades.

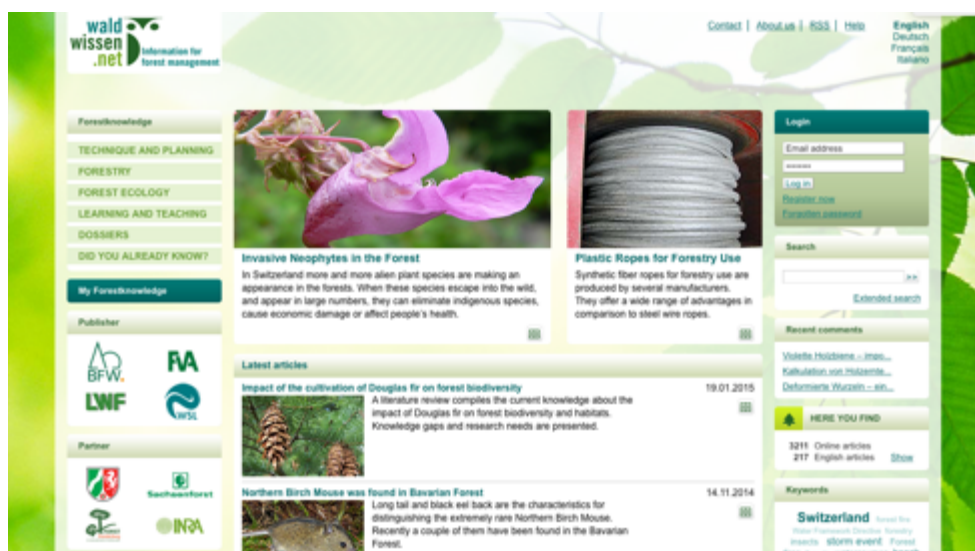
¹⁵ Hannerz, M. 2013. SLU pioneer contributions to Wikipedia. Scandinavian Journal of Forest Research, [News & Views No 5, 2013](#).

En ”stark” Wikipedia-artikel bör ha rikligt med länkar till primära källor för att öka trovärdigheten. Belagda påståenden ger högre status åt texten, även om Läs-mer-länkar också ger service och information till läsarna.

Vår bedömning är att skogssektorn bör hålla sig väl bekant med innehållet i Wikipedia, kontrollera sina expertområden och fylla på med relevant information och länkar. Wikipedia kan också vara en plattform för att publicera sammansatt kunskap baserat på öppna data. Ett exempel är den sammanställning Wikipedias robotar gjorde år 2014 av samtliga sjöar över 2 hektar, en sammanställning som inte fanns tidigare. Här kan öppna data från Skogsstyrelsen och andra myndigheter utnyttjas till olika sammanställningar.

Det bör noteras att det inte är kutym att man själv skriver om sitt eget företag eller sin egen person, däremot om sina expertområden.

Waldwissen.net



www.waldwissen.net är förstås ingen förstahandssida för svenska skogsbrukare men den kan ändå tjäna som inspiration för vad samverkan kan leda till. I denna satsning har skogsuniversitet i tre länder gått samman (Tyskland, Schweiz och Österrike) för att skapa en plattform där skoglig kunskap tillgängliggörs för praktiker. Argumenten från de ansvariga är att en vetenskaplig artikel sällan når ut till användarna, men när den populariseras i en artikel läses den av tusentals. Waldwissen.net hade år 2012 100 000 besökare per månad, och i början av 2014 fanns nästan 3 000 artiklar. Ungefär en tiondel är översatta till engelska. Sajten är välstrukturerad med ämnesindelning samt en bra sökfunktion, och borde tjäna som inspiration för hela det nordiska skogsbruket. Sajten är beskriven i en artikel från 2014¹⁶.

¹⁶ Hannerz, M. 2014. Waldwissen – translates research into practice. Scandinavian Journal of Forest Research, [News&Views No. 2, 2014](#).

Samverkan mellan sektorns webbar - intervjuer

I det här avsnittet har vi samlat resultatet av intervjuer med kommunikations- och webbansvariga på företag och organisationer. Vi har följt en frågemall vid våra intervjuer, som var och en tog cirka 30 minuter. De frågor vi har ställt rör:

- Samordningsvinster – kan vi i skogssektorn samverka för att sprida kunskap om skog, finns det något vi kan göra åt andra, och något andra kan göra åt oss?
- Målgrupper och kommunikationskanaler – vilka olika målgrupper vill ni nå, hur når ni dem och vet ni om ni lyckas?
- Sociala medier – hur använder ni dem och hur effektiva är de?
- Andra skogliga webbplatser – hänvisar ni till eller använder andra webbplatser?

Samordningsvinster mellan kunskapswebbarna

Branschen ser stora fördelar med de gemensamma kunskapswebbarna. Att det finns sajter som Skogsskötselserien och Kunskap Direkt gör att företagens egna redaktioner kan avlastas. Kunder och andra nyfikna kan i stället hänvisas till de gemensamma tjänsterna.

Det finns en uppfattning att det görs mycket dubbelarbete idag, och att informationen ofta överlappar varandra. En starkare samverkan mellan de olika webbarna är därför önskvärd. Det kan leda till ett effektivare arbete och utnyttjande.

Målgruppsfokus anses viktigt, och det är ibland svårt att veta vem de olika webbarna vänder sig till. Man upplever också att det finns många sajter men man är osäker på vart man ska vända sig i olika frågor. Det stora utbudet bör i stället samordnas och förenklas. Kunskap Direkt nämns av flera som ett nav bland kunskapsajterna och den mest använda och kända i branschen.

Kunskapswebbarna kan alltid förbättras med tydligare struktur och ökad användarvänlighet.

”Utan att ha full koll på statistiken i hela branschen bedömer jag att det inom Skogsskötselområdet finns två ledande aktörer, Kunskap Direkt och Skötselsskolan.”

”Det är många som har nytta av Kunskap Direkt idag men jag har svårt att se hur det ska se ut i framtiden. Känner inte till Skogssveriges nytta till allmänheten. Skogssverige startade tidigt men verkar ha spelat ut sin roll idag. Nyhetsbrevet är bra men kan lika väl hanteras av någon annan.”

”I den bästa av världar bör vi bitta ett mönster och synka olika kanaler, samverka med Kunskap Direkt exempelvis. Vi ska ha en prestigelöshet i samverkan, gemensamt syfte för respektive målgrupp.”

”Vi bör få med Skötselsskolan i denna samverkan. Det är jätteviktigt.”

”Jag ser även samordningsvinster för ’Jobba i skogen’ som är anpassad för entreprenörer.”

Samverkan mellan företagen

Flera av företagen pekade på att de faktiskt är konkurrenter och att samverkan inom webbområdet inte är självklart. Samtidigt finns ett behov av samarbete

för att stärka hela branschens synlighet. Företagen är också beroende av varandra - positiva budskap lyfter hela branschen medan misstag hos ett företag påverkar också andra negativt.

Intervjuerna gav en tydlig signal om att man är positiv och öppen för dialog och samverkan kring frågor om målgruppsanpassning, trafikökning och sociala medier m.m. Det finns redan ett utbyte av erfarenheter genom nätverket ”Digitala medier i skogssektorn” som man kan bygga vidare på. Ett önskemål om ”prestigelöst” samarbete kom fram i intervjuerna.

”Vi måste beakta att många av oss i branschen är konkurrenter.”

”Vid gemensamma satsningar gäller det att få med ALLA annars kan det motverka gemensamma satsningar. Konkurrensen är hård.”

”Viktigt att hela branschen lyckas nå ut med sina budskap – en bra satsning från ett annat företag drar hela branschen nytta av. Ett misstag från en aktör kan förstöra även för andra.”

”Vi är öppna för gemensamma projekt som kan öka trafiken och användandet av skogsbrukets sajter.”

”I branschen som helhet verkar det finnas tillräckligt med resurser för att klara utveckling och drift. Det kan dock finnas ’lokal resursbrist’ som kan elimineras med bättre samordning samtidigt som man behåller de olika varumärkena.”

”Om vi hade ett ’koncernperspektiv’ i branschen och funderar på hur ’AB Skogsverige’ skulle välja att strukturera upp sin kommunikation skulle den troligen se lite annorlunda ut än den gör idag.”

Det finns förslag på att även samverka kring nyhetsflöden, artiklar och olika kommunikationskanaler. Nyhetsflöden från kunskapsproducenter som institut, universitet och högskolor är något som skulle kunna växa och användas på företagens hemsidor.

Om sajterna anpassas för smartare plattformsnutralt innehåll kan samma innehåll användas under flera domännamn utan dubbelarbete.

Samverkan mot allmänheten

Det fanns en stor samsyn att branschen kan samarbeta kring information mot allmänheten. Den övergripande informationen om svenskt skogsbruk är något som kräver resurser, som man normalt inte har på de egna redaktionerna.

Det finns också en positiv inställning att samverka kring nyhets- och artikelflöden.

”Allmänheten som målgrupp har vi ett intresse för som vi kan samordna kring.”

”Det finns inga pengar hos oss för att möta allmänheten.”

”Skogsbranschen har allt att vinna på att kunna visa allmänheten skogen på ett positivt sätt. Vi har olika roller att spela men vi har allt att vinna på samordning med information till allmänheten.”

I kommunikationen till allmänheten ingår även önskemål om utbildningsinsatser och information till skolor. En intervjuad önskade också ett bättre samarbete med miljöorganisationerna.

Det kom även fram förslag om att skogsbranschen kunde samarbeta med andra branscher. I Norge har skogssektorn till exempel samverkat med turistnäringen och landsbygden.

”Samverkan utanför skogsbranschen är en spännande fråga som vore intressant att diskutera.”

Målgruppsanpassning

Det finns ett behov i branschen att djupare analysera de befintliga målgrupperna. Man vill kunna gå ifrån den klassiska indelningen och se dagens målgrupper i ett bredare perspektiv. Den nya generationen skogsägare kan tvinga fram ett annat arbetssätt för att nå ut bättre med kunskap om skog. Man upplever att den nya generationen har större internetvana och att kanalerna måste anpassas för dem. Samtidigt vill man inte tappa de gamla kanalerna eftersom många skogsägare är äldre och inte lika internetvana.

"Vi vill komma bort från den klassiska indelningen som är starkt knuten till yrkesrollen och i stället utgå från olika gruppers behov, drivkrafter och förutsättningar."

"Man måste både gasa och bromsa p.g.a. våra äldre skogsägare."

"Vi jobbar intensivt med våra digitala kanaler eftersom många bor utanför skogsfastigheten."

"Den digitala mognaden är inte lika hög i vår bransch som i andra branscher."

Målgruppen "allmänheten" är viktig men svår att definiera, och det är svårt att nå ut till den enskilde.

"Målgruppen "allmänhet" är svårt att veta vem som ska ansvara för. Till skogsägare är Kunskap Direkt kanon."

"Det finns ingen allmän vision mot allmänheten."

Flera lyfter fram målgruppen entreprenörer. De ser ett stort behov av att ge dem digitala mötesplatser och forum. En öppen kunskapsajt som är direkt riktad till entreprenörer vill man gärna utveckla.

"Idag saknas en öppen kunskapswebb för entreprenörerna. Skogsforum har mer karaktär av erfarenhetsutbyte och diskussionsforum."

"För att nå en snabb tillämpning av ny kunskap så måste vi kommunicera ny kunskap på ett effektivt genom hela kedjan, från idé till tillämpning. För att klara det måste vi dels jobba brett, dels jobba riktat."

Driva trafik och sökoptimering

De enskilda företagen skulle vilja jobba mer med analys av besökssiffror och sökoptimering, men tidsbrist gör att det ofta blir nedprioriterat. Här ser man ett behov av att samverka i gemensamma projekt som kan öka trafiken och användandet för hela branschen.

Det verktyg som används mest är Google Analytics men man lägger inte tillräckligt med tid på att analysera statistiken.

"Vi ser att Google är en central sökmotor för våra kunder. Vi skulle möjligen kunna arbeta mer aktivt med sökmotoroptimering, men tiden sätter vissa begränsningar."

Sociala medier

Alla intervjuade pekar på vikten av en tydlig strategi när man arbetar med sociala medier. Den vanligaste kanalen är Facebook. När man väl startat en Facebooksida är det viktigt att tillräckligt mycket tid avsätts för underhåll.

Sociala medier är en marknadsföringskanal där man kan sprida skoglig information även till allmänheten och då främst via Facebook. Twitter ser man som en kanal till media men bland de intervjuade var det endast två som finns

där i dagsläget. Twitter kan användas för att bevaka skogsdebatten och för att nå målgrupperna politiker och media.

På Facebook brukar ämnen som skog och hälsa, design och skog och klimat tilltala användarna (flest ”gilla”). Vid större händelser som branden i Västmanland har Facebook också varit en effektiv kanal, men det är samtidigt tidskrävande att följa med och svara på kommentarer.

Målgruppen entreprenörer önskar man också att det fanns mer riktad information till via sociala medier.

”Branschen är väl som Sverige är mest när det gäller användningen av sociala medier och webben i stort. Möjligen har vi haft en något skev åldersstruktur med en högre andel äldre jämfört med samhället i stort. Något som kan påverka prioriteringar inom området”.

”Vår tanke är att väcka upp ett intresse och skapa snackisar. Vi vill även att våra egna medlemmar ska känna sig stärkta.”

”Bygga en aktiv och väl fungerande dialog med samhället i stort.”

Sammanfattande kommentarer

Intervjuer visar att det finns en positiv inställning till samverkan och att man delar på ansvar för branschgemensam kunskap till både yrkesverksamma och allmänhet. De egna webbredaktionerna kan och vill då lägga fokus på sina primära målgrupper (kunder). Det finns också önskemål om att samarbeta och öka den gemensamma kompetensen kring besöksanalys, målgruppsanalys, sociala medier och användbarhet. En ökad synlighet för hela sektorn på nätet kan bidra till ett ”kunskapslyft” om skog bland både allmänhet och beslutsfattare.

Från forskning till praktik - intervjuer

I det här avsnittet har vi sammanställt resultat från intervjuer med företrädare för forskning, forskningskommunikation och rådgivning. Vi har intervjuat Pelle Gemmel (aktuell med en utredning om skogsfakultetens lärarresurser¹⁷, och dessutom med erfarenhet som forskningskommunikatör, forskare och skogsskötselchef), Olof Bergvall (kommunikatör för skogsfakulteten på SLU), Annika Mossing (kommunikatör för Future Forests), Clas Fries (redaktör för Skogsskötselserien och dessutom tidigare forskare), Carl Appelqvist (tidigare rådgivningschef på Skogsstyrelsen) och Ritva Toivonen (VD för Tapio, det finska institut som svarar för kommunikation mellan forskning och praktik). Vi har dessutom utgått från den ene utredarens egen erfarenhet som forskare och forskningskommunikatör.

Kontakterna mellan forskning och bransch

Kontakten mellan forskning och bransch skiljer sig stort åt mellan universiteten och branschforskningsinstitutet. Vi konstaterar att Skogforsk har en mycket stark ställning i branschen med ett tätt erfarenhetsutbyte åt båda hållen. Kunskapsöverföringen fungerar med beröm godkänt. Vi har i stället fokuserat vår analys på SLUs skogsfakultets omfattande forskning och på vilket sätt den når ut och själv influeras av skogsnäringen. Vi är förstås medvetna att det finns skogsforskning också på andra högskolor och universitet (Linnéuniversitetet, Mitthögskolan, Högskolan Dalarna och många fler), men huvuddragen och slutsatserna kan överföras också till dem.

Vi konstaterar att den tillämpande forskningen har fått en allt mer underordnad roll på SLU. Ämnet skogsskötsel är ett bra exempel – på 1980-talet fanns fyra professorer i skogsförnyring och fyra i skogsproduktion. Idag finns en produktionsprofessor och en i förnyring, där den sistnämnde dock inte arbetar med tillämpade förnyingsfrågor.

SLU hade fram till millenieskiftet statskonsulenter som fungerade som kommunikationslänk mellan forskning och bransch. Rollen innebar både att hjälpa forskarna att komma ut och att skapa kontaktytor där branschen träffar forskare. Idag saknas de kommunicerande kärnen mellan skogsfakulteten och branschen. Det är stor skillnad mot till exempel medicinämnet, där forskning och ”produktion” är intimt integrerat på sjukhusen.

Sammansättning på lärar- och forskarkåren spelar också en stor roll för kontakterna med näringen. Skogligt grundutbildade (jägmästare eller motsvarande) är idag i minoritet bland forskarna. Av 38 doktorander som antagits i skogshushållningsämnet de senaste 4-5 åren är 9 jägmästare, 6 har annan akademisk utbildning och 23 har utländsk utbildning eller utländskt medborgarskap. Många av de utländska doktoranderna flyttar till andra länder efter avlagd examen, vilket innebär en sämre försörjning av skogliga doktorer ut i skogsnäringen.

¹⁷Gemmel, P. & Alanärä, A. 2014. Översyn av lärarförsörjningen på Fakulteten för skogsvetenskap. Sveriges lantbruksuniversitet, 2014-11-24.

Kontaktytorna mellan samhälle, bransch och forskning blir lidande av att forskare, lärare och doktorander saknar grundläggande kunskaper om svensk skog, och i många fall av svenska språket.

De bristande direkta kontakterna ställer större krav på att resultaten kommuniceras och blir tillgängliga på andra sätt. Det finns många kanaler, som också utnyttjas. Forskare ställer upp i expertpaneler, på seminarier, exkursioner och deltar i utredningar som ger avtryck i både skogspolitiska beslut och branschens rådgivning. Många forskningsprojekt har också ett direkt samarbete med experter på bolag och organisationer, t.ex. kring skogliga planeringssystem. SLU är också en viktig producent av data från Riksskogstaxeringen och miljöövervakningen, som i sin tur används av myndigheter och andra berörda.

Skoglig forskningskommunikation på S-fak

Den direkta kommunikationen till allmänhet, media och praktiker är beroende av ett flöde av populärvetenskaplig information. Det kan vara direkt kommunikation från forskaren i form av en artikel på webb eller i tidning, eller information som filtrerats via journalister.

Skogsfakulteten hade år 2014 248 forskare (professorer, post doc, lektorer, forskarassistenter, forskare) och 108 doktorander. Dessa 356 forskare och doktorander genererar en mängd vetenskapliga resultat. Under 2014 producerades 27 avhandlingar och året innan (bibliotekets databaser släpar efter något) fanns fakultetens forskare med på 437 tidskriftsartiklar, 26 bokkapitel och 34 vetenskapliga rapporter.

Denna mängd vetenskaplig publicering kan ställas mot den populärvetenskapliga. Under 2013 kom 15 nummer av den populärvetenskapliga serien Fakta Skog ut. Samma år fanns 131 nyheter/pressmeddelanden/notiser med sökordet skog. Av de skogliga pressmeddelandena var det en mindre del som innehöll forskningsmanfattningar till nytta för användarna.

De 356 forskarna kan ställas mot kommunikationsresurserna på SLU. Kommunikationsavdelningen har en anställd med ansvar för skogsfakulteten (Olof Bergvall). Dessutom finns kommunikatörer på Future Forests och enskilda institutioner. Ytterligare kommunikationsresurser finns centralt i Uppsala för hjälp med pressmeddelanden och liknande.

Vår slutsats är trots allt att SLUs resurser för populär kommunikation är små i förhållande till hela fakultetens omsättning. Vi känner också till den allmänna utvecklingen mot att premiera rent vetenskaplig produktion vid tjänstetillsättningar och anslagsfördelning. Även om det ligger utanför denna utrednings uppdrag, vill vi poängtera vikten av att forskningsresultaten når ut till användarna i högre grad än idag.

Forskningsprogrammet Future Forests är dock ett exempel där kommunikationen har lyfts högt upp på agendan. Programmet har insikten att bara information och kunskapsförmedling inte räcker, utan att kommunikationen måste inriktas också på ”socialt lärande” (collaborative learning) om man strävar efter förändring. Future Forests har ett flertal kanaler

för olika målgrupper där skogsägare nås av tidningen Forskning & Framtid, yrkesverksamma via populära rapporter, seminarier, exkursioner och forum.

Mycket på SLUs webb men svårt att hitta

SLUs webbplats är av naturliga skäl omfattande. Totalt räknar man idag med 60 000 webbsidor och en stor mängd information i databaser. Dessa sköts av 1 500 redaktörer.

Vi konstaterade vid vår analys av SLUs hemsida att det är svårt att hitta de rent skogliga artiklarna och nyheterna. Det finns en mängd mer eller mindre populär information som har svårt att nå ut i nyhetsflödet då det finns på enskilda institutioners och tillfälliga projekts hemsidor. I avsnittet Skoglig kunskap på nätet konstaterade vi att SLU har enormt mycket information på olika platser men att den är svårt att fånga för den skogsintresserade besökaren till hemsidan.

En iakttagelse är också att det verkar vara långa avstånd mellan enskilda forskningsprojekt och den centrala kommunikationsavdelningen. Lokala nyhetsflöden når bara i undantagsfall ut på den centrala hemsidan, vilket gör att det finns mycket information som bara hittas av de närmast berörda.

Från forskning till rådgivning

Överföringen av forskarnas resultat till praktiska råd görs av flera olika aktörer. Skogsstyrelsen, Skogforsk, Kunskap Direkt och branschens företag arbetar alla med rådgivning och policies som så långt det är möjligt ska vara baserade på vetenskap och beprövad erfarenhet. Historiskt har Föreningen Skogens föregångare (Sveriges Skogsvårdsförbund, Föreningen för skogsvård) haft en betydelsefull roll för kommunikation av forskningsresultat.

Vår bedömning är att Skogsstyrelsens roll har förändrats från att tidigare ha producerat handledningar och böcker med praktiska råd om skogsskötsel. Skötsel- och produktionsfrågorna har också minskat till förmån för miljöfrågor i takt med att miljömålen identifierats som mer kritiska. Den direkta rådgivningen har också minskat och till stor del blivit kostnadsbelagd. Direkta rådgivningsinsatser har på senare år bedrivits med EU-medel. Exempel på projekt finansierade via landsbygdsprogrammet är Bioenergi, Skogens mångfald, Ädellöv, Beställarkompetens och Skogsbruk i ett förändrat klimat.

Idag producerar Skogsstyrelsen inte böcker och handledningar i samma omfattning som på t.ex. 1980-90-talen. I stället har rådgivningen flyttat in på internet. Allt mer information kan knytas till den enskilda fastigheten, där underlaget för kartor och egna beräkningar har växt snabbt.

Ett flaggskepp för överföring av forskningsresultat till mer praktisk information är Skogsskötselserien, som kan sägas ha ersatt mycket av den tidigare trycksaksproduktionen. Skogsskötselserien utgör idag en av de viktigaste länkarna mellan forskare och praktik i frågor som rör skogsproduktion och hänsyn.

Med Skogsstyrelsens ändrade roll (med undantag för Skogsskötselserien) ser vi ändå ett behov av någon aktör som blir stark på praktiska råd. Kunskap Direkt och Skogsskötselserien är två centrala produkter men det finns mycket mer

som kan göras. Finlands lösning med en separat organisation fokuserad på forskningsinformation och rådgivningsmaterial kan tjäna som inspiration. Tapio Oy¹⁸ har som uppgift att syntetisera forskningsresultat och omsätta dem till metoder, instruktioner, verktyg och studier. Skogscentralen är den andra organisationen som svarar för direktkontakt med skogsägare genom kurser, lagövervakning etc.

Våra tankar kring kunskapsöverföringen från forskning

Vi konstaterar att det inte finns någon part som tar ett helhetsgrepp kring den skogliga populära forskningsinformationen och översättningen till praktiska skötselråd. Den information som trots allt finns är splittrad och svår att hitta. Många resultat når heller aldrig ut utanför forskarnas egna fora. Skogforsk, och även programmet Future Forests, utgör undantag. Kunskap Direkt och Skogsskötselserien är också undantag på rådgivningsområdet.

I det ovanstående har vi bara berört SLU bland universitet och högskolor, men det finns en mängd andra aktörer som utför forskning relaterad till skogsproduktion, användning av trä och miljöfrågor.

Vi ser ett behov av en gemensam plattform för skoglig populärkommunikation. Den kan starta som en webbsida, delvis inspirerad av www.forskning.se och den centraleuropeiska Waldwissen.net (se avsnittet Skoglig kunskap på nätet). På en sådan plattform kan institutens och universitetens populärvetenskapliga artiklar speglas, och där kan användbara webbtjänster exponeras. Webbsidan kan även kompletteras med diskussionsforum, bloggavsnitt och primärproduktion av populära artiklar.

Effekterna av en sådan plattform skulle kunna vara att:

- den forskning som utförs blir synlig
- fler forskare stimuleras att kommunicera populärt när det finns en arena
- information och samarbete mellan olika institut och högskolor stimuleras
- media får en tydligare ingång till forskningen, vilket blir en hävstång för ännu större exponering mot allmänhet och beslutsfattare.

¹⁸ En mer fyllid presentation finns i Hannerz, M. 2015. Tapio translates research into best practice. Scandinavian Journal of Forest Research, News & Views No. 4, 2015.

Ser man skogen bland alla träd? – Skogssektorns synlighet på nätet

I det här avsnittet gör vi några nedslag i skogens synlighet på nätet, och framför allt hur olika sajter hittas via sökning på Google. Organiskt sök via sökmotorer står för en dominerande del av trafiken till många, förmodligen de flesta, sajter (71 % till Kunskap Direkt, varav Google står för 67 %-enheter). I Sverige gjordes 95 % av alla sökningar med Google (2013). Globalt har Googles andel minskat något till 58 % på bekostnad av bl.a. Baidu (27 %). I västvärlden dominerar dock Google, och synlighet där är livsviktigt för att driva trafik.

Viktigt att ligga i topp

Det är välkänt att en sajt som vill synas behöver ligga bland de tio första för att hittas över huvud taget. 92 % av alla klick genereras på förstasidan i en googlesökning (topp 10). Siffrorna från Chitika brukar användas för att visa hur klickerna fördelas på olika positioner i sökresultatet:

Placering	% klick
1	32,5
2	17,6
3	11,4
4	8,1
5	6,1
6	4,5
7	3,5
8	3,1
9	2,6
10	2,4

Efter plats 10 dalar siffrorna snabbt, och plats 11 har bara cirka 1 % klick.

Sökmotoroptimering – ”Content is king” och bra inlänkar

Google tänker allt mer som en användare, d.v.s. letar efter relevant information på sidorna. Innehållet, framför allt texten, är därför det som står i topp (”content is king”). Det är svårare idag att ”lura” Google genom att upprepa uttryck ryckta ur sitt sammanhang eller att skapa mer eller mindre falska inlänkar. De som försöker jobba med länkfarmen eller länkspam upptäcker snart att indexeringen stängs av. Då har sidan en lång väg att gå innan den kommer upp på sökranking igen.

En hänvisning till en sajt från en annan trovärdig sajt visar för Google att sidan har hög relevans. SEO-företag arbetar därför mycket med inlänkar från andra domäner, ofta köpta länkar från bloggar och andra domäner med mycket trafik. Länkar ut från sidan ger däremot inte högre ranking i Google-sökningen.

Interna länkar mellan sidor på sajten kan påverka genom att det höjer även undersidors PageRank (se nedan).

Googles sökalgoritmer har nyligen ändrats så att de tar större hänsyn till sidornas användbarhet i mobila enheter. Responsiv design och annan mobil anpassning kan därför höja sökranking.

Sökmotoroptimering (SEO) ses av en del som något fult, ett trick för att skapa falska marknadsfördelar. SEO är dock något som alla webbansvariga jobbar med, mer eller mindre omedvetet när han eller hon snickrar på sidornas text, rubriker, titlar och metataggar. En SEO-konsult kan ta fram en enkel rapport som ger en vägledning om vilken placering sajten får för de sökuttryck som hittas på sidorna. Där framgår också vilka sökuttryck som saknas, trots att sajtägaren tycker att de borde vara relevanta.

En aktiv SEO kan innebära att man definierar ett antal landningssidor man vill driva trafik till, ser till att de utvalda sökuttrycken omnämns i texterna, och att det finns länkar från andra sajter till dessa.

Ett exempel från SEO-konsulten *Jajja* (den största SEO-firman i Norden) är ett paket där man använder 10-20 sökuttryck för vardera 4 landningssidor. SEO-konsulten jobbar tillsammans med kunden för att förbättra sidans textinnehåll (med hjälp av copywriters), och ser samtidigt till att det skapas inlänkar från andra vältrafikerade sajter. Ett sådant paket kostar knappt 4.000 kr/månad, men det finns betydligt större paket. En aktiv sökmotoroptimering ger resultat efter cirka 2 månader, men en längre tid rekommenderas normalt av konsulterna (vem förvånas?). I fallet *Jajja* garanterar man en ökad trafik på minst 20 %, men i snitt ökar trafiken med 72 %.

Jobba mot rätt sökuttryck?

Precis som när vi pratar, varierar vi våra egna uttryck vid sökningar från gång till gång. Det är därför svårt att hitta ETT uttryck för att sköta skog att jobba mot. Ibland ställs rena frågor, ibland bara ett ord. Som exempel hade de ganska universella uttrycken "Gallring" 320 sökningar/månad och "Röjning" 260 sökningar/månad i Google (uppgift från *Jajja*). Det är förmodligen bara en bråkdel av alla de som letar något om röjning och gallring på nätet.

Lösningen heter inte att låsa fast sig vid ett uttryck utan att förklara vad sidan handlar om på flera olika sätt, men utan att missa de viktigaste orden.

Naturligtvis kan webbansvariga själva öka sökbarheten genom aktiv förvaltning av innehållet och genom att följa statistiken.

Utöver Google Analytics, som börjar bli standard för de flesta sajter, finns ett flertal gratisverktyg som kan ge viss vägledning.

Keywordtool.io listar sökuttryck som föreslås av Google autofyll för ett angivet ord eller uttryck. För varje uttryck listas 10 i topp. Några exempel:

Röjning	Markskador	Hållbart	Är skogen	svensk skog	Kalhygge
Röjning priser	Markskador i skogen	Hållbart samhälle	Är skogens konung	Svensk skogsindustri	Kalhygge engelska
Röjningsröse	Markskador vid avverkning	Hållbart företagande	Är skogen konung korsord	Svensk skogsmaskinförsäkring	Kalhyggesbruk
Röjningsmaskin	Markskador avverkning	Hållbart byggande	Är skogen allmän plats	svensk skogsgödsling	Kalhygge till salu
Röjning gran	Markskador i skogsbruket	Hållbart mode	Skogen är full av lingonben	Svensk skogskatt	Kalhygge synonym
Röjningskurs	Skogsvårdslag en markskador	Hållbart skogsbruk	Skogen är det bästa stället	Svensk skogshare	Kalhygge vad är det
Röjningsarbete	Ersättning	Hållbart	Skogen är full	Svensk skogsvision	Kalhyggesfrit

e	markskador	samhällsbyggande	av stock och sten		t skogsbruk
Rivningsjobb		Hållbart näringsliv	Skogen är vår arvedel	Svensk skogsservice	Kalhygge pris
Röjning youtube		Hållbart fiske	Skogen är skrudad till höst	Svensk skogsbrand	Kalhygge sverige
Röjning av tall		Hållbart ledarskap	Skogen är fattigmans tröja	Svensk skogscertifiering	Kalhyggen regler
Röjning i granplantering		Hållbart nagellack	Skogen är viktig	Svensk skogshistoria	Kalhygge.nu

Sökord till en specifik sajt

Sökord som gör att träffar genereras är naturligtvis avhängigt av vilka uttryck som finns på sidan. Tyvärr missar Google Analytics sökuttrycken för alla sökningar som görs av klienter som är inloggade på något googlekonto (vilket är en majoritet). Dessa listas bara som "Not provided". Så här fördelades topp 15-sökorden för www.kunskapdirekt.se under 2014:

Not provided 137 422; kunskap direkt 1 091; skogforsk 384; kunskapdirekt 360; virkespriser 322; kunskapdirekt.se 175; lön 155; gallringsmall 148; skogforsk kunskap direkt 148; lövträd 119; hybridasp 93; virkespriser 2014 93; kunskap direkt skogforsk 89; skogforsk 87; ståndortsindex 85; bonitet 81.

Hur rankas skogens sajter?

PageRank

PageRank (döpt efter Google-grundaren Larry Page) är ett av Googles mått på informationsvärdet på webbsidor. Värdet går från 0-10, där 10 är högst. Värdet bedöms av Googles algoritmer och har betydelse för hur ofta sökrobotorna ska besöka en sida. En hög PageRank indikerar bra och unikt innehåll och relaterade inlänkar. Så här ser PageRank ut för våra vanligaste kunskapsajter om skog:

www.skogsstyrelsen.se	6
www.slu.se	8
www.skogforsk.se	6
www.kunskapdirekt.se	4
www.skogssverige.se	5
www.skogen.se	5
www.sakerskog.se	3
www.skogsstyrelsen.se/skogsskotselserien	3
www.skotselskolan.se	2
www.jobbaiskogen.se	4
www.skogsforum.se	3
www.nbforest.info	5
www.nordicforestresearch.org	5

Ahrefs.com

www.ahrefs.com är en tjänst som i en förenklad gratisversion indexerar länkar som pekar till en sajt. Länkning in till sajten är ett sätt som ökar rankingen i

Googles sökning. Verktøget visar antalet domäner och länkar som pekar till sidan idag och historiskt, och delar upp länkarna på olika typer av domäner. Ahref ger en Domain Rank mellan 0 och 100, där 31-70 är ”average”.

En liknande tjänst är Majestic SEO, som genererar liknande resultat.

Så här såg antalet domäner som länkar och Ahref Domain Rank ut för våra kunskapssajter:

Sajt	Domäner som länkar	Ahref Domain Rank
www.skogsstyrelsen.se	898	61
www.slu.se	4 800	67
www.skogforsk.se	561	58
www.kunskapdirekt.se	40	49
www.skogssverige.se	623	55
www.skogen.se	201	53
www.sakerskog.se	141	54
www.skogsstyrelsen.se/skogsskotselserien	6	61
www.skotselskolan.se	4	48
www.jobbaiskogen.se	5	44
www.skogsforum.se	28	50
www.nbforest.info	66	46
www.nordicforestresearch.org	99	53

Syns skogssektorn i Google?

En egen sökning på Google påverkas starkt av det egna tidigare sökmönstret. En sida som ofta används av den egna användaren hamnar också högre upp i söklistan trots att den kanske skulle vara mer dold för en annan användare. Ett sätt att komma förbi problemet är att göra sökning efter att ha rensat internethistoriken. Två sökning kommer trots det inte att ge samma resultat eftersom sökresultatet inte hämtas från en gemensam databas hos Google, utan hos någon av alla de databaser som existerar parallellt, med ett innehåll som kan variera något beroende på när de uppdateras. SEO-konsulter har verktyg så att de kan ge en mer rättvis bild av sökresultatet från en slumpvis utvald användare. Här är sökresultatet för ett urval av sökord för våra vanliga skogssajter efter att vi själva raderade all historik från datorn efter varje sökning. Endast top-10 ranking listas.

Sökning med inom-skogliga uttryck

Den första tabellen är ett exempel på ett praktiskt uttryck som är väl känt inom skogsbruket. Här framgår att sajter som Skogsstyrelsen, Kunskap Direkt och många av företagens sajter hamnar högt i rankingen.

Siffrorna visar placeringen i Googles sökning för respektive ord. I de fall ”icke-skogliga” sajter tillhör de tre översta visas dessa i botten.

Sajt	Sökord				
	Röja	Röjning	Röja skog	Hur ska jag röja?	Röjning av skog
www.skogsstyrelsen.se	6, 7	1	1, 2	1	1
www.slu.se		9			
www.skogforsk.se					
www.kunskapdirekt.se	2	2	4	2, 3	5

www.skogssverige.se				8
www.skogen.se				
www.sakerskog.se				
www.skogsstyrelsen.se/skogsskotselserien				
www.skotselskolan.se				
www.jobbaiskogen.se				
www.skogsforum.se	8	7	10	7
www.sveaskog.se				
www.norra.se		8	4	8
www.norrskog.se				
www.mellanskog.se	4			6
www.sodra.com	6, 7	10	5, 6	3, 7
www.sca.com				
www.holmen.com				
www.storaenso.com	8	3	9	4
www.sydved.se				
www.kogsaktuellt.se		9		
www.billerudkorsnas.se	10			
Toppträff1	Synonyme r.se			
Toppträff2				
Toppträff3	Typkanske Images .se			

Sökning med mer allmängiltiga skogsuttryck

Nästa tabell visar rankingen för några mer allmänt hållna begrepp. ”Hänsyn” i olika former hamnar ofta högt för skogens sajter eftersom det är ett begrepp som används internt. Om allmänheten verkligen söker på det begreppet vet vi dock inte. För ”Hållbart skogsbruk”, ”Fakta om skogen” och ”Om svensk skog” ligger dock de flesta skogliga sajterna långt efter. Här är det i stället i stället Wikipedia, Skydda Skogen och liknande sajter som ger besökarna den övergripande informationen.

Siffrorna visar placeringen i Googles sökning för respektive ord. I de fall ”icke-skogliga” sajter tillhör de tre översta visas dessa i botten.

Sajt	Sökord					
	Hållbart skogsbruk	Kalhygge	Hänsyn i skogsbruket	Naturhänsyn i skogsbruket	Fakta om skogen	Om svensk skog
www.skogsstyrelsen	6		1, 2	1	1	3
www.slu.se	9, 10		2	3		
www.skogforsk.se			10			
www.lnu.se	5					
www.kunskapdirekt.se			7, 8	2		
www.skogssverige.se		10		8	7, 8, 9	4
www.skogen.se						
www.sakerskog.se						
www.skogsstyrelsen.se/skogsskotselserien						
www.skotselskolan.se						
www.jobbaiskogen.se						
www.skogsforum.se						

www.sveaskog.se				
www.norra.se	8			
www.norrskog.se		3		
www.mellanskog.se				
www.sodra.com				
www.sca.com				
www.holmen.com				
www.storaenso.com				
www.sydved.se				
www.billerudkorsnas.se				
www.skogeniskolan.se		3, 10	9	
www.svenskttra.se	7			
www.umu.w3	3			
Toppträff1	PEFC	Wikipedia		Skyddaskogen.se
Toppträff2	Wikipedia	Images.se	Naturoch miljö.fi	Wikipedia
Toppträff3	Youtube	Kalhygge.se		

Hur googlar elever på skog?

Hur söker egentligen allmänheten kring frågor om skog? En grupp som kan representera den faktasökande allmänheten är gymnasieelever.

Här genomförde vi två uppgifter med två gymnasieklasser i Kalmar. De fick en övergripande uppgift och sedan fick de på några minuter ange vilka sajter de skulle titta på i första hand. Den korta tiden gjorde förstås att de inte kunde värdera sidornas innehåll.

Övning 1

”Tänk dig att du fått i uppgift att skriva en uppsats på temat Är det svenska skogsbruket hållbart. Du behöver först allmänna uppgifter om svensk skog och hur skogsbruket går till. Nämn tre sidor du skulle titta på för de allmänna uppgifterna (du kan googla eller gå på förhandskännedom).”.

Resultat (gymnasiet, åk 1, Samhällsprogrammet på Stagg i Kalmar. 19 svar, eleverna fick ange tre sidor var)

Sajt	Antal
Wikipedia - Hållbart skogsbruk	15
pefc.se - hållbart skogsbruk	14
Rainforest alliance – hållbart skogsbruk	6
Skogsstyrelsen - Hållbar produktion	6
Nationalencyklopedin	3
Norra.se - hållbart skogsbruk	2
Svenskt trä – skogen och hållbart skogsbruk	2
Youtube – SLU, Hållbart skogsbruk	2
Naturskyddsföreningen	1
Greenpeace – i skuggan av FSC	1

Kommentar: Eleverna uppfattade sannolikt termen ”Hållbart skogsbruk” som central och har googlat på det men har förmodligen inte gjort någon djupare värdering av träffarnas innehåll. Övningen genomfördes också på årskurs 1

som har mindre erfarenhet av kritisk källgranskning. Övningen formuleras därför om och testas på årskurs 3 samt med en mer allmänt formulerad uppgift.

Det är intressant att notera vilken stark ställning Wikipedia har i skolorna. Att Wikipedia, PEFC och Rainforest alliance kommer högt upp beror sannolikt på att de hamnar högt i google-sökningar. Samtliga föreslagna länkar (utom Naturskyddsföreningen och Greenpeace), hamnar i topp 10 på just begreppet ”Hållbart skogsbruk”.

Övning 2

”Du har fått en uppgift som handlar om svenskt skogsbruk och du behöver därför starta med att ta fram lite allmänna fakta om svensk skog och hur skogsbruket går till. Lista tre sidor du skulle titta på (du kan googla eller gå på förhandsinformation).”

Resultat (gymnasiet, åk 3, Samhällsprogrammet på Stagg i Kalmar. 25 svar)

Sajt	Antal
Skogsstyrelsen – sidorna skogsbruk, statistik, skog i Sverige, Fakta om skogen	12
WWF – den svenska skogen	11
Skydda skogen – om svensk skog	10
PEFC – hållbart skogsbruk	9
Skogssverige – fakta om skog	9
Wikipedia - sidorna skogsbruk och skog i Sverige	9
Nationalencyklopedin - skogsbruk	4
Skyddad skog (Skogsindustrierna)	1
Stora Enso – skogsavverkning	1
Svd.se – brännpunkt artikel	1
SLU – naturvård i svenskt skogsbruk	1
Skogforsk – finskt och svenskt skogsbruk	1
SLU - skogsstatistik	1
Träguiden	1
Ksla.se	1
Lantbruk.com	1
Naturskyddsföreningen	1

Kommentar: Denna övning var friare formulerad och eleverna verkar ha sökt på skog, skogsbruk och Sverige. De många träffarna på NGO-sidor kan tyda på att dessa har genomtänkta landningssidor för ämnesorden, men också på att elever tenderar att tolka dessa som mer trovärdiga än skogsbrukets egna sajter.

Övningen genomfördes med elever i årskurs 3 i slutet av sin utbildning. Ytterligare några svar är utelämnade här då de enbart hänvisar till jordbruk (troligen missuppfattad uppgift).

Övergripande kommentar

Sökordsanalyserna och övningen med gymnasieelever är förstås ytligt gjorda, men de indikerar ändå att skogen är bra på att synas med ”sina” fackuttryck. När allmänheten söker med friare associationsmönster kommer andra sidor upp, ofta Wikipedia men också miljöorganisationers sidor. Det understryker

behovet av mer genomarbetad information om hållbarhet och allmänna skogsfakta på neutrala, trovärdiga hemsidor.

Bilagor

Enkät till skogsägare

Enkät till skogstjänstemän och entreprenörer

[Efternamn], [Förnamn]
[Adress]
[Postnummer] [Stad]



Enkät om skogsägares internetvanor

Bästa skogsägare!

Föreningen Skogen genomför under våren 2015 en kartläggning av skogsbrukets information på internet. Kartläggningen görs i samarbete med Skogsstyrelsen, LRF Skogsägarna, Skogforsk och SLU. Syftet är att hitta ännu effektivare sätt att nå ut med kunskaper om skog till olika målgrupper. Denna enkät är en del av undersökningen. Den skickas till slumpmässigt utvalda skogsägare i två kommuner i norra respektive södra Sverige.

Din hjälp är mycket värdefull för projektet. Vi ber dig att **så snart du kan** (senast fredag 6 mars) **besvara frågeformuläret**, och sända det åter till oss i **bifogade frankerade svarskuvert**. Du behöver inte uppge ditt namn, och svaren skyddas för övrigt från insyn. När resultaten från undersökningen så småningom presenteras, kan man alltså inte utläsa vad du eller någon annan privat skogsägare svarat. Vi redovisar bara genomsnitt för grupper. Den streckkod som finns högst upp på frågeformuläret är bara till för att vi ska kunna pricka av vilka som svarat, så att vi inte behöver skicka någon påminnelse i onödan. **Tänk på att kryssa mitt i rutan**. Enkäten har skickats till dig som representant för skogsfastigheten, men om du vill kan du be någon annan ägare av samma fastighet att fylla i den.

Om du undrar över något, kontakta gärna någon av undertecknade.
Ett stort tack på förhand för din värdefulla medverkan i undersökningen.

På uppdrag från Föreningen Skogen:
Mats Hannerz
Silvinformation AB
Bergaudsvägen 22 B, 393 59 Kalmar
Tfn: 070-528 85 54 E-post: mats.hannerz@silvinformation.se

Camilla Ahlstedt
Södrabogränd 1, 352 51 Växjö
Tfn: 0731-47 11 64 E-post: camilla.ahlstedt@live.se



C9BC472000301EN

1. I vilken kommun ligger din skogsfastighet/skogsfastigheter?**2. I vilken kommun bor du?****3. Vad är storleken på din skogsfastighet (areal skogsmark)?**

- Äger ingen skog
- Mindre än 10 hektar
- 10-50 hektar
- 51-100 hektar
- 101 hektar eller större

4. Är du medlem i någon skogsägareförening?

- Ja
- Nej

5. Din ålder?

- 20 år
- 21-30 år
- 31-40 år
- 41-50 år
- 51-60 år
- 61 eller äldre

6. Är du man eller kvinna?

- Man
- Kvinna

7. Vilken är din högsta utbildning?

- Grundskola/folkskola eller motsvarande
- Gymnasieskola/studentexamen eller motsvarande
- Universitet/högskola eller motsvarande

**8. Hur ofta använder du internet? (Kryssa ett alternativ för varje rad)**

	Dagligen	Varje vecka	Någon gång i månaden	Mer sällan	Aldrig
På dator (stationär eller bärbar)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Via mobil (smartphone)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
På läsplatta (surfplatta)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

9. Hur ofta söker du information på internet som har med skog och skogsbruk att göra? (Kryssa ett alternativ för varje rad)

	Dagligen	Varje vecka	Någon gång i månaden	Mer sällan	Aldrig
På dator (stationär eller bärbar)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Via mobil (smartphone)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
På läsplatta (surfplatta)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

10. Hur viktiga är olika informationskällor när du söker information och rådgivning som har med skog och skogsbruk att göra? (Kryssa ett alternativ för varje informationskälla)

	Mycket viktig	Ganska viktig	Inte särskilt viktig	Inte alls viktig
Personliga kontakter/rådgivare	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsdagar, exkursioner och skogliga kurser	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogliga facktidningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Medlemsblad och skriftlig information från skogsägarföreningar och virkesköpare	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
TV/radio	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Internet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Facklitteratur	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Om inget av alternativen stämmer kan du ange ditt eget alternativ här:

**11. Hur viktiga är olika informationskällor när du söker aktuella nyheter som berör skog och skogsbruk? (Kryssa ett alternativ för varje informationskälla)**

	Mycket viktig	Ganska viktig	Inte särskilt viktig	Inte alls viktig
Personliga kontakter/rådgivare	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogs dagar, exkursioner och skogliga kurser	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogliga facktidningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Information från Skogforsk, SLU, andra universitet och högskolor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Medlemsblad och skriftlig information från skogsägarföreningar och virkesköpare	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dagspress	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
TV/radio	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Nyhetsbrev på internet från Skogssverige	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Nyhetsbrev på internet från andra (ATL, Skogsaktuellt, skogsägarföreningar och liknande)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Twitter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Facebook	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Andra sociala medier på internet (bloggar, Youtube m.m.)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

12. Prenumererar du på något nyhetsbrev på internet som rör skog och skogsbruk? Ja Nej

Ange gärna vilket/vilka nyhetsbrev:



13. Känner du till eller använder några olika hemsidor eller verktyg på internet när det gäller frågor som har med skog och skogsbruk att göra? (Kryssa ett alternativ för varje hjälpmedel)

	Känner inte till	Känner till	Har använt någon gång	Har använt flera gånger
Wikipedia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Google eller annan sökmotor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Min Skog (Skogsstyrelsens webbplats för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsskötselserien (Skogsstyrelsens läroböcker på webben om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsstyrelsens hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kunskap Direkt (Skogsforsks kunskapssystem om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsforsks hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogssveriges hemsida	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsägarförningarnas hemsidor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hemsidor för virkesköpare eller entreprenörer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsbruksplan på webben (Olika varumärken)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogen (Föreningen Skogens hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
SLU (Sveriges lantbruksuniversitets hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hållbart familjeskogsbruk (Linnéuniversitetets kurs för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsforum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Ange gärna exempel på andra hemsidor eller verktyg på internet som du använder för skog och skogsbruk:



14. Vilken nytta har du av de olika hemsidor eller verktyg på internet som har med skog och skogsbruk att göra? (Kryssa ett alternativ för varje hjälpmedel)

	Ingen åsikt	Mycket stor nytta	Ganska stor nytta	Ganska liten nytta	Ingen nytta alls
Wikipedia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Google eller annan sökmotor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Min Skog (Skogsstyrelsens webbplats för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsskötselserien (Skogsstyrelsens läroböcker på webben om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsstyrelsens hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kunskap Direkt (Skogsforsks kunskapssystem om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsforsks hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogssveriges hemsida	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsägarföreningarnas hemsidor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hemsidor för virkesköpare eller entreprenörer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsbruksplan på webben	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogen (Föreningen Skogens hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
SLU (Sveriges lantbruksuniversitetets hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hållbart familjeskogsbruk (Linnéuniversitetets kurs för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsforum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Plats för egen kommentar:



15. Hur ofta besöker du själv något socialt nätverk på internet? (Kryssa ett alternativ för varje socialt nätverk)

	Dagligen	Varje vecka	Någon gång i månaden	Mer sällan	Aldrig
Facebook	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Twitter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bloggar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Instagram	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Annat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Ange gärna exempel på andra sociala nätverk du använder:

16. Vilka hinder ser du i användningen av internet för att skaffa information om skog och skogsbruk? (Flera alternativ är möjliga)

- Saknar dator, mobil eller surfplatta med internetanslutning
- Saknar bredband
- Dålig täckning eller långsam uppkoppling
- Har inte tillräckliga datakunskaper
- Saknar tillräckliga skogliga kunskaper för att kunna använda de skogliga webbplatserna
- De skogliga webbplatserna är inte tillräckligt användarvänliga
- Annat

Ange gärna exempel på annat hinder här:

17. Har du några kommentarer och tips? Ange gärna dessa här: Ex; Någon favoritsajt du brukar använda? Något du saknar på webben idag? Hur kan skogsbrukets hemsidor bli bättre?

Stort tack för din medverkan!

[Efternamn], [Förnamn]
[Adress]
[Postnummer] [Stad]

Enkät om skogsbrukets webbinformation/kunskapswebbar

Hej!

Föreningen Skogen genomför under våren 2015 en kartläggning av skogsbrukets information och skogliga kunskap på internet. Kartläggningen görs i samarbete med Skogsstyrelsen, LRF Skogsägarna, Skogforsk och SLU. Syftet är att hitta ännu effektivare sätt att nå ut med kunskaper om skog till olika målgrupper.

Denna enkät är en del av undersökningen. Den skickas till ett urval tjänstemän och entreprenörer i skogsbruket.

Din hjälp är mycket värdefull för projektet. Vi ber dig att så snart du kan (**senast 17 mars**) besvara frågeformuläret, du kan även besvara den direkt i din mobil/läsplatta. Enkäten tar ca 10 minuter att besvara.

Du behöver inte uppge ditt namn, och svaren skyddas för övrigt från insyn. När resultaten från undersökningen presenteras, kan man alltså inte utläsa vad du eller någon annan svarat. Vi redovisar bara genomsnitt för grupper.

Om du undrar över något, kontakta gärna någon av undertecknade.

Ett stort tack på förhand för din värdefulla medverkan i undersökningen.

På uppdrag från Föreningen Skogen

Mats Hannerz
Silvinformation AB
Bergaudsvägen 22B
393 59 Kalmar
Tel: 070-528 85 54
e-post: mats.hannerz@silvinformation.se

Camilla Ahlstedt
Södrabogränd 1
352 51 Växjö
Tel: 073-147 11 64
e-post: camilla.ahlstedt@live.se

**1. Din anställning**

- Anställd av skogsägareförening
- Anställd av skogsbolag eller virkesköpande organisation
- Anställd av Skogsstyrelsen
- Entreprenör
- Annat

Ange gärna annan anställning här:

2. Är du själv skogsägare?

- Ja
- Nej

3. Din ålder:

- 20 år
- 21-30 år
- 31-40 år
- 41-50 år
- 51-60 år
- 61- år

4. Är du man eller kvinna?

- Man
- Kvinna

**5. Din högsta utbildning**

- Grundskola/folkskola eller motsvarande
- Gymnasieskola/studentexamen eller motsvarande
- Skogstekniker
- Skogsmästare
- Jägmästare/skogsvetare
- Annan universitetsutbildning
- Forskarutbildning (doktor eller licentiat)
- Annan yrkesutbildning

Ange gärna annan utbildning här:

6. Hur ofta använder du internet? (Ange ett svar för varje rad)

	Dagligen	Varje vecka	Någon gång i månaden	Mer sällan	Aldrig
På dator (stationär eller bärbar)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
På mobil (smartphone)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
På läsplatta (surfplatta)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

7. Hur ofta söker du information på internet som har med skog och skogsbruk att göra? (Ange ett svar för varje rad)

	Dagligen	Varje vecka	Någon gång i månaden	Mer sällan	Aldrig
På dator (stationär eller bärbar)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
På mobil (smartphone)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
På läsplatta (surfplatta)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



A47EABF7000603SV

8. Känner du till eller använder några hemsidor eller verktyg på internet när det gäller frågor som har med skog och skogsbruk att göra? (Ange ett svar för varje rad)

	Känner inte till	Känner till	Har använt någon gång	Har använt flera gånger
Min egen arbetsgivares hemsida/intranät	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Wikipedia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Google eller annan sökmotor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Min Skog (Skogsstyrelsens webbplats för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsskötselserien (Skogsstyrelsens läroböcker på webben om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsstyrelsens hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kunskap Direkt (Skogforsks kunskapssystem om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogforsks hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skötselkolan (Utbildning för entreprenörer)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogssverige (Portal hos Föreningen Skogen)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsägarföreningarnas hemsidor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hemsidor för virkesköpare eller entreprenörer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsbruksplan på webben	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogen (Föreningen Skogens hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
SLU (Sveriges lantbruksuniversitets hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hållbart familjeskogsbruk (Linnéuniversitetets kurs för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsforum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Exempel på andra skogliga webbplatser som du använder:

--

**9. Vilken NYTTA har du av dessa hemsidor eller verktyg på internet i ditt arbetet med skog och skogsbruk? (Ange ett svar för varje rad)**

	Har inte använt	Ingen nytta alls	Ganska liten nytta	Ganska stor nytta	Mycket stor nytta
Min egen arbetsgivares hemsida/intranät	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Wikipedia	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Google eller annan sökmotor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Min Skog (Skogsstyrelsens webbplats för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsskötselserien (Skogsstyrelsens läroböcker på webben om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsstyrelsens hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kunskap Direkt (Skogforsks kunskapssystem om skogsskötsel)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogforsks hemsida, övriga delar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skötselkolan (Utbildning för entreprenörer)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogssverige (portal hos Föreningen Skogen)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsägarföreningarnas hemsidor	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hemsidor för virkesköpare eller entreprenörer	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsbruksplan på webben	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogen (Föreningen Skogens hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
SLU (Sveriges lantbruksuniversitetets hemsida)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Hållbart familjeskogsbruk (Linnéuniversitetets kurs för skogsägare)	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogsforum	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Andra webbplatser som du har nytta av:



10. Är det något du saknar eller tycker skulle bli bättre på skogsbrukets hemsidor? (Beskriv med egna ord)

11. Finns det några skogliga hemsidor eller verktyg som du tycker är särskilt bra och användbara? (Beskriv med egna ord)

12. Hur ofta besöker du något socialt nätverk på internet (i tjänsten eller privat)? (Ange ett svar för varje rad)

	Dagligen	Varje vecka	Någon gång i månaden	Mer sällan	Aldrig
Facebook	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Twitter	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Bloggar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Instagram	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Annat	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Ange gärna annat socialt nätverk du besöker här:



13. Hur viktiga tror du att olika informationskällor är för SKOGSÄGARE när de söker information och rådgivning om skog och skogsbruk? (Kryssa ett alternativ för varje rad)

	Mycket viktig	Ganska viktig	Inte särskilt viktig	Inte alls viktig
Personliga kontakter/rådgivare	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogs dagar, exkursioner och skogliga kurser	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Skogliga facktidningar	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Medlemsblad och skriftlig information från skogsägarföreningar och virkesköpare	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
TV/radio	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Internet	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Facklitteratur	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Om inget av alternativen stämmer kan du ange ditt eget alternativ här:

14. Vilka hinder ser du för användningen av internet för att skaffa information om skog och skogsbruk? (Flera alternativ är möjliga)

- Jag ser inga hinder alls
- Saknar dator, mobil eller surfplatta med internetanslutning
- Saknar bredband
- Dålig täckning eller långsam uppkoppling
- Har inte tillräckliga datakunskaper
- Saknar tillräckliga skogliga kunskaper för att kunna använda de skogliga webbplatserna
- De skogliga webbplatserna är inte tillräckligt användarvänliga
- Annat

Ange gärna annat hinder här:



368D4796000607SV

15. Tänk dig att du har fått i uppdrag att lära dig en ny metod i skogsbruket. Hur vill du då helst få metoden presenterad för dig? (Max tre alternativ är möjliga)

- Film
- Appar
- Webbsidor
- Podcast
- Tryckta instruktioner
- Digitala mötesplatser/kunskapsforum
- Webbkurser
- Lärarledd utbildning
- Annat sätt

Ange gärna annat sätt här:

16. Har du några kommentarer och tips. Något du saknar på internet idag? Hur kan skogsbrukets hemsidor bli bättre? Vi tar tacksamt emot dina kommentarer och tips här

Stort tack för din medverkan!